

Bundel van de Commissie Samenleving van 4 april 2019

Agenda bijlagen

Agenda Samenl 04-04-2019

- 1 Opening en mededelingen voorzitter
- 2 Inspreker(s)
- 3 Vaststelling verslag vorige vergadering
BV19.0041 Verslag CIE Samenleving d.d. 14 maart 2019
- 4 Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
- 5 Bespreekpunten - geen
- 6 Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a Aanvullend krediet Kindcentrum Rodenrijs (T19.03171 bijlage in iBabs map geheime stukken cie samenleving geplaatst)
<P>Gevraagde beslissing</P>

Een aanvullend krediet, zoals vermeld in bijlage T19.03171, beschikbaar te stellen voor de realisatie van Kindcentrum Rodenrijs en de extra structurele kapitaallasten die hieruit voortvloeien en de bijbehorende dekking te verwerken in de Kaderbrief 2020.
Een aanvullend krediet, zoals vermeld in bijlage T19.03171, beschikbaar te stellen voor de realisatie van 191 m² voor buitenschoolse opvang.
Ankie van Tatenhove, Simon Fortuyn
SA

Voorstel Raad 12868
U19.02577 Opleggen geheimhouding bijlage raadsvoorstel Kindcentrum Rodenrijs
U19.03042 Beantwoording technische vragen Leefbaar 3B, cie Samenleving 4-4-2019
U19.03046 Beantwoording technische vragen CDA, cie Samenleving 4-4-2019
- 7.a Actualiteiten uit het college
- 7.b Actualiteiten uit de commissie
- 7.c Verbonden partijen
- 8 Rondvraag en sluiting

Agenda

Aan de leden van de Commissie Samenleving
c.c. College van B&W, MT

Uw brief van/kenmerk	ons kenmerk/afdeling	Bijlage(n)	Lansingerland
	-- Griffie		22 maart 2019

Onderwerp	Doorkiesnummer
Agenda	010-8004391/4392
Commissie Samenleving	
d.d. 4 april 2019	

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de vergadering van de Commissie Samenleving, te houden op donderdag 4 april 2019 om 20.00 uur in de raadszaal van het gemeentehuis aan de Tobias Asserlaan 1 te Bergschenhoek.

U bent uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

De agenda voor de a.s. vergadering luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen voorzitter
2. Inspreker(s)
3. Vaststelling verslag vorige vergadering
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5. Bespreekpunten - geen
6. Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a. Aanvullend krediet Kindcentrum Rodenrijs (T19.03171 bijlage in iBabs map geheime stukken cie samenleving geplaatst)
- 7.a. Actualiteiten uit het college
- 7.b. Actualiteiten uit de commissie
- 7.c. Verbonden partijen
8. Rondvraag en sluiting

Hoogachtend,
de voorzitter,
Alexander Kuipers

Datum vergadering : 14 maart 2019

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD : Conny Hermans, Marloes Draak, Juval Pat El
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Erwin Barendregt
CU : Kees-Willem Markus, Paul Lieverse
D66 : Erik Jonker, Eva Heijblom
GroenLinks : Selgei Gabin, Diana van Reenen
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Voorzitter : Alexander Kuipers

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Wethouders : Ankie van Tatenhove, Kathy Arends

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen welkom.

2. Insprekers

Er zijn geen insprekers.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 7 februari 2019

Er zijn geen opmerkingen ontvangen. Het verslag wordt ongewijzigd vast gesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De heer Hoppenbrouwer begreep, dat die mevrouw voor de rondvraag komt. Als ze een hele vergadering moet afwachten tot de rondvraag, dan is het een goed voorbeeld van de heer Dieleman die dan altijd vraagt of een onderwerp speciaal voor die persoon naar voren gehaald kan worden. Hij weet niet welke rondvraag, maar misschien kan de voorzitter dat even checken. De voorzitter denkt dat mevrouw dan een kwalitatief hoogwaardige vergadering zal missen dan. Maar wil mevrouw vertellen waar ze voor komt? Hij begrijpt dat ze voor de rondvraag van GL komt. Deze zal straks eerst behandeld worden. De agenda wordt verder ongewijzigd vast gesteld.

Inventarisatie rondvragen:

Mevrouw Gabin: thuiswonende hoogbejaarden.

De heer Jonker: Padelbanen.

De heer Hoppenbrouwer: integraal huisvestingsplan.

Mevrouw Gabin heeft een rondvraag. Als vertegenwoordiger van GL wil ze graag de aandacht vestigen op het volgende. In Lansingerland groeit het aantal thuiswonende hoogbejaarden enorm. Deze mensen, vaak 90+, hebben niet een primair ziektebeeld, maar kunnen niet meer voor zichzelf zorgen. Vaak is mantelzorg ontoereikend beschikbaar. Soms zijn deze mensen ernstig ziek, maar niet terminaal, als gevolg van een ziekte, maar door verwaarlozing of ondervoeding en gebrek aan aandacht en een warme omgeving. In hospice Lansingerland komen tegenwoordig incidenteel ook verzoeken binnen om thuiswonende hoogbejaarden op te nemen. Zodra deze ouderen de rust, aandacht en regelmaat krijgen die zij zo nodig hebben, knappen deze mensen vaak op. Maar ze zijn niet op de juiste plek in een hospice, een plaats waar terminale zieke mensen komen te overlijden. Het is schrijnend dat de noodkreet voor deze hoogbejaarden in het hospice terecht komen, omdat er voor hen geen verzorgingstehuis meer bestaat. Maar hoe graag het hospice ook hulpbehoevende mensen wil helpen, deze instelling voor terminale zorg is vanzelfsprekend voor de genoemde ouderen niet de geëigende oplossing. GL wil dit met klem onder de aandacht brengen omdat GL dit een ernstig probleem in de samenleving vindt. Deze groep ouderen zal de komende jaren alleen maar toenemen. Het is hoog tijd om

met warme aandacht en creativiteit voor dit probleem een oplossing te zoeken en te vinden. Hopelijk wil men voortvarend deze kwestie op de agenda zetten.

Wethouder Van Tatenhove vroeg zich even af waar het over ging; hoogbejaarde ouderen. Ze heeft een vraag gekregen over de hospice. Maar het klopt, deze rondvraag had ze al eerder doorgegeven. Zoals mevrouw Gabin zelf al zegt: het is niet de bedoeling dat een hospice wordt gebruikt om gewoon te wonen, want een hospice is heel specifiek bedoeld voor het verblijf in de laatste levensfase als verblijf thuis of op een andere plek niet meer mogelijk is. Men kan zich ook niet zomaar aanmelden voor een hospice en men wordt ook niet zomaar opgenomen in een hospice. Het is inderdaad weleens gebeurd en het zal wel vaker gebeuren, maar echt incidenteel, dat iemand door de zorg weer zodanig opknapt, dat hij weer terug naar huis gaat, maar in de meeste gevallen is het hospice waar het hospice voor opgericht is en waar de vrijwilligers zich mee bezig houden: mensen helpen in de laatste levensfase. Voor mensen die niet meer zelfstandig thuis kunnen wonen, blijft de voorziening vanuit de WLZ met een WLZ indicatie. Zolang mensen nog thuis wonen en zorg nodig hebben, wordt geprobeerd met alle mogelijkheden die er zijn bij de WMO te ondersteunen. Daar waar mogelijk wordt ook creatief nagedacht over andere vormen van wonen met meer of minder zorg. Daar is Petrus het mooie voorbeeld van. Als men met elkaar over de schotjes heen durft te kijken, dan komt men soms tot andere oplossingen, die voldoen voor een vraag die thuis niet meer opgevangen kan worden en die niet zwaar genoeg is voor het verpleeghuis. Dus de creativiteit, waar GL op aandringt, is inderdaad nodig bij de toenemende vergrijzing, om te zorgen dat iedereen daar kan wonen en daar zich thuis voelt, waar hij zich ook daadwerkelijk thuis voelt. Als dat niet meer zelfstandig in een eigen woning is, dan wordt samen gezocht naar andere oplossingen. Dat doet de gemeente met andere partners. Maar voor een WLZ indicatie heeft de gemeente anderen nodig, dat kan de gemeente niet zelf.

Mevrouw Gabin hoort geluiden vanuit de hospice, dat zij met dit probleem kampen. Ze zou het in ieder geval prettig vinden als er contact is met de hospice om daar dieper naar te kijken, waar zij mee zitten en wat de gemeente daar voor kan doen.

De heer Lieverse vindt dat mevrouw Gabin een heel belangrijk punt aankaart. Hij dacht een beetje dat zij vooruit zou lopen op het besprekingspunt, de actualiteiten uit de commissie, wat de commissie geagendeerd heeft. Er is een klein comité bij elkaar geweest om na te denken over ouderen, goede zorg, langer thuis kunnen blijven, de beletsels enzovoorts. Het was het idee om aan het eind van de vergadering voor te stellen, dat de woordvoerders ouderenzorg uit deze commissie hier een beeldvorming over zouden kunnen gaan beleggen. Daarbij komt uiteraard dit specifieke punt, wat mevrouw Gabin, aankaart ook aan bod. De voorzitter vindt het niet handig om dat ook al naar voren te halen, want dat wordt een beetje chaotisch. Het komt straks terug. Hij hoorde mevrouw Gabin suggereren, dat het goed is als de gemeente contact heeft met het hospice. Wil de wethouder daar nog wat van zeggen. Wethouder Van Tatenhove wil daar zeker wat van zeggen. De gemeente heeft inderdaad regelmatig contact met vooral de coördinator en dat is ook de aangewezen persoon om daar dergelijke gevallen mee te bespreken.

5. Besprekingspunten:

5.a Stand van zaken beleidsaccent 'de leraar trekt aan de bel'

De heer Hoppenbrouwer begrijpt, dat er geen tijdslimiet is; dan kan hij zich mentaal voorbereiden. De voorzitter juicht dat toe, maar er is wel een tijdslimiet. Als die zich mentaal genesteld heeft, is dat goed genoeg. De heer Hoppenbrouwer heeft in het voorbereide stukje aangegeven, waarom L3B n.a.v. een toezegging, die werd aangeboden aan de raad, om dat schriftelijk af te doen. Dat ging over een brief en daaraan geknapt de nota 'de leraar trekt aan de bel'. Dat was voor hem aanleiding om het in deze commissie te bespreken, omdat hij nogal schrok van wat hij daar constateerde. Vooraf heeft hij twee vragen aan de commissie gesteld. Wat men leest, is dat de weg die men in moet slaan? Is men akkoord met het stilzwijgend verhogen van het budget per 2020/21? Dat is het verhaal waar hij mee begonnen is. Dan de woordvoering ter onderbouwing nog even. Op 23 februari 2018 trok de raad aan de bel om gedurende een periode van 4 jaar ongeveer € 110.000 structureel in te zetten om voorzieningen te treffen om dreigende problemen bij het opgroeien en het opvoeden te signaleren en aan te pakken. Het is nu twee jaar verder en dat rechtvaardigt de vraag: zijn we op de goede weg? Het is niet des Leefbaars om met een polderantwoord te komen, want het antwoord is eigenlijk geen ja en geen nee. Immers, bij de laatste commissie samenleving is geconstateerd dat het overall best goed gaat met de jeugdigen hier en dat wil hij toch wel blijven benadrukken. Ook in de voorliggende notitie zitten elementen van vooruitgang. Desondanks overheerst bij L3B een zorg. Immers, in november 2017 werd een tussenbalans besproken inzake het beleidsaccent 'de leraar trekt aan de bel'. Daar werd logischerwijs aangegeven, dat het netwerk met alle betrokken partijen geïnventariseerd moest worden. Nogmaals, logisch, omdat het naast de jeugdzorg toch een slecht overgedragen beleidsterrein was. De teleurstelling zit in het feit

dat het er nu op lijkt, als hij die nota leest, dat men nog steeds bezig is met het creëren van overlegstructuren en het schrijven van een papieren tijger zoals een ontwikkelagenda. Daarnaast een zorgelijk relaas hoe slecht het op dit moment gesteld is met de aansluiting tussen het onderwijs en de zorg. Des te zorgelijker vindt hij het, dat het college het als kennisname stuk heeft willen afdoen, terwijl de urgentie uit die nota sijpelt. In dit huis is men heel erg aan het zoeken naar de kaderstelling, de kracht van de raad. Hij heeft geprobeerd de kaderstelling, zoals L3B die nu ervaart, tegen het licht te houden. Het bestaat uit 3 onderdelen. In eerste instantie gaat het over de vraag waar men naar toe wil. De kaders zijn vast gesteld, ook voor eerdere notities, maar hij wil ze toch nog graag even herhalen. L3B vindt als kader waar naar toe gewerkt moet worden, dat kinderen en jongeren veilig en gezond moeten kunnen opgroeien en zich moeten kunnen ontwikkelen tot zelfredzame inwoners. Men moet voorkomen dat er problemen zijn bij het opgroeien en bij het opvoeden. Waar recent voor gekozen is, is een versterking van de signaleringsfunctie in school, waardoor de keten rondom het kind verbeterd zou worden. Trek aan de bel gaat vooral over onderdeel 3. De tweede kaderstelling is: wat gaat men er dan vervolgens aan doen? Op die vraag loopt het college iets te hard van stapel. Er wordt een actieplan met 8 acties gepresenteerd, waarvoor L3B onvoldoende duidelijk is gemaakt of een gemeentelijke onderwijscoördinator nu de oplossing is voor het probleem. Zeker als de conclusie van de rapportage is dat de gemeentelijke organisatie nog zoekende is naar een goede inbedding binnen de bestaande structuren. De volgende zoektocht is of het stoppen van schoolmaatschappelijk werk en daarvoor in de plaats jeugdcoaches aan te stellen, voor L3B de vraag of dat het middel is om de signaleringsfunctie in de school te versterken. Zijn vraag had hij technisch kunnen stellen, waarvoor excuses. Wat is nou het wezenlijke verschil tussen schoolmaatschappelijk werk en wat de jeugdcoach gaat doen? De overige 6 acties hebben een hoog gehalte van overleg. Draagt dat echt bij aan de versterking van de eerder genoemde signaleringsfunctie. Soms maakt hij een beetje de vergelijking met de zorg. Men wil handen aan het bed hebben. Als hij dit allemaal leest, vraagt hij zich af wanneer die jeugdigen, van lijf en leden, nu geholpen worden. Dat mist hij in het stuk en hij ziet ook geen perspectief dat dat gaat gebeuren. Dat leidt tot de vraag aan het college: hoe kan de raad deze maatregelen toetsen op succesvolheid of het beoogd maatschappelijk effect wat is behaald? Dan zijn derde deel. Dat gaat over het geld. Tot en met 2020 is er jaarlijks een bedrag van € 110.000 beschikbaar gesteld. L3B wil zich daar eigenlijk aan houden. Hij ziet dat er nu een overschrijding is voorgesteld. Hoe het college dat had willen aankaarten bij de raad weet hij niet, maar hij neemt aan dat dat niet via een zomerrapportage zou zijn gegaan, maar dat vond hij een verrassing. Dan nog een derde vraag aan het college. De heer Markus merkt op dat L3B daar een technische vraag over heeft gesteld. Uit de beantwoording begreep hij dat er geen extra middelen worden gevraagd, maar er wordt gezegd dat de dekking gezocht wordt in bestaande door de raad gegeven middelen. Of begrijpt hij dat verkeerd? De heer Hoppenbrouwer legt uit, dat op een X-moment i.p.v. € 110.000 € 130.000 wordt uitgegeven. Het budget wat nu overblijft, gaat naar de algemene middelen, want er is met elkaar afgesproken dat de raad geen reserve wil. Die discussie is geweest. L3B wilde een reserve van het sociaal domein, maar daar is raadsbreed voor bedankt. Dus er is geen budget. Op een gegeven moment is er een budget wat meer is dan die € 110.000, die beschikbaar is gesteld. Zo heeft hij het geïnterpreteerd. Blijft de vraag aan het college. Er wordt gesproken over een besteding van € 511.228 voor jeugd- en gezinscoaching. Wat doet die € 130.000 jeugdcoach er nog extra bij? Waarom wordt er straks bijna 6 of 7 ton uitgegeven aan jeugdcoaches? Is dat dan de oplossing voor het versterken van de signalering? Dank u wel.

De voorzitter heeft 2 of 3 vragen aan het college geteld en 2 aan de andere fracties.

De heer Pat El bedankt L3B voor het agenderen van dit punt. Het gaat over een belangrijk onderwerp. Het beter laten aansluiten van onderwijs en jeugdhulp. De VVD is blij, dat er nu een tussentijdse rapportage op tafel ligt. Wel heeft de VVD, net als L3B, nog een aantal vragen bij dit plan en tussentijdse rapportage. De VVD heeft in de commissie van november 2017 aangegeven van mening te zijn, dat de rol van ouders cruciaal is bij een integrale aanpak. In het toenmalige voorstel, wat in de commissie van november 2017 ter sprake kwam, was de rol van ouders onvoldoende mee genomen. Helaas ziet de VVD in het nieuwe voorstel nog steeds niet een duidelijke rol voor ouders bij een integrale aanpak. De VVD heeft dan ook een vraag aan de wethouder. Kan de wethouder verduidelijken of de rol van de ouders is mee genomen of meegenomen gaat worden in de verdere acties die in het plan staan? Dan de actiepunten van het plan zelf. De VVD sluit wat dat betreft aan bij de opmerkingen van L3B. Er staan op zich allemaal nobele doelen in, alleen kan de VVD op dit moment niet bepalen of de acties en het geld wel goed besteed zijn. De doelen zijn niet meetbaar en ze zijn niet smart geformuleerd. Het voorstel spreekt veel over werkgroepen, die in werking zijn. Werkgroepen, waar een aantal zaken op de agenda staat. Maar wat nou het resultaat moet worden van die werkgroepen en wat de concreet meetbare doelen zijn, wordt compleet niet duidelijk. Om een klein voorbeeld te geven: er had gekozen kunnen worden voor een aanpak, waarbij bijvoorbeeld staat bij hoeveel scholen al dan niet een bepaalde samenwerking geïmplementeerd is of niet. Het ontbreken van meetbare doelen en het verduidelijken

waar de acties nu staan, maakt het voor de VVD ontzettend moeilijk om te bepalen of het geld wel nuttig besteed is op dit moment. Hij hoort graag de mening van de wethouder.

Toen mevrouw Bouman de stukken las, de rapportage, duizelde het haar vanwege de terminologie t.a.v. jeugdconsulent, jeugdcoördinator, verbindingsofficier, onderwijsconsulent en noem maar op. De heer Lieverse heeft hier een vraag over gesteld en alle terminologieën zijn uiteen gezet, waar zij dankbaar voor was. Voor een buitenstaander is het ongelooflijk moeilijk lezen wie wat doet, want het is een rijstebrij in dit hele gebeuren. De heer Hoppenbrouwer heeft al het nodige naar voren gebracht en daar gaat ze niet verder op in. Iedereen heeft de brief kunnen lezen en de rapportage. Wat haar opviel, was dat er ook nog een brief van het ministerie was. De gemeente gaat zelf ook de nodige acties doen en het ministerie heeft ook een aantal maatregelen naar voren gebracht. Een paar dingen daarvan zouden al gerealiseerd zijn. Dan gaat ze gelijk maar over naar de financiën. Er zou al een subsidie voor 2018/19 zijn en die zou besteed gaan worden voor de onderwijsconsulenten. Voor haar is dan de vraag wat een onderwijsconsulent is. Onder welk hoofdstuk moet ze dat vatten in het kader van wat er allemaal geschreven is in de diverse terminologieën? Misschien kan de wethouder daar iets over zeggen. Verder over dat financiële gebeuren: bij de beleidsaccenten is standaard € 110.000 gevoteerd. Prima. In de begroting van afgelopen jaar is nog eens € 100.000 extra gevoteerd voor de aansluiting onderwijs en zorg. Ze ziet de heer Hoppenbrouwer even kijken, maar dat staat er. En daar heeft de raad ja op gezegd. De vraag die zich u voordoet is: er komt een jeugdcoach op school en die kost € 130.000 voor 2020/21. Die jeugdcoach, is dat dan de onderwijsconsulent? Of is dat de verbinder, die verbindingsofficier, die nog ergens genoemd wordt? Daar duizelt het haar dus ook. Die € 130.000, is dat een cofinanciering? Is dat een deel wat komt uit het ministerie en een deel wat de gemeente zelf gaat doen? Ze is hier het spoor even bijster. Dank u.

De heer Hoek merkt op, dat bij de bespreking van het beleidsaccent 'de leraar trekt aan de bel' er besloten is onderzoek te gaan doen naar de huidige aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs in Lansingerland. Daarvan is een aantal zaken gedaan. Er zijn afspraken gemaakt met het samenwerkingsverband Passend Onderwijs en er is een aantal zaken onderzocht, waaruit een achttal bevinden zijn gekomen. Op basis van conclusies en bevindingen is er uit gekomen dat het verstandig lijkt dat onderwijs en gemeente een gezamenlijk standpunt af te spreken hoe om te gaan met de aansluiting jeugdhulp. Dat is allemaal niet zo verrassend natuurlijk. Om ervoor te zorgen dat de gemeentelijke jeugdhulp voor scholen simpeler toegankelijker en dichterbij is, dat scholen beter in staat zijn om jeugdhulpvragen het hoofd te bieden en om ervoor te zorgen dat de expertise breed gedeeld wordt en dusdanig ingezet wordt dat beide partijen er iets aan hebben. De acties zijn uitgekristalliseerd. Hij snapt wat voorgaande sprekers zeggen: is dit echt smart? Er zou een kolom aan toegevoegd kunnen worden, wat zegt: doelstelling, aanpak, categorie, stand van zaken en uiteindelijk een kolom hoe het resultaat er dan uit moet zien. Hij neemt mee in zijn afwegingen, dat dit een productresultaat is van alle partijen die aan tafel hebben gezeten. Heel veel partijen zijn gehoord en uiteindelijk is dit het resultaat, dus de deelnemende partijen komen tot dit resultaat. Dan is het in ieder geval een breed gedragen besluit. Dan denkt hij dat dit een goed startdocument is om invulling te geven aan die 8 doelstellingen, die vermeld worden. Hij hoort graag van de wethouder of het klopt wat hij zegt, of het breed gedragen wordt door de participanten. Daarnaast het budget, dat is een goeie van de heer Hoppenbrouwer, want het is hem enigszins ontgaan. Er wordt gesproken van een overschrijding, maar dat heeft hij niet op zijn netvlies staan. Hij wil dan ook aan de wethouder vragen of zij kan uitleggen waar deze overschrijding vandaan komt. Of is het zoals de heer Markus zojuist stelde? Daar is hij nieuwsgierig naar. De heer Hoppenbrouwer begrijpt dat de heer Hoek enthousiast is over het stuk, want hij vindt het een goed startdocument. Wel heeft hij het over die smart onderdelen. De raad moet uiteindelijk controleren of hetgeen de raad destijds als beleidsaccent heeft benoemd uit de verf is gekomen. Welke elementen ervaart de heer Hoek nu als elementen om te zeggen dat het een succes is? Wat is voor hem de kapstok? Wat is het beoogd maatschappelijk effect waar die € 110.000 maal 4 aan uitgegeven is? Waar ziet hij dat terug in dit stuk? De heer Hoek komt dan bij de doelstellingen. Er zou een kolom toegevoegd kunnen worden: hoe moet dat er over 4 jaar uit zien? Als de onderwijszorgarrangementen binnen het onderwijs goed opgetuigd worden, dan is dat een waanzinnig resultaat. Hij merkt dat zelf in het onderwijs ook. Die onderwijszorgarrangementen gaan echt soelaas bieden, waar het gaat om adequaat hulp bieden aan het individuele kind. Hij denkt echt wel dat dat echt resultaten gaat boeken, alleen de weg ernaartoe is nog een weg, zeg maar. Dat ervaart hij iedere dag. Als die onderwijszorgarrangementen echt goed gaan lopen, dan gaat dat echt resultaat opleveren. Daar is hij van overtuigd. De heer Hoppenbrouwer merkt op, dat die zorgarrangementen als een aparte tak van dienst genoemd worden. Is een jeugdcoach een essentiële oplossing om die zorgarrangementen in zijn volwassenheid succesvol te laten zijn? Ervaart de heer Hoek dat ook? Is de jeugdcoach de oplossing voor het versterken van de signaalfunctie? De heer Hoek zegt dat dat eraan ligt. Hij zit natuurlijk in het speciaal onderwijs en dat is weer een andere tak van sport. Hij merkt dat als zorg en onderwijs op een goede manier gecombineerd wordt, of dat nou met een jeugdcoach gebeurt of iemand van de hoofdaannemer of dat het uitbesteed wordt, dat dat op zich

echt resultaten kan boeken. Alleen, de weg ernaartoe. Het begint met papier en het eindigt in adequate zorg. Dat is vaak de route en daar wordt hij ook wel eens iebel van, jongens, jongens, hoe lang duur het allemaal? Eens. Maar als na 4 jaar geconstateerd wordt dat de arrangementen, zoals die nu bedacht zijn, op een goede manier uitgevoerd worden, dan is er echt een win/win. Mevrouw Van Reenen denkt dat een jeugdcoach in sommige gevallen en op sommige scholen, zelf is ze orthopedagoog in het onderwijs, in sommige gevallen een toegevoegde waarde zijn, maar dat is ook een beetje afhankelijk van de school zelf. Er zijn scholen die een hele goede IB'er hebben. Als men dan met een jeugdcoach komt aanzetten, voelen zij zich erg aangevallen, want dat zijn gewoon hun taken. Maar er zijn ook scholen die geen IB'er hebben, of die staat 3 van de 5 dagen voor de klas, en dan moeten die scholen een goede IB'er hebben. Maar het is een kwestie van een naampje. De voorzitter merkt op, dat IB intern begeleider betekent of inkomstenbelasting, net waar de belangstelling naar uit gaat.

De heer Jonker bedankt L3B voor het agenderen van dit belangrijke onderwerp. Voor D66 staan thema's als onderwijs en jeugd altijd hoog op de prioriteitenlijst en daarom reageert hij graag op de vragen die gesteld zijn. Wat is de mening over de ingeslagen weg, zoals in het jaaractieplan is voorgesteld? De bijgevoegde Kamerbrief van OCW schetst helder wat de knooppunten zijn en dat een goede verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs ontbreekt. Ook staan er maatregelen in beschreven, waarin opvalt dat een enorm aantal partijen goed moet samenwerken en communiceren om de aanpak tot een succes te maken. Ook de gemeente speelt hierbij een belangrijke rol. Als hij de rapportage en het actieplan leest, wil hij allereerst zijn waardering voor de wethouder en de betrokken ambtenaren uitspreken, omdat uit de tekst een enorme betrokkenheid spreekt op deze belangrijke onderwerpen. Tegelijkertijd deelt hij de zorg van de heer Hoppenbrouwer, dat er aandacht nodig is voor het meetbaar maken van wat bereikt moet worden. Daarnaast wil hij specifiek ingaan op een aantal punten. Allereerst de zin: hoe is de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp op dit moment? Daarbij wordt opgemerkt, dat de gemeentelijke zorgstructuur voor jeugd en scholen onduidelijk is. De hoeveelheid ingangen naar zorg is nogal divers. Dat gevoel had hij al, maar bij het lezen werd dat weer bevestigd. Ook de passage over de doorverwijzing door de huisarts of anderen. En ook de opmerking dat het in principe niet wenselijk is dat de huisarts dat doet, omdat dat vaak leidt tot dure en zware GGZ-zorg. Dat geeft aan, dat er nogal wat onduidelijk is en dat er nog inspanning nodig is op communicatie. Overigens kan D66 zich goed voorstellen, dat mensen de gang naar de huisarts maken, want de huisarts is in vele ogen toch objectief en onafhankelijk en heeft bijvoorbeeld geen doelstelling m.b.t. het beperken van kosten of verwijzen naar lichtere zorg. Een ander punt. Verder valt in de beschrijving op de enorme diversiteit die bij verschillende scholen wordt aangetroffen. Maar daar hoeft men ook niet verbaasd over te zijn, want er is een schoolvrijheid in Nederland; iedereen mag zijn school op een bepaalde manier inrichten. Dat betekent dat men moet leren omgaan met een bepaalde diversiteit. Als laatste een belangrijk punt voor D66. Actie 8: ontwikkel een nieuwe standaard voor het delen van privacy en gevoelige gegevens. Het zal niemand verbazen dat D66 daar op inspringt. D66 hoopt dat er niet iets nieuws wordt verzonnen en dat er zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van dingen die al beschikbaar zijn. Er wordt gesproken over een leertuin, maar daar had hij geen beeld bij, wat hij zich daarbij moest voorstellen. Hij zou graag meer informatie ontvangen over genoemde leertuin. Wat is nu het resultaat van dit actiepunt? Met elkaar een leertuin ingaan, wat pro action learning wordt genoemd, dat is op zichzelf heel nobel en heel goed en het is nodig, maar wat levert het eigenlijk op? Dan toch nog een punt van kritiek naar de gemeente en naar het netwerk: het is wel rijkelijk laat. Het netwerk wat besproken wordt functioneert al. De AVG is al enige tijd in werking. En dan gaat men met elkaar in een leertuin, pro action learning, ontdekken hoe regels voor privacy met elkaar gedeeld gaan worden. Men zou eigenlijk hopen, dat men dat eerder voor elkaar had gehad, maar kennelijk is dat dus niet het geval. Hij hoopt dat behalve praten over privacy er ook concrete instrumenten worden ontwikkeld voor professionals, denk aan een gegevensplatform of een instrument om op een veilige, betrouwbare manier de gegevens te kunnen delen. Graag hoort hij hierop een reactie van de wethouder. Als laatste de tweede vraag van de heer Hoppenbrouwer, of men akkoord is met een stilzwijgende budgetverhoging voor 2020/21. Allereerst gaat hij ervan uit, dat binnen het kader van het huidige budget geopereerd wordt. Als dat niet het geval is, dan moet via het reguliere begrotingsproces extra budget aan de orde worden gesteld. Daarbij wil hij aangeven, dat D66 sympathiek staat ten opzichte van uitbreiding van budget op dit soort activiteiten, omdat als het goed gedaan wordt aan de voorkant er veel kosten bespaard kunnen worden in de toekomst. Als er geen goede aansluiting is, gaat het uiteindelijk heel veel geld kosten. Daar wil hij het voor nu bij laten.

De heer Markus vindt dat het niet alleen bij de functies duizelt. Dat de heer Lieveerse dat had en mevrouw Bouman is geen Bleiswijks probleem, maar een probleem wat iedereen heeft. Tien scholen hebben verschillende aanpakken en verschillende functionarissen. Als dat bij elkaar gelegd wordt, dan snapt men wel waarom het niet functioneert, maar dat is niet het goede woord, maar dat iedereen het op een andere manier inricht en dat de aansluiting met de scholen niet altijd even goed gaat, omdat de gemeente met heel veel mensen te maken heeft, die daarmee bezig zijn. Los nog van het aantal kinderen wat erbij betrokken is. Dat maakt het werkveld ontzettend lastig. De scholen zijn positief over

alle zorgverleners die op de scholen rond lopen. Dat is in ieder geval heel positief. Maar het is voor die zorgverleners lastig, als er meer hulp of zorg nodig is, om de weg te vinden en de goede zorg te zoeken. Daarom wordt wel eens het verkeerde aangeboden. Als hij de stukken goed leest, dan wordt nu geprobeerd dat op te lossen door iemand binnen de gemeente daar verantwoordelijk voor te maken, die gebeld of benaderd kan worden. Dat moet dan een soort bekend persoon zijn bij iedereen, zodat die weg makkelijk gevonden wordt en de lijntjes kort zijn en dat zorgverleners binnen de scholen snel iemand binnen de gemeente kunnen vinden. Als dat het doel is, kan dat gemeten worden. Dan zou over een poos aan de verschillende zorgverleners op de verschillende scholen gevraagd kunnen worden of ze nu wel de weg naar zorg makkelijk kunnen vinden. Dus dat is misschien een oplossing van het meetprobleem. Op dit moment loopt op de school schoolmaatschappelijk werk en er lopen ook jeugd- en gezinscoaches rond. Dit leidt er nu toe, dat kinderen twee verschillende hulpverleners krijgen, terwijl men dat juist niet wil. Er is afgesproken: één gezin, één plan, één professional. Met die nieuwe jeugdcoach worden juist die twee functies opgeheven, zodat die kinderen in ieder geval één iemand krijgen en ook het gezin één iemand heeft, die hen begeleidt bij alle zorgen die er zijn. Als dat het doel ermee is, dan is dat ook prima meetbaar, want dan kan gecontroleerd worden of kinderen inderdaad, en het gezin wat erbij hoort, één professional hebben die hen begeleidt, want dat is wat men met elkaar ten doel heeft gesteld. Dus als dat de insteek is van die 2 acties, dan vindt de CU dat in die zin prima. Het is goed om het op die manier op te pakken. In de analyse wordt gesteld, dat er heel veel overleggen zijn en verschillende manieren van aanpak. Moet dat dan opgelost worden door nog meer overleggen te organiseren om te kijken of de aanpak op elkaar aangesloten kan worden? De vraag is of men voor elke school dezelfde aanpak met hebben. Elke school heeft toch een eigen manier van werken en is ook uniek in het kindbestand, zodat er per school een andere aanpak is. Hij vraagt zich af of dat erg is. Het belangrijkste is, dat de verbinding tussen de zorgverleners op school en de rest van het veld goed geregeld is. Als dat met die centrale persoon binnen de gemeente en de jeugdcoach geregeld kan worden, dan is al een belangrijke stap bereikt. Dus over die eerste 2 punten van actie is de CU wel enthousiast. Wel vraagt de CU zich af of al die overleggen een oplossing biedt. Dan nog even over de kosten. Heel sec, voor dit accent is ooit € 110.000 beschikbaar gesteld en heel sec wordt dat overschreden in die 2 jaar. Maar er wordt gezegd, dat het binnen het totaalbudget wordt opgelost, dus er worden geen extra middelen aan de raad gevraagd. Als dat zo is, kan de CU daarmee akkoord gaan. Als hij het verkeerd begrijpt, hoort hij dat wel van de wethouder. Dank u wel.

Mevrouw Van Reenen wil de heer Hoppenbrouwer bedanken, dat hij het beleidsaccent 'de leraar trekt aan de bel' als bespreekpunt op de agenda heeft gezet. GL deelt zijn mening, dat een toezegging omtrent schriftelijke informatiedeling niet afdoende is. Ook GL vindt de ontwikkeling van een constructieve samenwerking tussen zorg en onderwijs een zeer essentieel onderwerp voor de agenda van deze gemeenteraad. Het gaat immers om de jeugd, hun ontwikkeling en hun toekomst. Daarbij tonen de landelijke aandachtspunten die in de Kamerbrief 'aansluiting zorg en onderwijs' beschreven staan een hoeveelheid aandachts- en knelpunten die de Kamer m.b.t. dit onderwerp constateert, dat dit onderwerp relevant, maar ook urgent is. GL vindt het dan ook van essentiële waarde dat de beleidsnota 'de leraar trekt aan de bel' hoog op de agenda van de gemeenteraad blijft staan en wil dit ook monitoren. GL roept de wethouder dan ook op om de raad mondeling te blijven informeren als er recente ontwikkelingen omtrent dit onderwerp zich voordoen. Dit geldt ook voor eventuele onvoorziene extra kosten, die nog niet in de begroting zijn opgenomen. Want ook GL heeft op dit moment geen duidelijk beeld of de gelden goed besteed zijn of worden. GL ziet de huidige rapportage en het jaarplan als een uitstekend startpunt, maar verwacht dat er meer tijd nodig is om de huidige schotten tussen zorg en onderwijs weg te nemen. Net als bij de rapportage omtrent de actuele ontwikkelingen binnen de specialistische jeugdzorg is de aansluiting tussen zorg en onderwijs een onderwerp waarbij de lijntjes tussen college en raad kort moeten zijn om snel beslissingen te kunnen nemen en vlot in te kunnen spelen op de behoefte van het onderwijs en het zorgveld. Leerkrachten en ouders gaven in het recente verleden nog aan, dat zij niet bekend en vertrouwd waren met de toegang tot de jeugdhulpverlening. Hoewel iedereen het beste met de leerling voor had, verwezen scholen een kind in sommige gevallen naar een instelling van specialistische jeugdzorg, terwijl een leerling ook geholpen had kunnen worden via een lichtere vorm van hulp via bijvoorbeeld basis GGZ. Ze denkt bijvoorbeeld aan faalangstproblemen of weerbaarheid. Door het wegnemen van de schotten tussen onderwijs en zorg, krijgt men een uitgebreid en concreet beeld van de problematiek, waar leerlingen tegen aan lopen. De gemeente kan preventieve maatregelen nemen, waardoor in de nabije toekomst minder leerlingen in de gemeente kunnen worden doorverwezen naar specialistische jeugdhulp. Het mes snijdt hiermee aan twee kanten. Met betrekking tot de rapportage zelf geeft het college aan de jeugdcoach op iedere school te willen laten plaatsnemen, die de onderwijzers ondersteunt bij de zorgvragen van hun zorgleerlingen en die kennis en kunde heeft van het hulpverleningscircuit, zodat een leerling direct naar de juiste hulp doorverwezen kan worden. Deze hulp zou dan meer laagdrempelig worden. GL ondersteunt deze laagdrempeligheid, maar heeft nog wel wat vragen en kanttekeningen. In het beleidsplan staat beschreven, dat scholen hun zorgstructuur op dit moment ieder op een andere wijze invult. Sommige scholen hebben hier meer tijd en aandacht aan

besteed dan andere scholen. GL is van mening, dat dit niet altijd een kwestie is van prioritering, maar ziet ook dat niet op iedere school evenveel financiële voorzieningen gebruikt kunnen worden om ondersteunend personeel in te zetten voor zorgleerlingen. De rijksbijdrage die scholen jaarlijks ontvangen is immers op dit moment vrij besteedbaar. Deze scholen investeren deze bijdrage noodzakelijkerwijs aan de aanschaf van bijvoorbeeld nieuwe leermaterialen of aan een verbouwing binnen de school. Daarnaast is door de komst van Passend Onderwijs ook de hoeveelheid zorgvragen toegenomen binnen de reguliere basisschool, waardoor de hoeveelheid zorgleerlingen groter kan zijn dan de capaciteitsomvang van het extra ondersteunend personeel wat de school in dienst heeft. Is de wethouder het met GL eens, dat er een risico is dat binnen de gemeente een aantal scholen zal zijn die moeite zal hebben met de gevraagde financiering voor een eventuele jeugdcoach? Welke ideeën heeft het college om deze scholen tegemoet te kunnen komen? Het college geeft verder aan een standaard te willen afspreken hoe binnen deze gemeente met de aansluiting tussen onderwijs en jeugdzorg om te gaan. GL wil het college oproepen dit ook alleen te beperken tot een procesmatige invulling en dit niet door te trekken tot de zorgverleners zelf van de individuele leerling met een hulpvraag. De bepaling van een zorgvraag van een leerling betreft namelijk maatwerk en hiervoor is gedegen diagnostiek noodzakelijk. Een leerling is niet perse in te delen in vooraf gestelde standaard hokjes. Een kind met aandachtsproblemen in de klas kan bijvoorbeeld een aandachtsprobleem hebben, onderpresteren, maar er kan ook sprake zijn van problemen in de thuissituatie. GL pleit er dan ook voor, dat de toegang tot hulpverlening te allen tijde gericht moet blijven op de specifieke hulpvragen en eigenschappen van iedere afzonderlijke leerling. Dank u wel. De heer Hoppenbrouwer liet mevrouw Van Reenen haar expertise op de commissie los barsten, dat is hartstikke gaaf. Hij heeft nog een vraag aan haar. De generieke aanbesteding, die nu loopt, m.b.t. de jeugdcoach. Vindt ze dat een verstandige richting? Of zegt ze dat er zoveel diversiteit is op scholen en dat het maar de vraag is of dat die generieke aanpak rechtvaardigt. Dit kon hij niet helemaal uit haar verhaal afleiden. Mevrouw Van Reenen denkt dat ze het antwoord net heeft gegeven. Er zijn best scholen, die behoefte hebben aan een jeugdcoach, ook in Lansingerland. Er zijn echt scholen, die met de handen in het haar zitten, als ze het zo mag zeggen, en die echt niet weten welke kant ze met hun zorgleerlingen op moeten. Maar er zijn ook scholen, die die expertise wel in huis hebben. Ze benoemen het dan anders. Het heeft dezelfde invulling van een functie, maar men geeft de functie een andere naam. De heer Hoppenbrouwer merkt op, dat het college nu kiest voor een generieke aanpak. Hij hoort haar nu zeggen, dat dat wel even tegen het licht aan gehouden moet worden omdat niet iedere school baat heeft bij een generieke aanpak. Mevrouw Van Reenen denkt dat sommige scholen beledigd zullen zijn als de gemeente met een jeugdcoach komt binnen stappen om zaken over te nemen.

De heer Xhemaili vindt het beleidsaccent 'de leraar trekt aan de bel' zeer belangrijk, want een leraar is 1/3 van de tijd met het kind. Hij ziet heel veel van wat er gebeurt. De PvdA wil L3B bedanken voor het bespreekbaar maken van dit en het college voor het opstellen van de rapportage. De rapportage is op zich duidelijk, maar niet helemaal, want er zijn veel functies en men weet niet wat de concrete doelen zijn, want ze zijn niet echt smart geformuleerd. Dat noemde het CDA ook al een beetje. Door de bomen is het bos niet meer te zien. De PvdA vroeg zich af of er in 2018 mee gewerkt is. Hoe is dat gegaan? Of wordt het vanaf heden ingevoerd? Dat was hem niet helemaal duidelijk. Hij had ergens gelezen dat in Rotterdam al zoiets bestaat. Is daar naar gekeken als best practice, als voorbeeld dienende? Kunnen de ouders al die functionarissen benaderen? Is dat makkelijk vindbaar voor hen? Is het toegankelijk? Hoe is de integraliteit gewaarborgd tussen wat op de scholen wordt geïnstalleerd en wat de gemeente heeft aan maatschappelijk werk? Dat vroeg de PvdA zich af. Het probleem wordt erkend, maar gelukkig gaat het met de jeugd goed, maar het kan altijd beter. De PvdA juicht dit beleidsaccent zeer toe en kijkt uit naar de reactie van de wethouder. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove vindt het mooi, dat dit punt als bespreekpunt geagendeerd is, zeker omdat er heel veel mee leven en er terecht een zorg is of het allemaal goed gaat met de jeugd. Met een heel groot deel van de jeugd hier gaat het goed, dat bleek ook uit de rapportage en uit de presentatie. Maar er zijn kinderen die wat extra zorg en ondersteuning nodig hebben. Natuurlijk, en dan kijkt ze even naar de VVD, de ouders blijven de eerste die voor hun kinderen zorgen. In dit document gaat het over de aansluiting tussen school en de zorgstructuur. Dat betekent dat er voor de ouders een vraag is, die ze niet zelf kunnen oplossen en dat er bij een kind iets gezien wordt of gemerkt wordt, waardoor een juf of meester denkt dat zo'n kind wat extra hulp nodig heeft. Voor een deel kan de school met zijn zorgstructuur daar een antwoord op vinden, maar voor andere vragen is er de hulp en ondersteuning, die de gemeente biedt vanuit de jeugdwet. De school is een belangrijke vindplaats, maar het is soms lastig om de verbinding te zoeken tussen school en gemeente, tussen school en de jeugdconsulent, en daarom is men aan het zoeken geweest om hier verbetering in te brengen. De PvdA leest dat er gekeken is naar Rotterdam. Dat staat inderdaad in de brief: hoe doen ze het daar het maatschappelijk werk? Maar natuurlijk is de gemeente ook met het onderwijs zelf in gesprek gegaan. En met de consulenten en anderen die zorg en ondersteuning bieden. Hoe kan de verbinding beter gemaakt worden, zonder dat er

taken afgepakt worden, die echt van de school zijn? Het is niet de bedoeling dat er een jeugdcoach op school komt en zegt: dit deden jullie altijd zelf en dat gaan wij nu eens even overnemen. Er zit niks in van overnemen. De inzet is echt dat er beter geknext wordt, om dat woord maar even te gebruiken. Er is ervaring op school en de gemeente wil er iemand bij zetten, die de verbinding makkelijker maakt, zodat als een kind wel ondersteuning nodig heeft vanuit de jeugdhulp, dat dat kind goed begeleid kan worden en dat een schoolmaatschappelijk werker niet hoeft te zeggen: ga maar naar de huisarts, want ik weet het ook niet, want ik weet niet waar je moet zijn en ik weet niet wat je nodig hebt. Zo'n jeugdcoach kan samen met die SMW'er constateren, dat dit kind op dit of dat terrein hulp of ondersteuning nodig en dat is in dit geval te regelen via de gemeente. De heer Markus hoort de wethouder zeggen dat dit in overleg met de school maatschappelijk werker gebeurt, maar als hij het stuk goed gelezen heeft gaat die jeugdcoach die school maatschappelijk werker vervangen. Dat overleg moet hij dan met zichzelf houden. Hoe moet hij dat zien? Wethouder Van Tatenhove zegt dat de vraag aan het onderwijs is geweest om het budget van de gemeente samen te voegen met het budget van de school maatschappelijk werker, die zij in dienst hebben, die zij meestal inhuren via één van de organisaties. Dan komt er inderdaad eentje, die men jeugdcoach op school noemt, maar die moet wel de verbindingen met de gemeente kennen. Want als die verbinding er is, dan gaat de gemeente ervan uit, dat er minder via de huisartsroute naar zorgverlening worden gestuurd en dat er veel meer met een brede uitvraag op de juiste manier in een traject komen, waarbij anderen betrokken zijn dan alleen het betreffende kind. Als er iets nodig is in een gezin, een brede uitvraag, wordt breder gekeken dan alleen het probleem van het kind. Dan kan ook hulp en ondersteuning aan het gezin ingezet worden eerder in een proces. Mevrouw Van Reenen begrijpt dan nog niet helemaal wat de toegevoegde waarde van de jeugdcoach is boven een sterke intern begeleider. Want een sterke IB'er kent ook de wegen naar de gemeente. Ze snapt dan niet wat de toegevoegde waarde is. Wethouder Van Tatenhove zegt dat die sterke intern begeleider misschien op één school zit, maar er zijn heel wat meer scholen dan die ene school waar die IB'er toevallig de weg wel goed weet. Er zijn ook scholen waar de IB'er vooral intern bezig is en niet de weg richting de gemeente weet of richting de zorgstructuur. Daarom heeft de gemeente met alle scholen aan tafel gezeten, met alle besturen, en met het onderwijs de conclusie getrokken dat dit een oplossing kan zijn om het probleem van zoeken te voorkomen en om een kind eerder in een hulptraject te krijgen wat past bij de vraag van het kind en dat is altijd een individuele afweging, welk traject bij welk kind past. Mevrouw Bouman heeft de beantwoording erbij gezocht over wat onder school maatschappelijk werk wordt verstaan en wat onder die nieuwe jeugdcoach op school wordt verstaan. Dan haakt ze echt af. Bij SMW staat: hulpverlener, aanwezig op school, die preventief, laagdrempelig en kort durende hulp verleent aan leerlingen, ouders en school. De jeugdcoach ontwikkelt de functie, waarbij een combinatie met SMW en jobcoach is geïntegreerd. Hallo, die SMW wordt opgedeeld of geïncorporeerd in. Wat is exact de bedoeling? Wethouder Van Tatenhove legt uit, dat het de bedoeling is dat die SMW wordt vervangen, maar dat klinkt een beetje raar. Er worden twee budgetten samen gevoegd, die het onderwijs heeft voor SMW en die de gemeente beschikbaar stelt vanuit het beleidsaccent, om die jeugdcoach op school een steviger en breder profiel te geven dan de SMW heeft. Die jeugdcoach op school heeft ook de verbinding met de gemeente, zodat het hele achterland makkelijker en eerder bereikbaar is en niet via een omweg. De heer Hoek denkt dat het niet ondenkbeeldig is als die SMW en jeugdconsulent gecombineerd worden en dat de huidige SMW wat extra tools geeft en een extra cursus, zodat een kind met één gezicht te maken blijft houden. Want nu wordt er weer een gezicht bij gevoegd. Hij denkt dat het veel meer helpend is, wanneer er één functie van gemaakt wordt en dat het aantal fte's wordt uitgebreid, zodat beide taken van sport, verenigd in één persoon, geboden kunnen blijven worden met minder gezichten voor en ouders en school en vooral het kind. Wethouder Van Tatenhove geeft hem hier gelijk in. Ja. De heer Hoppenbrouwer hoort dat de wethouder de heer Hoek en mevrouw Bouman gelijk geeft. Wat betekent dat voor de uitwerking van de notitie? Is dat een kader wat mee gegeven wordt? Dat dit het nieuwe kader is m.b.t. dit onderwerp, waarmee de raad een opdracht mee geeft? Mag hij dit concluderen? Wordt hiermee een kader mee gegeven aan de wethouder, dat het één gezicht wordt? De raad is hier om kaders te stellen en de commissie was op zoek naar meetbaarheid, dat hoort hij bijna alle fracties zeggen. Dus hij pakt even de koe bij de horens. De voorzitter stelt voor om dat in de tweede termijn te doen, dan kunnen alle antwoorden van de fracties en de wethouder bij elkaar geraapt worden en kan hij een groot allesomvattend voorstel doen. De heer Markus denkt dat de heer Hoppenbrouwer vraagt of wat de heer Hoek stelt compleet anders is dan wat in het jaaractieplan staat. Dat hoort hij graag. Wethouder Van Tatenhove zegt dat het niet compleet anders is. Dat jeugdcoach budget wat de gemeente ter beschikking stelt; die SMW wordt uitgebreid met taken tot een jeugdcoach op school, die makkelijker de verbinding heeft met de gemeente, omdat die het domein van de gemeente ook kent en maakt dus makkelijker de verbinding. Alleen het budget voor elke school om dat te organiseren wordt dus groter als de gemeente daar een deel aan toevoegt. De gemeente heeft dan zelf, ze gaat niet zeggen sturingsmogelijkheden, want er wordt aangesloten bij wat de vraag is, maar de gemeente heeft vanuit de zorg voor kinderen makkelijker dat contact met de scholen en daarom zijn de scholen er ook enthousiast over, maar dat klinkt misschien een beetje overdreven. Ze gaan erin mee omdat zij ook zoekend zijn naar hoe een kind zo vroeg mogelijk op de juiste manier geholpen kan worden. Ook voor een school is het

vervelend als ze zien dat een kind te lang in een systeem blijft hangen, omdat het naar een verkeerde zorgverlener gaat. Het kind moet zo vroeg mogelijk in die school begeleid worden en eventueel het gezin wat erbij hoort, als dat nodig is. Mevrouw Bouman loopt misschien vooruit op een antwoord van de wethouder. Hoe verhoudt zich dan maatregel 4 uit de brief van de minister met de onderwijsconsulent? Want dat is ook iemand van de gemeente. Er moet ook iets gebeuren aan het regionale onderwijsaanbod. En mogelijkheden voor ondersteuning en zorg. Die taak die bij die onderwijsconsulent zit, zit misschien ook wel in de corporatie van jeugdcoach en schoolmaatschappelijk werk. Of ziet ze het dan verkeerd? Of wordt onder onderwijsconsulent iets heel anders verstaan? Zit ze op het verkeerde spoor? Wethouder Van Tatenhove legt uit, dat de onderwijsconsulent niet bij de gemeente hoort, maar bij het samenwerkingsverband van de zorgstructuur. Zij heeft het over de jeugdcoach op school en dat is wat de gemeente financiert en waar met het beleidsaccent op ingezet wordt. De scholen hebben allemaal gezegd mee te willen werken en dat zal ongetwijfeld niet allemaal in hetzelfde tempo gaan, want er zijn erbij die nog wat afspraken hebben met SMW. Het wordt op die manier wel uitgerold, maar wel in een tempo wat past bij het onderwijs. Ook wordt zorgvuldig omgegaan met gegevensdeling, vandaar dat al gestart is met die leertuinen met de betrokkenen, zodat iedereen op dezelfde manier mee genomen worden. Op welke manier mag men wel wat delen en wat mag zeker niet gedeeld worden met elkaar? Ook daar worden heldere afspraken met elkaar gemaakt. Wielen die al uitgevonden zijn, worden niet opnieuw uitgevonden, want dat lijkt zonde van de tijd. Er is hier wel een andere situatie dan bij gemeenten die met wijkteams werken, dus soms moet het eigen wiel uitgevonden worden, omdat Lansingerland in gemeenteland op sommige punten redelijk uniek bezig is. De heer Jonker vraagt of de raad nog geïnformeerd wordt over wat er uit komt, uit die leertuinen. Wethouder Van Tatenhove doet even een belofte, en ze hoopt dat de persoon op de tribune het daarmee eens is, dat bij de jaarrapportage hierover iets opgenomen kan worden, zoals bij elk beleidsaccent gebeurt en dat geldt ook voor de voortgang van dit beleidsaccent. Ze ziet de heer Markus lachen, dus ze zullen het wel goed vinden. Dan het geld. Hier staat inderdaad dat er € 110.000 beschikbaar was voor dit beleidsaccent. Als het zo uitgerold wordt, dan is het de verwachting dat in 2020 en 2021 er meer geld voor nodig is. Als er niet genoeg is in het budget voor jeugdhulp, dan komt ze natuurlijk naar de raad met de vraag of er € 20.000 bij mag, want als ze het niet heeft, kan ze het ook niet uitgeven. Gelukkig is er een heel strenge en strakke wethouder van financiën, die daar heel scherp op is. Wat er niet is, daar moet eerst toestemming voor worden gevraagd. Als het uit het budget van jeugdhulp kan, dan wordt dat ook gemeld. Mevrouw Bouman had een vraag m.b.t. de € 100.000 extra in de begroting afgelopen jaar. Wethouder Van Tatenhove heeft die niet paraat. Ze heeft de begroting nu niet paraat, dus daar heeft ze ook niet naar gekeken. Mevrouw Bouman geeft aan, dat daar € 100.000 extra staat voor aansluiting onderwijs en zorg. Wethouder Van Tatenhove gaat ervan uit, dat er nog een tweede termijn komt. Ze hoopt dat ze in de tweede termijn dat antwoord even kan achterhalen. Dan komt het dan. Mevrouw Van Reenen had nog een vraag gesteld over eventuele kosten van de jeugdcoach. Of de scholen daar eventueel problemen mee hebben, met de bijdrage. Wethouder Van Tatenhove zei al dat het een soort cofinanciering is tussen onderwijs en de gemeente. De gemeente stelt budget beschikbaar voor de jeugdcoach en het onderwijs zet het SMW er dan voor in.

Tweede termijn

De voorzitter vraagt of de heer Hoppenbrouwer is staat is om te melden wat hij verder wil met dit onderwerp. De heer Hoppenbrouwer zegt in eerste instantie, dat hij veel waardering heeft voor zijn commissieleden, want hij merkt de gedrevenheid en de betrokkenheid. Dat vindt hij wel zoals het hoort, want het is voor iedereen een erg belangrijk onderwerp. De jeugd heeft een uitdaging en moet op een passende, goede manier geholpen worden. Hij kijkt naar zijn vragen en eindigt even met het makkelijkste, dat ging over het budget. Zijn zorg was in eerste instantie, en dat was een beetje vals denken, dat als het de burelen van ambtenaren ingegaan was, er op een X-moment een zomerrapportage was. Dan zou de raad zeggen dat niet besloten te hebben, maar dan zou gezegd worden dat die nota voor kennisgeving was aangenomen en impliciet betekent dat dat er ingestemd is met de budgetoverschrijding. De wethouder heeft dat weg gewoven. De € 110.000 staat en als ze weer geld nodig heeft, dan komt ze via de koninklijke weg naar de raad. Niet deze zomer, maar gewoon dit jaar. Dat is zoals het met elkaar is afgesproken en hij is blij met die herbevestiging. Als het gaat om de kaders, zit hij er nog wel een beetje mee in zijn maag en daarom gaat hij dat niet afronden, want hij vindt nog steeds dat er veel onduidelijkheid is. Hij hoort een aantal collega's zeggen: wij zouden het wel op prijs stellen als de wethouder doelstellingen toevoegt en een poging doet om het beoogd maatschappelijk effect kenbaar te maken. De heer Markus heeft al twee voorschotjes gedaan, dus die kan het ambtelijk apparaat dan mee nemen. Dan kan over 2 jaar gemeten worden of die € 110.000, of meer als dat nodig, effect heeft gehad. De scholen kunnen makkelijker hun signaleringsfunctie kwijt. Hoe hij de discussie precies moet samenvatten, daar is hij niet voor opgesteld. Maar dat ene gezicht, die integratie, hoe die school maatschappelijk werker en die jeugdcoach, hoe men dat meetbaarder wil hebben en iets scherper, daarvan hoopt hij dat de wethouder dat in een brief aan de raad kan kenbaar maken. Die

meetbaarheid, dat echt over 2 jaar gezegd kan worden dat de tijd genomen is om veel overleg te hebben, wat nodig is om de hazen goed te laten lopen en dat iedereen de weg weet. Er is nu een veelvoud aan functionarissen. Laat men proberen om daar een hapklare brok van te maken. Het gaat hem vooral om de meetbaarheid, dat hij over 2 jaar kan zeggen dat er een beleidsaccent gedaan is, dat er € 110.000 voor was, en dit is het effect waar men trots op kan zijn. Zo wil hij afsluiten. Dank u wel. De voorzitter vraagt of hij geholpen wil worden met een brief daarover. Wat stelt hij voor? De heer Hoppenbrouwer heeft gezegd, dat het kan volstaan met een brief, tenzij zijn collega's dat anders willen. Wat hem betreft mag het in een brief, waarin het scherp wordt gemaakt, als bijlage bij dit stuk. Dan komt hij er bij de jaarrapportage weer op terug.

De heer Markus vindt het nadeel van een brief, dat het een losbladig systeem wordt en dat alles bij elkaar geraapt moet worden. Zijn voorstel zou zijn om een kolom toe te voegen met meetbare prestaties. Dat wordt dan in een kolom achter die acties toegevoegd. Dan heeft men elkaar geholpen. Hij zou nog even de vraag van de heer Lieverse m.b.t. alle terminologie ook willen toevoegen als bijlage, zodat dat ook scherp is. De laatste wens van de CU betreft die jeugdcoach. De discussie ging om de vraag wat dat precies is. Misschien kan dat nog even aangescherpt worden. Vervangt hij die SMW? Of wordt het straks een SMW plus beter de weg weten. Als dat het is, laat men het dan ook zo opschrijven, dan blijft het voor elkaar helder. Past de nota met de punten die hier gezegd zijn aan, voeg de kolom toe, dan is er een prima document, waarvan de raad de kaders heeft gesteld, waarmee over een X-aantal jaar gezegd kan worden: dit waren de meetbare doelen, is het geld het waard geweest?

De heer Pat El blijft toch met een vraag zitten. Is men het eens wat die meetbare doelen zijn? Wordt de wethouder of het college gevraagd om een brief? Of om een kolom toe te voegen? Uiteindelijk komt er iets te staan, zoveel gevallen zijn efficiënter doorlopen, maar men is het daar nog niet precies over eens. Dit is ooit ingestoken met het idee dat er efficiënter gewerkt moet worden. Toen is gevraagd om een actieplan aan het toenmalige college. Hij had verwacht dat in het actieplan zelf al een paar doelstellingen zouden staan. De voorzitter denkt dat hij dan de gelegenheid te baat moet nemen om dit onderwerp nog een keer te agenderen, op het moment dat die kolom is toegevoegd. Zo werkt dat. Het staat een ieder vrij om tips en kaders mee te geven. De heer Hoek vraagt of het niet handig is om het veld erbij te betrekken. Hij snapt dat de raad de kaders stelt, maar het veld moet wel tevreden zijn over de uitvoering. Men moet het veld laten definiëren wat de resultaten moeten zijn. Dat vindt hij niet raar. Daar kan de raad dan iets van vinden. Hij worstelt ermee, dat het hun ding is. Zij hebben er echt over nagedacht om op een goede manier invulling te geven aan het beleidsaccent. Dan is het goed om samen met wat hier is opgehaald met het veld te bespreken en vragen hoe dat nou in een vierde kolom gevat kan worden, zodat alle partijen tevreden zijn. Dat zou zijn voorstel zijn. De voorzitter ziet allerlei mensen knikken. Het CDA knikt ook. De heer Hoppenbrouwer wil de heer Pat El mee geven, dat juist geprobeerd moet worden te voorkomen dat er outcome dingen komen als zoveel patienten dit, want de hoofdlijnen van de heer Hoek moet men hebben, denkt hij. Als het om naam en rugnummers gaat, dan gaat de raad weer dingen vragen, dan gaat het om data en dat kost het ambtenarenapparaat weer veel tijd, terwijl men er niets mee doet. De heer Pat El wil hier kort op reageren. Er is een wereld van helemaal geen criteria en van eindeloze cijfers waar men niets aan heeft. Hem gaat het erom, dat er één of twee doelstellingen gedefinieerd worden, waarover met elkaar gedebatteerd kan worden om te kijken of het de moeite waard was en of de gemeente op de juiste weg is. Dat dat gebeurt met de mensen waar het uiteindelijk om gaat is wel een heel goed idee. Zijn voorstel zou zijn: definieer één of twee heldere doelen, waarop de discussie met elkaar gevoerd kan worden. Dat is het enige wat hij hier betoogt.

Mevrouw Bouman sluit aan bij de heer Markus over de jeugdcoach en de SMW. Zij gaat zien hoe dat geïncorporeerd wordt. Die € 100.000 hoort ze nog wel een keer, dat mag de wethouder haar wel een keer melden. Van belang is dat er ervaringen gehoord worden van de scholen en van al degenen die in dit veld werkzaam zijn. En dat de wethouder haar voelhorens daarover uitsteekt en vraagt hoe het nu allemaal loopt. Niet in cijfers, want voor cijfers kunnen allerlei interpretaties zijn. Laat men pragmatisch zijn en blijven. De grote lijnen houden en kijken hoe het allemaal loopt. Dat kan gewoon één keer per jaar in de gewone systematiek mee genomen worden.

De clichés vlogen de heer Jonker een beetje om de oren. Aan de ene kant waren cijfers helemaal niets en aan de andere kant weer wel. Daar moet men genuanceerd mee omgaan. Natuurlijk zijn cijfers waardevol, alleen moeten ze in de context geplaatst worden en ze moeten niet overdreven worden. Hij kan aansluiten bij de suggestie van de heer Hoppenbrouwer m.b.t. een extra kolom met doelstellingen. Hoe die eruit zien, of ze kwalitatief of kwantitatief zijn, dat wil hij graag aan professionals over laten om daar een voorstel voor te doen. Dat kunnen in sommige gevallen inderdaad cijfers zijn, maar dat hangt heel erg af van de actie en de doelstelling. Verder kijkt hij uit naar de resultaten van de leertuin, hoe dat eruit gaat zien.

Mevrouw Van Reenen sluit aan bij het plan van de heer Hoek.

De heer Xhemaili sluit ook aan bij het plan van de heer Hoek.

De voorzitter vraagt de wethouder te reageren op het voorstel om nog een kolom toe te voegen.

Wethouder Van Tatenhove heeft gehoord wat er gezegd is. Het is goed om er inderdaad wat meetbaars aan toe te voegen. Het is het handigst om dat inderdaad in de vorm van een kolom te doen. Dan stuurt ze dat met een begeleidend briefje naar de raad. Als het dan weer een bespreekstuk wordt, is dat prima. Bij de jaarrapportage is het bijna vanzelfsprekend dat aangegeven wordt waar men mee bezig is, waar het lekker loopt en waar het wat meer moeite kost. De wethouder kan mevrouw Bouman gerust stellen: ze komt op basisscholen, ze spreekt met het CJG, met consultants, dus ze weet waar het wrikt en wringt en waar het niet zo lekker loopt. Dan heeft ze echt de hoop en de verwachting dat een jeugdcoach op school daar echt iets gaat doen. Ze denkt dat hij JOS genoemd gaat worden i.p.v. SMW, want dat is de afkorting van Jeugdcoach op school. Als iemand zegt: ik ga naar JOS, dan klinkt dat toch anders dan: ik moet naar de school maatschappelijk werker. Het is een stickertje, maar de verwachting is dat dat iets zou kunnen doen in de bereikbaarheid, benaderbaarheid, toegankelijkheid van de poort van het zorg- en ondersteuningsaanbod van de gemeente. In de jaarrapportage komt het in elk geval terug. De wethouder komt met de toevoeging van een kolom met meetbare doelen met daarbij een begeleidend briefje. Aan de raad dan de keuze om het alsnog te bespreken of het mee te nemen bij de jaarrapportage. De voorzitter merkt op, dat er nog een vraag zweefde uit termijn 1. Wethouder Van Tatenhove herinnert zich die € 100.000. Sorry. Dat heeft niks te maken met dit. Het gaat om een onderwijs en zorgarrangement voor het speciaal onderwijs.

De voorzitter denkt dat de heer Hoppenbrouwer eer heeft van zijn werk. De heer Hoppenbrouwer denkt dit zeker. Hij bedankt nogmaals de betrokkenheid van zijn collega's.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Visie op sport en bewegen Lansingerland 'Scoren met sport'

Mevrouw Verhoef vindt sporten een heel mooi onderwerp. Ze sport zelf minder vaak dan ze zou willen, maar als ze dat doet, doet ze dat graag in de buitenruimte. Dat is één van de positieve punten die ze ziet in deze sportvisie. Het is een goed, compleet verhaal. Het zag er ook aantrekkelijk gepresenteerd uit, dus complimenten daar voor. Wat positief is, is dat deze visie rekening houdt met de inwonersaantallen in 2030, dus het is een toekomstbestendige visie, zoals men het zelf ook noemt. Er wordt gedaan aan verbreding. Een voorbeeld: de landelijke ontwikkelingen zoals het nationale sportakkoord wordt mee genomen. Maar de verbreding zit dus ook in de visie om sport bijvoorbeeld te gebruiken om Lansingerland op de kaart te zetten via de diverse grote sportevenementen, die men intussen al kent. Echt een compleet verhaal, zoals ze al zei. Ze noemde ook al het sporten in de buitenruimte, in de openbare ruimte, laagdrempelig en dat spreekt de PvdA aan, omdat als men dit goed doet, veel mensen in beweging gekregen kunnen worden. Ze heeft twee zorgpunten met de fractie opgesteld en nog een aantal vragen. Een deel van die vragen is misschien wat technisch, maar ze zijn niet zo heel gedetailleerd, dus misschien kan de wethouder er toch antwoord op geven. Zo niet, dan kan ze die later schriftelijk stellen. Een zorg is, dat op de middellange termijn een aanvullend budget nodig is om de ambities te halen. Er staat een aantal punten op PM. In de antwoorden die worden gegeven aan de heer Bergwerff leken die niet zo'n groot probleem te zijn en misschien is dat ook wel niet zo. Aan de andere kant: als men echt een plan wil maken wat voor de middellange termijn stevig op zijn poten staat, dan verwacht men dat bij iedere kaderbrief financiële punten gepresenteerd worden om die ambities waar te maken. Hoe groot gaan die punten dan ongeveer zijn? Ze zou minimaal een indicatie willen hebben van wat haar daar te wachten staat. Anders wordt er straks een visie vast gesteld met hele mooie plannen, terwijl men niet weet hoe dat financieel afgedekt gaat worden. Dat zijn de financiële zaken. Een specifiek punt daarbij is dat de nieuwe tarievenstructuur nog niet vast gesteld is, maar het brengt wel financiële gevolgen met zich mee. Wanneer kan de tarievenstructuur tegemoet gezien worden? Dan een aantal vragen op basis van de hele behulpzame, groene, kleine kaders, die in de visie staan. Wie door die groene kaders heen bladert, die groene boxen, die ziet dat de combinatiefunctionaris veelvuldig aan de orde komt. Die is nodig om allerlei doelen te behalen, zoals een passend aanbod voor senioren of om pubers te binden aan sportverenigingen. Er moet verbinding worden gelegd tussen verschillende sectoren, sport, cultuur. Eigenlijk is die combinatiefunctionaris heel belangrijk voor succes. In het verleden is er wel een functieomschrijving genoemd, maar is die nog steeds hetzelfde? Kan de wethouder kort zeggen wat nou precies die functieomschrijving van die functionaris is, omdat die zo belangrijk lijkt? Hoeveel functionarissen komen er nou eigenlijk? Er is nog geen structurele dekking voor die functionaris en dat baart de PvdA zorgen. Dan een punt over de multifunctionele inzet van de gemeentelijke sportaccommodaties. Op zich vindt de PvdA dat heel goed, dat er overdag ook gebruik van gemaakt

wordt, bijvoorbeeld doordeweeks. Wat betekent dat voor extra onderhoud, inzet van personeel, huurtarieven voor de sportclubs, want ze gaan die ruimtes delen, welke tarieven worden gehanteerd? Er zitten allerlei vragen om dat businessmodel voor overdag multifunctioneel in te zetten. Daar wil ze het voor deze eerste ronde bij laten. Ze heeft nog wat kleine dingen, maar daar komt ze later op terug.

Mevrouw Gabin is blij dat het college de ambitie heeft om iedereen te laten sporten binnen de gemeente. Ze heeft echter wel een aantal opmerkingen. In de visie wordt aangehaald dat de gemeente het belangrijk vindt dat iedereen in beweging komt. Maar de nadruk van de sportvisie is vooral gericht op de grote groep inwoners, die al actief in beweging is. Ze mist eigenlijk de inclusiviteit in de sportvisie. Het faciliteren van sport voor elke inwoner, pubers met de leeftijd van 14-17 jaar, jongvolwassenen, statushouders, die graag sporten in beslotenheid, ouderen. Deze groepen worden niet in voldoende mate betrokken in de 4 ambities. Er wordt wel meerdere malen verwezen naar een combinatiefunctionaris, die wordt ingeschakeld, maar ze vraagt zich af in hoeverre dit op korte termijn leidt tot concrete plannen. Voorts valt onder de jeugdfonds sport enkel kinderen van 4 tot 18 jaar en er bestaat geen regeling voor inwoners die hier niet onder vallen. De gemeente wil het pakket van het jeugdfonds gaan monitoren en onderzoeken of er behoefte is aan aanvullend stimuleringsbeleid. Dit staat haaks op wat in de sportvisie herhaaldelijk wordt genoemd, namelijk dat het sporten hoog nodig is en dat de gemeente de ambitie heeft om iedereen zo snel mogelijk te laten sporten. De belangrijkste factor wat mensen weerhoudt om te sporten is de financiële beperking. Ze vraagt zich dus af wat de toegevoegde waarde is om alle onderzoeken in te lassen. Naar haar mening vertraagt dit alleen maar de mogelijkheid om mensen te laten sporten. Tot slot wil ze nog even over duurzaamheid een aantal dingen bespreken. Ze heeft weinig gelezen over concrete stappen naar duurzaamheid. Ze zou graag willen weten of sportverenigingen gestimuleerd worden om duurzaamheid in acht te nemen en op welke wijze dit wordt gedaan.

De heer Markus zegt dat de CU in hun verkiezingsprogramma sprak over hun streven naar een gezonde gemeente. Bewegen en sport zijn daarbij belangrijke onderdelen in. Allereerst het bewegen. Wat de CU betreft, moet de buitenruimte uitnodigen om te bewegen voor iedereen tussen de 0 en 100 jaar of wel meer. Bewegen is belangrijk voor de gezondheid, zowel mentaal als fysiek. Goed bewegen helpt mee aan een positieve gezondheid. Kortom: de buitenruimte moet uitnodigen om te bewegen. Naast bewegen is voor de CU ook betaalbare sport belangrijk voor een gezonde gemeente. Het moet voor iedereen toegankelijk zijn met een specifieke aandacht voor mensen met een beperking, senioren en sociale minima. Het is van belang om sport te stimuleren door goede sportvoorzieningen voor betaalbare prijzen. Sport kan zo bijdragen om een gezonde levensstijl te stimuleren en de weerbaarheid en veerkracht van inwoners te vergroten. Het zijn leerscholen om talent te ontdekken, vriendschappen te sluiten, te leren, te oefenen, te werken aan teamspirit en om te gaan met ups en downs en leeftijdsverschillen en om die ook te overbruggen. De CU heeft de visie naast deze punten uit het verkiezingsprogramma gelegd. Allereerst de ambitie iedereen beweegt. Deze ambitie sluit naadloos aan bij de visie van de CU over de buitenruimte, die moet uitnodigen om te bewegen. De CU kan dan ook van harte instemmen met deze ambitie. De tweede ambitie is dat iedereen sport. Deze ambitie geeft invulling aan de wens van de CU om sport mogelijk te maken voor senioren, mensen met een beperking en mensen met een kleine beurs. Een prima ambitie dus. Of dit bereikt gaat worden met de inzet van een combinatiefunctionaris, dat weet de CU ook niet, maar dat moet goed gemonitord worden. De CU vindt het in ieder geval positief dat het de wens en ambitie is om die mensen ook goed aan het sporten te krijgen. Daarnaast steunt de CU de ambitie om de leiderspositie m.b.t. kinderen die lid zijn van een sportvereniging te behouden en met name ook in te zetten op de dip die er is m.b.t. de leeftijd 14-17 jaar. Dan de derde ambitie, vitale sportverenigingen. Deze ambitie zet in op meer informatie over sporten en het stimuleren van samenwerking tussen sportverenigingen. Een ambitie die de CU van harte kan ondersteunen. Daarnaast zet deze ambitie in op betaalbare, multifunctionele sportaccommodaties met passende huurtarieven. Dit sluit helemaal aan bij de wens van de CU om sportvoorzieningen betaalbaar te houden. Een klein puntje wat hij mist bij de accommodaties: zijn er ook duurzaamheidsambities, wat ook opgenomen is in het coalitieprogramma, om te kijken of daar mogelijkheden liggen. De laatste ambitie: sport zit in ons DNA. Wat de CU prima om in te zetten op de breedtesport. Er zijn in de omgeving voldoende mogelijkheden om tot topsport te komen, dat hoeft niet in deze gemeente, en ook om sport in te zetten als citymarketing. Hierbij wel de kanttekening dat het uiteindelijk ook iets voor de sport zelf iets moet opleveren. Kortom: inhoudelijk gezien een prima visie, wat goed aansluit bij de gedachte van hoe de CU tegen sport en bewegen aankijkt. Wat het lastig maakt, zijn de financiële kaders. De PvdA begon hier ook al over. Deze ontbreken voor een groot deel. De raad kan dus niet alle kaders mee geven. Hij snapt best dat deze visie bepaalt hoe tegen accommodaties aan gekeken wordt. Een simpel voorbeeld. Als er gekozen wordt voor breedtesport, dan zou een aanvraag voor een topsportlocatie om die reden afgewezen kunnen worden. Er is een bepaalde kip/ei relatie tussen deze visie, allerlei documenten en zaken die nog in de toekomst opgesteld moeten worden. Duidelijk is dat niet alle PM posten in te vullen zijn. Aan de andere kant: wat is een goede, inhoudelijke visie waard als over 2 jaar de conclusie getrokken moet worden als de helft niet te betalen is en de visie overboord kan? De CU wil het volgende

voorstel doen. Is het mogelijk voor het college om die PM posten bij de komende kaderbrief toch in te vullen, zij het met een slag om de arm? En dat de raad nu instemt met dit stuk onder voorbehoud van de bespreking bij de kaderbrief. Een dergelijke route is ook gekozen bij de onderwijsvisie en de cultuurvisie. Ook daar waren veel PM posten die nog uitgezocht moesten worden. Toen werd ingestemd met de visie die voor lag onder voorbehoud dat de financiële kaders ook goed met elkaar bepaald kunnen worden bij een komende kaderbrief. Graag een reactie van de overige partijen en het college op dit voorstel. Dan tenslotte nog een vraag en een gedachte. Er wordt heel erg ingezet op sporten en bewegen. In hoeverre is denksport ook bij de visie betrokken? Dan nog een gedachte, die is komen overwaaien uit Rotterdam. Daar schijnen de scoutingverenigingen onder sport te vallen. Als gekeken wordt naar bewegen is dat niet zo'n heel gekke gedachte, omdat hij nog nooit kinderen stil heeft zien zitten bij scoutingverenigingen; zij zijn heel de dag bezig met bewegen. In hoeverre zou de scouting ook onder deze visie geschaard kunnen worden? Dit was een gedachte die opspoot. Wat vinden de overige partijen hiervan?

De heer Hoppenbrouwer deelt niet helemaal het enthousiasme van vorige sprekers. Dat is misschien een teleurstelling, maar het is niet anders. Hij begint met het feit, dat over het belang van sporten als het gaat om plezier, omgang met elkaar, beleving, gezondheid geen discussie gevoerd hoeft te worden. Maar er zit een aantal triggers in, die in zijn allergie zitten, maar gelukkig was het een fractie-allergie, dus dat scheelt. Ze hadden wat jeuk. Dat zit in termen als 'iedereen beweegt' en 'iedereen moet sporten'. Dat woord moeten. Men moet zich bewust zijn van het feit, dat het een individuele keuze blijft. In dat verband zal hij ook een voorstel doen om de ambitie iets anders te formuleren. L3B denkt dat de rol van de gemeente vooral gaat om prikkelen, uitnodigen om te sporten, het faciliteren en ondersteunen. Of Lansingerland nou de sportiefste gemeente moet worden, ja, dat kader heeft de raad nooit mee gegeven. Hij denkt: wat is dat dan? De raad kan de groenste, veiligste of duurzaamste gemeente wel veel interessanter vinden dan de sportiefste. Voor L3B hoeft dat niet. De visie lijkt een beetje op het uitschrijven van het coalitieakkoord. Die zaken worden uitgeschreven en het blijft op het niveau van onderzoeken, bespreken, monitoren, verkennen, opstellen. De visie wordt vervolgens aangevuld met de inzet van een combinatiefunctionaris. En een toevallig aangeboden initiatief 'grenzeloos actief'. Over de hele urban sport, waar de wethouder zo trots op is, want dat ziet hij in elke Heraut langs komen, staat in dit plan nul komma nul opgenomen. Dat vindt hij op zich vreemd. In de krant stonden initiatieven over de free runners, dus het stuk is bij wijze van spreken alweer achterhaald. In het verlengde van de rondvraag van D66 vond L3B het echt jammer dat er geen enkele richting wordt aangegeven als het gaat om de padelbanen in Bleiswijk. De heer Markus vraagt zich af of een visie al bol moet staan van allerlei concrete uitwerkingen. Of is een visie een bepaalde stip? De uitwerking komt dan in de komende jaren. Daar zit een beetje het verschil. L3B ziet niets terug komen over urban sport, maar in het stuk staat wel dat buitenruimte geschikt moet zijn om te bewegen. Daar kan prima onder vallen, dat het ook mogelijk gemaakt wordt voor urban sports. De heer Hoppenbrouwer zegt dat dit klopt. Dat is waar. Gezegd zou kunnen worden, dat dat er niet in hoort, daar kan hij mee meebewegen. Maar de CU heeft ook opmerkingen gemaakt over de accommodatienota met veel PM. Dat kost ook geld. Bij de behandeling in de commissie wist de wethouder niet wat het kostte en twee weken later hoorde de raad dat het 70k was. Dat vindt hij wel bedragen, waarvan hij zich afvraagt of de raad daar ooit ja tegen gezegd heeft, maar die discussie gaat hij niet herhalen. Verder mist hij toch wel een beetje de planning en duidelijke financiële consequenties en daardoor mist het dus een integrale benadering. In het verlengde van wat al eerder gezegd is: als er een visie geschreven wordt, dan is het wel essentieel dat er een beetje een indicatie is van waar het nu eigenlijk over gaat. Welk bedrag heeft men voor ogen? Hij vindt het wel heel lullig om naar alle sportverenigingen te zeggen, want die zijn kennelijk heel enthousiast over dit plan, dat dit gedaan wordt en vervolgens komt er een kaderbrief of een begroting, en de financiën lijken weer wat tegen te vallen door allerlei circulaire van het ministerie, dat de gemeente dan nee moet verkopen. Dat vindt hij niet wenselijk. Hij wil een visienota, die veel meer indicatie geeft m.b.t. de vraag of het financieel haalbaar is. L3B vindt hem niet af. Het zou niet onlogisch zijn als het college het stuk mee terug neemt en dat aanvult. De heer Markus vraagt of L3B iets ziet in zijn voorstel om de visie vast te stellen onder voorbehoud van de financiële kaders bij de behandeling van de kaderbrief. De heer Hoppenbrouwer gaat daar even op kauwen, terwijl de anderen nog even aan het spreken zijn. Hij is niet direct enthousiast, ook vanwege de onderwijsvisie. Dan moet hij even kijken of er geen blokkade bij hemzelf zit, want onderwijs en L3B is niet vanzelfsprekend warm. In tweede instantie wilde L3B nog wat veranderen, maar hij kreeg de hoon over zich heen toen hij nog een amendement wilde indienen m.b.t. de onderwijsvisie. Daar heeft hij van geleerd, dus hij weet niet of hij dat in tweede instantie weer wil. Dan het kopje kaderstelling nummer 2, wat gaan we ervoor doen. Dit biedt nauwelijks handvaten voor de controlerende taak van de raad. Hij wil aan de wethouder vragen, en misschien komt er dan wel een kolommetje bij: hoe kan de raad op een concrete manier de controlerende functie invullen? De PvdA had het al over de combinatiefunctionaris. Die loopt al een hele tijd in de gemeente. De voorzitter vraagt of hij wil afronden. De heer Hoppenbrouwer vraagt om nog 2 minuten, maar de voorzitter staat dit niet toe. De heer Hoppenbrouwer zal dat dan zeggen in tweede instantie, maar dan mist de raad wel zijn kaders. Dat is dan jammer voor de discussie. Hij zou graag willen weten hoe succesvol de

combinatiefunctionarissen zijn, zoals ze nu geacteerd hebben. Hoe succesvol zijn die? Hoe logisch is het om dat nu uit te breiden met de rol die ze krijgen? Dan behoort hij nu te stoppen. Dat is een teleurstellende waarneming.

Mevrouw Heijbloem zegt dat D66 heel blij is met deze visie. Het is een richting en nog geen concreet plan van aanpak. Bij sport geldt: jong geleerd is oud gedaan. Gymles en bewegen is daarom voor D66 een belangrijk onderdeel van een schoolopleiding. Hierin kan o.a. worden samen gewerkt met lokale sportverenigingen. Toegankelijke en betaalbare lokale sportvoorzieningen en sportverenigingen zijn essentieel om mensen te laten bewegen. Ook voor ouderen is het belangrijk om in beweging te blijven. D66 wil dat stimuleren. D66 Lansingerland kan zich daarom goed vinden in deze visie en vindt het mooi dat deze samen met de sportpartijen is opgesteld. Lansingerland is hiermee best ambitieus en daar kan D66 zich prima in vinden. Een goede gezondheid is essentieel en daar draagt sport aan bij.

De voorzitter weet dat de heer Barendregt niet de sportverslaggever van WIJ is. De heer Hoek had de inleiding gelezen en de eerste ambitie en toen vond hij het allemaal open deuren en voorspelbaar. Maar toen hij bij ambitie 5 was, dacht hij: misschien moet ik dat ook eens gaan doen, sporten. Nu heeft hij zich opgegeven voor transport, dus het gaat goed komen. Nee, alle gekheid op een stokje, hij meent echt wat hij zegt. Hij dacht: ja, jongens, dat is zo voor de hand liggend. Maar bij ambitie 2 werd hij al ras vrolijker. Er staat een aantal goede dingen in en hij noemt er een paar: we behouden de leiderspositie, mooi dat Lansingerland uitblinkt als de meest sportieve gemeente in geheel Zuid Holland, meer kinderen te laten sporten tussen de 14 en 17 jaar. Landelijk is te zien dat daar over het algemeen een dipje plaats vindt. Ze krijgen andere interesses, maar het is belangrijk dat deze doelgroep blijft sporten. Mensen met een kleine beurs: hij deelt absoluut niet wat GL net aangaf. Het is redelijk inclusief, zoals het hier staat. Er worden veel inspanningen gepleegd om juist de doelgroep, waarbij het allemaal niet vanzelfsprekend is, bij het sporten te betrekken. Goed dat er voldoende sportactiviteiten gepland en georganiseerd worden voor mensen met een beperking. Dat siert een gemeente. Meer senioren bij sportverenigingen: dat spreekt hem ook zeer aan. Dan komt ambitie 3, vitale sportverenigingen. Daar wordt gesteld: sportverenigingen hebben hun eigen visie en aanpak om vitaal te blijven. Het is ook hun eigen verantwoordelijkheid om toekomstbestendig te zijn en mee te ontwikkelen in de trends naar 2030. Zij staan er echter niet alleen voor. Op weg naar 2030 ondersteunt de gemeente de sportverenigingen bij hun rol en hun ontwikkeling naar de toekomst. Toen vroeg hij zich af: hoe vitaal is de gemeente om de initiatieven van bepaalde sportverenigingen te volgen? De heer Hoppenbrouwer noemde de padeltennis. Ook begrijpt hij wat de heer Markus zei, dat dat uitvoering is. Als een vereniging ambities heeft, moet niet verzand worden in: ja, daar zijn we nog niet aan toe. Er ligt nu een aanvraag en het zou de gemeente sieren om rond de tafel te gaan, want het past in de ambities, om te kijken hoe dit zo snel mogelijk gerealiseerd kan worden. Datzelfde geldt voor LED verlichting. Dat wordt niet genoemd, maar hij heeft de term duurzaamheid voorbij horen komen. Er is de beslissing genomen om verenigingen te helpen met LED verlichting, maar voorsnog is er nog geen LED bolletje in de bekende fitting gedraaid. Verenigingen worden nu als grootverbruiker gekwalificeerd en voor extra kosten zitten, maar als die LED verlichting wel aangebracht zou worden, zou dat besparend optreden. Als men ambities wil uitvoeren, vraagt hij om daadkracht. Een veelvuldig terugkomend onderwerp bij sportverenigingen, en dat mist hij in de visie maar het kan zijn dat dat met voorbedachten rade is of dat het er niet in thuis hoort, maar dan hoort hij dat graag, is het onderhoud. Dat willen ze zelf gaan doen of ze willen het zelf gaan exploiteren. Heel veel eigen initiatieven. Moet dat niet in een sportvisie opgenomen worden. Hoe zit de gemeente daar in? Het lijkt belangrijk om daarmee aan de slag te gaan als dat de wens is van veel verenigingen. De wens om een thuisplaats te creëren voor verenigingen is natuurlijk prima. De bar is altijd goed bezet en dat hoort het ook te zijn, want dat is een wezenlijk onderdeel van het sporten. Vandaar dat hij het ook overweegt. Beheer en exploitatie van de sportverenigingen: in hoeverre moet daar in deze notitie verder op ingegaan worden? Wat is de lat als een sportfonds geëvalueerd wordt? Wat is de mening van de verenigingen daarover? Moet dat ook niet in deze visie? Hij legt het op tafel, omdat hij denkt dat het een belangrijk onderwerp is om ook met de sportverenigingen te delen, omdat hij hoort dat er nogal wat onvrede is over de uitvoering van sportfondsen. De tarievenstructuur is natuurlijk prima; dat wordt gelijk getrokken met de omliggende gemeenten. Hij hoopt dan niet, dat de omliggende gemeenten veel duurder zijn, want daar zullen de gemiddelde verenigingen niet op zitten te wachten, maar hij gaat ervan uit dat dat voordeel oplevert. Ambitie 4 is natuurlijk erg mooi om het sportevenement van Lansingerland te organiseren. Uiteindelijk is hij zeker enthousiast geworden m.b.t. de visie, de nota. Wel is hij nieuwsgierig of de onderwerpen, die hij zojuist heeft aangekaart, niet een wezenlijk onderdeel zouden moeten vormen van deze visie. De financiën vindt hij een moeilijk ding. Men kan iets heel ambitieus presenteren, dat is altijd goed, want daar begint het altijd mee, met ambities en ergens enthousiast voor zijn, maar als de dekking en de financiën ermee gemoeid zijn en plannen op heel veel onderdelen bijgesteld moeten worden, dan vindt hij dat ontzettend jammer van de ambitie, maar ook van alle tijd en energie en de verwachtingen die gewekt zijn. Met de insteek van de heer Markus kan hij enigszins leven. Hij snapt de insteek, maar hij denkt ook aan de woorden van de heer

Hoppenbrouwer, want in feite worden er verwachtingen geschept richting verenigingen. Hoe verhoudt het één zich nu tot het ander? Dat is wel een interessant dilemma. Op hoofdlijnen kan het zomaar zijn dat zelfs hij aan het sporten gaat, maar desalniettemin is hij nog zeer nieuwsgierig naar een aantal zaken, die hij zojuist genoemd heeft.

De heer Bergwerff bedankt de wethouder en haar ambtenaren voor het makkelijk te lezen document. Sommige ambities vindt hij, net als L3B, extreem ambitieus. Net als de zin als: in 2030 spelen, wandelen, fietsen en sporten al onze inwoners in de openbare ruimte. Ja, dat vindt hij toch erg ambitieus, moet hij zeggen. Net als de zin: in 2030 staat Lansingerland als sportiefste gemeente op de kaart. Dat is heel ambitieus, maar het is heel vooruitstrevend en hoeft niet perse slecht te zijn. Dit triggert de heer Markus enorm. Is veel ambitie dan slecht? De heer Bergwerff eindigde zijn zin met: het hoeft niet perse slecht te zijn. Maar is het realistisch? Dat gezegd hebbende, heeft hij een viertal technische vragen gesteld. Het gaat hem vooral om de eerste technische vraag. Tot zijn verbazing las hij het volgende in de visie op sport en beweging. Hij citeert: in het collegeprogramma Lansingerland Doet 't is afgesproken dat we de huurtarieven bevroren worden tot en met 2020. Dat is te vinden op blz.19 voor wie het terug wil lezen. Toen hij dit las, ging hij er eigenlijk van uit, dat dit een typefout was. Na de beantwoording van de technische vraag kwam hij er achter dat de wethouder echt bedoelde tot en met 2020 en dat de tarieven dan opnieuw vast gesteld moeten worden. Misschien heeft hij het verkeerd, maar hij heeft een amendement ingediend op 18 oktober 2018, waarin duidelijk staat beschreven dat de huurtarieven voor de binnen- en buitensport vanaf dat moment, dat ging over 2018, voor 4 jaar bevroren blijven. 2018 plus 4 jaar is in zijn ogen 2022. Misschien ziet hij iets over het hoofd. Hij verzoekt de wethouder om hier een reactie op te geven straks. De samenwerking met de verenigingen t.o.v. deze sportvisie is over het algemeen prima. Het CDA heeft een aantal weken geleden de buitensportverenigingen bezocht. Daar kreeg hij veel te horen over de padelbanen. Sportverenigingen hadden het over een extra veld of een extra kleedkamer. Hij snapt dat dat uitvoering is, maar hij had daar toch wel iets over terug willen zien. Dan nog even aansluitend bij de andere partijen, die financiën. Een goed voorstel van de PvdA om een indicatie te krijgen. Het hoeven geen exacte bedragen te zijn, maar hij zou graag ongeveer een schatting willen zien van wat die bedragen gaan inhouden en waar de raad op kan rekenen zo om en nabij. Al met al is hij gedeeltelijk enthousiast over de visie. Hij weet niet of hij hem goed kan keuren als de punten die hij genoemd heeft niet duidelijk worden voor hem. De heer Markus vraagt wat hij van zijn voortel vindt, om even de financiën los te knippen, zodat er een vooralsnog besluit genomen wordt, zoals wat gedaan is bij de onderwijsvisie en cultuurnota. De heer Bergwerff begrijpt, dat hij bedoelt dat de financiën bij de kaderbrief komen. Dat zou in principe kunnen, maar hij heeft bij voorkeur al een indicatie. Hij denkt dat dat gemaakt kan worden, want een schatting kan altijd gemaakt worden. Hij heeft namelijk echt geen idee wat de bedragen zijn. Hij hoopt dat de wethouder zijn zorgen iets kan weg nemen bij haar beantwoording.

De voorzitter geeft aan, dat aan die kant van de tafel ondertussen even gekeken is naar hoe dat ging bij de onderwijsvisie. Daar is destijds het dictum in het raadsvoorstel door het college aangepast, goedkeuring onder voorbehoud van financiering in de kadernota. Daar mag de commissie even op kauwen.

Ook mevrouw Hermans wil de ambtenaren en de wethouder bedanken voor een heel mooi stuk. Het ziet er heel erg plezierig en verfrissend uit. Ze is vorig jaar zelf aanwezig geweest, toen de gemeente in gesprek ging met de sportverenigingen, waar ze hun punten aan gaven m.b.t. waar ze tegen aan liepen, waar ze problemen mee hadden en wat er allemaal zo aan de hand was achter de schermen. Het is nu een jaar verder en ze was ook aanwezig bij de tweede presentatie van de wethouder met de ambtenaren. Ze was enigszins verbaasd, omdat hetgeen in de eerste bijeenkomst genoemd is door sportverenigingen, waar ze tegen aan liepen en waar ze graag oplossingen voor wilden, niet echt terug kwam in deze visie. Het niveau van de sportvisie is op zich hoog, maar als ze dat vergelijkt met wat de sportverenigingen graag willen van de gemeente, vindt het niet één op één aansluiten. Mevrouw Verhoef vraagt of ze misschien een aantal concrete voorbeelden wil noemen, die bij de sportverenigingen opkwamen en die zij nu mist. Mevrouw Hermans heeft het met name over de huren. En dat de accommodaties vaak onder de maat waren en dat ze niet goed hun spullen kwijt konden. Met name dat soort problemen, dus dat ze geen goede voorzieningen hadden, waar ze met hun mensen heen konden. Heel veel sportverenigingen willen graag ruimtes delen, maar komen daar niet uit, omdat de faciliteiten daar niet goed genoeg voor zijn. Veel verenigingen willen bijvoorbeeld een kantine, want daar willen ze ook graag inkomsten uit halen, maar het is vaak niet aanwezig of niet mogelijk. Of er moet een andere sporthal gehuurd worden, waardoor het veel te duur wordt. O.a. dat soort dingen en die vindt ze niet terug in deze visie. Het is een mooie visie, maar niet helemaal precies gemaakt waar het voor bedoeld was. In de presentie worden 4 ambities genoemd waar iets teveel het woordje 'moeten' in staat en dat is bij liberalen natuurlijk helemaal niet de bedoeling. Vooral ambitie 2, waar er naar wordt gestreefd dat alle inwoners van Lansingerland gaan sporten, bij voorkeur in verenigingsverband, kan de VVD niet

helemaal delen. Het faciliteren van sportvoorzieningen is een taak van de gemeente, sporten uitnodigend en bereikbaar maken ook, maar wel of niet sporten is een beslissing die ieder mens voor zichzelf neemt. In het algemeen zijn de ambities nogal hoog gegrepen, het geen de haalbaarheid ervan niet ten goede komt. Er wordt o.a. gesproken over het inrichten van de buitenruimte, om die geschikt te maken voor buitensporten, waardoor mensen met een kleine beurs al heel snel hun sportieve doelen kunnen behalen. Dat is een idee, wat de VVD van harte kan ondersteunen, maar wil wel een aandachtspunt noemen. Buitenruimte inrichten is één, onderhouden is een terugkerend en belangrijk fenomeen. Ze heeft zelf ook weleens gebruik gemaakt van de fitnessstoestellen die rondom de sportvelden bij Berkel aanwezig zijn, maar ze moest regelmatig toestellen overslaan of vanwege het hoge gras of de hondenpoep die eronder lag. De VVD is heel erg voor het afschaffen van die hondenbelasting, maar zolang het nog steeds geïnd wordt, moet het gebruikt worden waar het voor bedoeld is: ruim het op. Veel speelplaatsen voor kinderen zijn dan ook niet bruikbaar vanwege al die hondenpoep. Ze ziet het bij haar voor in het speeltuintje ook; daar worden ook honden uitgelaten, terwijl ze niet denkt dat dat de bedoeling is. Mevrouw Verhoef sloeg toch een beetje aan op die hondenpoep. Wat suggereert de VVD nou? Iedereen moet toch gewoon zijn eigen hondenpoep opruimen? Dat heeft toch helemaal niets met die sportvisie te maken? Mevrouw Hermans beaamt, dat het niets met de sportvisie te maken heeft, maar als er buitentoestellen ingericht worden en het ligt er helemaal vol, dan is het de bedoeling dat mensen de hondenpoep opruimen. Natuurlijk is dat een taak voor de mensen zelf, die honden hebben, dat snapt ze ook wel, maar misschien kan de gemeente er meer toezicht op houden. Mevrouw Verhoef denkt dat dit zou pleiten voor het handhaven van de hondenbelasting. Ze weet dat het niet op de agenda staat, maar ze wil het toch even gezegd hebben. Mevrouw Hermans zou dan willen dat het daadwerkelijk daar voor gebruikt wordt, maar ze heeft het idee dat het in andere potjes verdwijnt op dit moment. Ze wil het nog even hebben over de verlichting. Verlichting in de buitenruimte is heel belangrijk. In het Annie M.G. Schmidtpark is een mooie ruimte om buitensportaccommodatie in te richten. Alleen daar wordt door veel bewoners geklaagd dat er dusdanig slecht licht is dat ze daar niet gaan sporten en er dus geen gebruik van maken. Dat vindt de VVD heel erg jammer. Wat al vaker genoemd is en waar ze niet uitgebreid op in gaat zijn de huurtarieven van de sportverenigingen, dus dat laat ze even zitten. Tenslotte: de VVD draagt natuurlijk het sporten voor mensen met een beperking een zeer warm hart toe, het staat zelfs in het verkiezingsprogramma, maar het wordt iets te weinig uitgediept in deze visie. De heer Markus vraagt wat ze dan mist. De VVD noemt operationele dingen die ze missen, maar dat hoort niet in een visie thuis. Wat mist de VVD concreet in de visie als het gaat om sport voor mensen met een beperking? Mevrouw Hermans vindt het een heel groot, uitgebreid document van ongeveer 16 pagina's, terwijl het onderdeel over sport voor mensen met een beperking iets van 4 regels is. Dan de kosten. In de tweede presentie van een aantal maanden geleden kwam vaak naar voren dat de sportverenigingen hun hoop hebben gevestigd op, om enige verbetering aan te brengen in hun problemen, de combinatiefunctionaris. Als ze ziet hoe vaak de combinatiefunctionaris genoemd wordt onder de vragen die opgesteld waren door de gemeente, dan mag men er wel 10 aannemen, want daar komt heel veel op af. Ze is benieuwd of de gemeente daar op voorbereid is. Er wordt best veel door de gemeente gevraagd, om mensen met een beperking op te nemen en het op te lossen met vrijwilligers en het onderling uitwisselen van vrijwilligers, terwijl verenigingen nu al problemen hebben om aan voldoende vrijwilligers te komen en om alles rond te breien, dus dat zal een hele lastige worden. Dank u wel.

De voorzitter last een korte schorsing in van 2 minuten, waarin de commissie kan kauwen op de woorden van de oude Grieken: een gezonde geest en een gezond lichaam. Zijn de gymnasiasten het met hem eens, dat dat de Grieken waren, die dat zeiden? Volgens hem waren dat de Romeinen. Dan heeft hij ook een inbreng.

Schorsing

Na de schorsing heropent de voorzitter de vergadering. Hij geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder Van Tatenhove bedankt een ieder die complimenten geeft over het document en over de opmaak. Ze is blij, dat er beleidsmedewerkers aanwezig zijn, want zij kunnen nu zelf de complimenten in ontvangst nemen, want het is vooral aan hen te danken dat er hier een mooi verzorgd document ligt. Dan iets over de nota die voor ligt. Het is inderdaad een visienota en niet een concreet plan van wat er concreet in 2019 gedaan wordt en hoeveel dat kost. De commissie schetst een tijdsperiode van ongeveer een jaar en dat is inderdaad ook gebruikt. In het afgelopen jaar is het idee gerijpt om een visienota te maken en niet zozeer een concreet uitvoeringsplan, omdat het college bij de accommodaties wel tegen een paar vragen aanliep. Als er iets geroepen wordt over accommodaties, voor hoe lang geldt dat dan? Voor dit jaar? Voor volgend jaar? Hoever kan men verder kijken? Mevrouw Verhoef leest in de aanbiedingsbrief bij dit stuk dat het ook de kaders zal geven voor het gemeentelijk beleid voor de sportaccommodaties. Dus dat kan ze dan niet helemaal rijmen. Wethouder Van Tatenhove was nog niet klaar. Dit bracht haar ertoe om een stip op de horizon te zetten waar naartoe gewerkt wordt en waar

een visie op uitgezet kan worden, waaraan het concrete beleid afgeleid kan worden en in de tijd weg gezet kan worden. Dan is voor 2030 gekozen, omdat 2030 het jaartal is waarin Lansingerland de Vinex-taakstelling heeft gerealiseerd. Dan is er een inwonersaantal waarmee men het voorlopig zal moeten doen. Dat betekent dat tot die tijd de demografische berekeningen gemaakt kunnen worden m.b.t. de ontwikkelingen en wat dan nodig is aan onderwijsfaciliteiten, maar ook aan sportfaciliteiten. Dus die twee zit een relatie als het gaat over sporthallen en binnensport. Daarom is gekozen voor 2030 om met een visiedocument te werken, waarbij het college regelmatig met een plan naar de raad zal komen voor een onderdeel uit de visienota. Daarom staat er achter in de nota een tabel met jaartallen, omdat niet elk plan op hetzelfde moment gepresenteerd zal worden. Dat wil het college ook niet. De afgelopen jaren heeft ze gemerkt in deze commissie dat als er een nota wordt vastgesteld voor 4 jaar met een kader voor 4 jaar, wat uitgezet wordt in de tijd en dat er na 4 jaar een nieuwe nota komt, dat er dan in de tussentijd niet zo heel veel te bespreken is, tenzij er een probleem is, tenzij een sportvereniging iets wil wat niet in de nota staat, tenzij er problemen zijn met accommodaties of wat dan ook. Maar als er nou regelmatig een onderdeel uit de visienota uitgediept wordt en voorzien van een concreet plan, dan staat sport vanzelfsprekend vaker op de agenda van deze commissie. Dan heeft de commissie het ook vaker over de sport. Dat vond ze eigenlijk wel een bijkomend voordeel. Bij de eerste bijeenkomst met de sportverenigingen is geïnventariseerd wat er leeft. Daar waren veel onderwerpen, die raakten aan gezondheid. Maar het moest niet een gezondheidsnota worden, terwijl er natuurlijk wel een heel duidelijke relatie is tussen bewegen, actief zijn en gezondheid. Daarom is er wel de ambitie opgenomen van 'iedereen beweegt', omdat veel mensen iets in de buitenruimte willen doen. Maar er is niet opgenomen, dat het ook moet gaan over een rookvrije generatie en alle sportvelden rookvrij en een alcoholbeleid in de kantine. Dat wil het college echt aanvliegen vanuit gezondheid. Deze nota is echt voor de visie op sport en bewegen. Dat even ter inleiding en dan loopt ze even alle vragen langs. De PvdA vraagt wanneer de nieuwe tarievenstructuur komt. Die komt pas nadat het accommodatiebeleid hier is vastgesteld. In het accommodatiebeleid gaat de gemeente met de verenigingen stoeien over vragen die zij hebben gesteld tijdens de afgelopen bijeenkomsten. Er zijn verenigingen, die graag een eigen hal willen, al dan niet in eigendom, als ze maar het gevoel hebben dat dat hun thuisbasis is. Waarom willen ze dat? Omdat ze o.a. de verenigingsstructuur een stevige boost willen geven. Als er geen eigen plek is, is het heel lastig om aan een verenigingsstructuur te bouwen, omdat er geen plek is waar men thuis is of automatisch naar toe gaat om te sporten bij een vereniging. Diverse verenigingen hebben aan de gemeente gevraagd of ze die sporthal zouden mogen hebben en dan hoeven ze geen aanspraak meer te maken op andere sporthallen. Dat is geen vraag waar zomaar ja op gezegd kan worden, daar moet wel even gekeken worden naar de consequenties, want de meeste hallen worden multifunctioneel gebruikt. Dat is niet alleen dat er overdag andere partijen in zitten dan 's avonds, maar ook tijdens de avond wordt het door meerdere partijen gebruikt. Als een sporthal exclusief aan een vereniging gegeven wordt, of op naam zetten van een vereniging, is er dan nog wel voldoende ruimte? Waar kunnen dan die andere verenigingen terecht? Er zijn ook verenigingen die om een strookje grond hebben gevraagd van de gemeente, het liefst gratis, want dan bouwen ze er zelf wel een hal. Ook dat is een vraag, die wel serieus afgewogen moet worden. Waar komt dat verzoek vandaan en hoe kan daar vorm een inhoud aan gegeven worden? Past dat bij de gemeente? Er is ervaring van hallen die niet van de gemeente zijn en die men wel wil gebruiken voor sport. Dat wil het college mee nemen in het accommodatiebeleid. Wat is nodig op basis van demografische ontwikkelingen? Dan wordt vooral ook gekeken naar de onderwijsbehoefte. Moet daar nog extra voor gebouwd worden? Hoe worden accommodaties verdeeld over m.n. de binnensportverenigingen? Kan dan tegemoet gekomen worden aan die vraag? Als dat plan verdeeld is, kan nagedacht worden over de tarievenstructuur. Wat verenigingen de afgelopen jaren ook hebben gevraagd, is of ze naar een aangepast tarief mogen, bijvoorbeeld voor gebruik in vakanties. Nu staat een hal in de vakantie overdag soms leeg, omdat onderwijs er dan geen gebruik van maakt. Verenigingen hopen door het aanbieden van een sportdag nieuwe leden tegen te komen; dat ze een dagje komen sporten en denken: hè, ik had nog nooit van deze sport gehoord, maar het is leuker dan de sport die ik doe of ik heb geen sport en dit is een leuke sport, ik ga het doen. Op dit moment heeft het tarievenbeleid daar geen mogelijkheid voor. Het past bij de verenigingen, want ze betalen gewoon het tarief wat past bij het dagdeel, dus de verenigingen vragen om een andere vorm tarievenstructuur. Dat is de reden waarom tarieven bevroren zijn tot 2020. Natuurlijk kent de wethouder het uitgangspunt van de coalitie en van het college, dat verenigingen niet meer gaan betalen voor het sporten dan wat ze nu doen, maar of het een tarievenstructuur op dezelfde manier wordt, daar gaat ze nog geen ja op zeggen. Het zou kunnen, dat dit de beste methode blijkt te zijn, maar het kan ook dat het op een andere manier gedaan wordt. Daarom staat in deze nota dat er een pilot gedaan wordt om eens te kijken naar gebruik in de vakantie. De heer Hoek vraagt waarom de wethouder zo specifiek de coalitie noemt en het college. Hij kan zich nauwelijks voorstellen dat de oppositie vindt dat de tarieven een stuk hoger mogen worden. Het is een ambitie van de commissie. Wethouder Van Tatenhove is het helemaal met hem eens. Blij dat hij het zegt. Ze refereerde aan het coalitieakkoord en het collegeprogramma, omdat de heer Bergwerff dat zei. Daar staat het in en het CDA vindt dat de wethouder zich daaraan moet houden. Dan zegt ze dat dat klopt, maar ze neemt even de geest van de afspraak voor de periode na 2020 omdat het misschien op

hetzelfde uitkomt of misschien op iets anders, maar wel in overleg met de verenigingen. En volgens de wethouder heeft iedereen een heel warm hart voor de verenigingen, want dat heeft ze in alle bijdragen gehoord en dat is ook terecht, want de verenigingen zijn van grote betekenis voor de samenleving. Iedereen kan zich wel de schil van het sociaal domein herinneren. In de buitenste ring zitten alle inwoners, maar ook onderwijs, verenigingen, cultuur en sport. Hoe beter dat in die buitenste schil functioneert, hoe minder er naar verwachting een beroep hoeft te worden gedaan op de binnenkant van de taartpunt. Maar om die verbinding beter te maken tussen bijvoorbeeld sport en onderwijs, of tussen sport en de zorg, is de combinatiefunctionaris een belangrijk middel, een belangrijke intermediair. Die sportverenigingen staan inderdaad hart te trappelen om te gaan werken met die combinatiefunctionarissen. Op dit moment zijn er ook combinatiefunctionarissen, maar niet voor de sport. De uitbreiding met deze combinatiefunctionarissen wordt nu echt gedaan voor de sport, zodat de sport en de verenigingen zelf echt winst kunnen boeken, maar ook in de verbinding vereniging en onderwijs. De heer Hoppenbrouwer dacht dat de gemeente al iets met sport deed in combinatie met onderwijs. De bestaande combinatiefunctionarissen m.b.t. cultuur en scholen, functioneert dat nu naar tevredenheid? Is die intermediair, mooier woord, ook echt een succesformule? Verwacht men op basis daarvan dat het bij de sport ook kan? Kan de wethouder daar iets over zeggen? Voor zover wethouder Van Tatenhove kan zien, zijn de combinatiefunctionarissen succesvol, omdat ze die verbinding maken. De kanttekening die zij bij de huidige combinatiefunctionarissen heeft, is dat de gemeente er geen deel van uitmaakt in de financiering en dan kan men er ook niet zoveel op sturen. Dat wil ze anders doen met deze combinatiefunctionarissen. Misschien zou in de toekomst naar die andere gekeken moeten worden. Als de gemeente er een betaling voor doet, kunnen ze dan ook in een andere structuur gezet worden, zodat ze ook meer doelen mee gegeven kunnen worden met die combinatiefunctionaris. Dat wil het college hier dus wel doen. Dus bewuster als gemeente betrokken blijven bij die combinatiefunctionaris en niet alleen als een portaal fungeren om die subsidie te krijgen, omdat er twee partijen aan elkaar verbonden worden, want dat is in elk geval de minimum voorwaarde. De combinatiefunctionarissen die er zijn, zijn anders in structuur weg gezet dan wat men nu met deze wil. Verwacht wordt dat het echt van toegevoegde waarde is, omdat ook de sportverenigingen zelf dit aangeven, dat ze dat willen. GL vindt dat de nadruk ligt op bewoners die al in beweging zijn. Als GL het zo gelezen heeft, vindt de wethouder dat heel jammer, want ze wil juist dat alle inwoners verleid worden om meer te gaan bewegen. Dus de fiets pakken i.p.v. de auto. Of even wandelen i.p.v. voor de televisie gaan zitten. Dat betekent dat er wel iets gedaan moet worden om dat aantrekkelijk te maken. In de buitenruimte zit dat op verschillende terreinen. De heer Xhemaili wordt hier door getriggerd. Wordt er ook iets gedaan voor vrouwen met een migratieachtergrond, om die aan het sporten te krijgen. Voor hen is de drempel vrij hoog om te gaan sporten en om te participeren. Niet allemaal, maar in het algemeen. Wat doet de gemeente daar aan, qua beleid? Wethouder Van Tatenhove denkt dat dat minder bij de eerste ambitie hoort, maar meer bij de ambitie waar de combinatiefunctionarissen bij betrokken zijn. Dan gaat het niet over 'zelf in beweging komen' want dat is lastig als het over een gedefinieerde groep gaat. Bij zo'n groep zou zo'n combinatiefunctionaris een rol kunnen spelen, omdat met een combinatiefunctionaris een verbinding gemaakt wordt met een gedefinieerde groep en een vereniging. Ze denkt dat daar, meer dan nu gebeurt, gezocht kan worden naar hoe verschillende mensen bereikt worden, die nu niet bereikt worden. Wat ze met de buitenruimte bedoelt en 'iedereen komt in beweging' is dat er buiten de voordeur geen obstakels zijn, maar dat het heel logisch is om te kiezen voor de beweeg-variant. In de speeltuintjes niet alleen een glijbaan en een wipkip, maar obstakels waarmee kinderen kunnen werken aan hun motoriek en daarmee ontdekken dat het leuk is om buiten te zijn en om buiten te spelen. Dat vraagt vanuit het domein van de sport verbinding met het domein van beheer openbare ruimte, want de speelveldjes zitten niet bij sport maar bij openbare ruimte. Voor het uitwerken van dat deel wordt daadwerkelijk de verbinding gezocht met het domein wat onder wethouder Fortuyn valt. Als een speelveld opnieuw ingericht moet worden, en er staat nogal wat op stapel de komende tijd vanwege de Vinex-groei, dan wordt gekeken hoe dat het beste gedaan kan worden, zodat het aantrekkelijk is in de omgeving, maar dat het ook kinderen en jongeren uitdaagt om daadwerkelijk buiten te gaan spelen. In de buurt van een verzorgingshuis moet er juist op gelet worden, dat de stoepranden goed zijn, zodat mensen met een rollator makkelijk op en af kunnen, maar ook dat er voldoende bankjes staan onderweg tussen waar de mensen wonen en waar de winkels zijn, zodat als er een rustpauze ingelast moet worden omdat doorlopen te ver is, dat mensen ook even kunnen gaan zitten en de route kunnen vervolgen. Dat bij het uitwerken van het plan voor de openbare ruimte. Er is weinig gelezen over duurzaamheid, dit hebben diverse fracties gezegd. Dat klopt, want m.b.t. de ambitie voor duurzaamheid is een hele duurzaamheidsvisie. Het verduurzamen van de accommodaties wordt mee genomen bij de schouw, die op de sportaccommodaties gedaan wordt. Daar wordt gekeken naar de bouwkundige staat, wat de verwachting is van de levensduur in combinatie met de gebruiksmogelijkheden, maar ook welke mogelijkheden er zijn om te verduurzamen en welk prijskaartje daar dan aanhangt. Waar er al verduurzaamd kan worden, met bijvoorbeeld LED verlichting, gebeurt dat, maar er zijn wel heel veel sporthallen, dus het kan niet in één keer, want dat kost gewoon tijd. Maar het is een wens van alle verenigingen om daar heel kritisch naar te kijken. De wens is bekend. De heer Hoek vraagt of het

uitvoeren van LED al in gang is gezet. Dat gebeurt al daadwerkelijk? Daar waar het kan, zegt wethouder Van Tatenhove, maar het kan niet allemaal in één keer. Het is niet in alle hallen even makkelijk om dat te doen en op alle velden. Een belangrijke vraag is dat de financiën op dit moment ontbreken en dat er vooral PM posten in de nota staan. Dat klopt. Dat heeft te maken met het feit dat het kostenoverzicht liever aan het document gehangen wordt als zo'n plan uitgewerkt wordt. Dan komt het college met een compleet voorstel m.b.t. de accommodatie. Als de raad er een raming bij wil hebben, zodat het mee kan in de kadernota, dat is een mogelijkheid om dat te doen, dan gaat het op dezelfde manier als bij de cultuurnota en bij de onderwijsvisie. Dan maakt ze wel het voorbehoud erbij, dat dat voor de accommodatie best wel een raming kan zijn, die afwijkt van wat uiteindelijk het voorstel wordt, maar dan moet men het daar over hebben. De raad beslist wat er aan financiën beschikbaar wordt gesteld om een ambitie te realiseren. Het voorstel om bij de kadernota een eerste raming op te nemen is een werkbaar voor het college. Daar waar het kan is het natuurlijk al wel concreet, zoals de inzet voor mensen met een beperking om hen te helpen en meer mogelijkheden te bieden om te gaan sporten, dat zit er nu in elk geval al wel in. De heer Hoppenbrouwer begrijpt dat de wethouder een bruggetje aan het slaan is naar financiën. Het is uiteindelijk toch een onderdeel van de visienota, dus hoe men het wendt of keert, iemand had het over het managen van verwachtingen naar verenigingen. Als er een heel ambitieniveau is en men moet uiteindelijk zeggen dat het ambitieuze geldbedrag is vrijgemaakt maar om welke reden dan ook wordt gekozen voor bijvoorbeeld duurzaamheid, hoe kijkt de wethouder dan aan tegen de afspraak aan, die de wethouder wil maken in relatie tot de verwachtingen naar de verenigingen? Men wil een betrouwbare overheid zijn, dus hij zit een beetje te zoeken hoe dat er dan uit gaat zien. Wethouder Van Tatenhove komt dan terug bij het begin. Ze denkt dat met deze visie een stip op de horizon gezet wordt. Daarnaast loopt men niet altijd in een rechte lijn, soms gaat het een beetje met bochtjes en met kronkels, maar het is wel het punt waar men naartoe wil en ook moet. Dat zou met hele luxe sporthallen kunnen als er alleen maar meevallers zijn en alle meicirculair positief zijn en alle septembercirculair. En als er veel geld binnen komt vanuit verkoop wat binnenkort gedaan gaat worden. Dan kan dat misschien gedaan worden. Maar ze denkt dat de stip belangrijker is voor de verenigingen om te zien dat de gemeente daadwerkelijk met hen mee zoekt naar een sportklimaat wat past bij Lansingerland en waarin ze samen met de gemeente aan tafel blijft zitten om het optimaal vorm te geven. Dan blijven die 4 ambities bovenaan. Komt er een individueel verzoek, de padelbanen zijn al meerdere keren genoemd, die staan er niet in omdat dat verzoek er nu ligt en er op kortere termijn al iets mee gedaan moet worden, dan landt zo'n vraag nu eigenlijk in het luchtledige. Er is niets om hem aan te toetsen. Als zo'n vraag over 2 jaar komt en de ambities kunnen afgewogen worden, dat het daadwerkelijk iets doet om ouderen langer aan het sporten te houden, omdat die sport laagdrempeliger is dan bijvoorbeeld tennis, en minder blessuregevoelig dan tennis, dan kan daar een vinkje gezet worden. Dan is de afweging eerder te onderbouwen. Hetzelfde geldt voor de voetbalvelden. Veel verenigingen zeggen een veld erbij te willen, maar voor de voetbalvelden rekent de gemeente graag met de prognoses van de groei van Lansingerland. Dan is het lege veld bij het Hoge Land misschien wel het mooiste voorbeeld. Hockey en voetbal zeggen allebei dat ze hem nodig hebben, maar er is maar ruimte voor één. Misschien moet daar wel een keuze gemaakt worden, maar het kan ook zijn dat de groeiprognozes van Berkel helemaal niet meer zoveel verschillen van de cijfers van dit moment, omdat Berkel op dit moment al volgebouwd is en dat de ontwikkelingen vooral in Bergschenhoek zitten. Dat wil het college wel afwegen. Dat kan getoetst worden aan deze ambities. Wat past wel en wat past niet? Dan kijkt ze even wat ze gemist heeft, maar ze heeft al heel veel gehad. Denksport en scouting. Ze heeft net even gevraagd of denksport er nu al bij zit. Ze heeft het idee dat denksport al wordt uitgenodigd voor bijeenkomsten over sport. Het is goed om daar de scouting aan toe te voegen, want die zit altijd een beetje tussen cultuur en sport in. Feit is dat ze heel goed werk doen voor een deel van de jongeren, dus het is goed om scouting toe te voegen aan sport. Wordt Lansingerland dan de sportiefste gemeente? Dat hoopt de wethouder. Ze denkt dat de gemeente in elk geval op de goede weg is, want op dit moment doen van de kinderen in de provincie de kinderen in Lansingerland het meest aan sport. De gemeente is heel erg goed onderweg om in 2030 het predicaat 'sportiefste gemeente' ook te verdienen. Hier laat ze het bij voor de eerste termijn.

Tweede termijn

Mevrouw Verhoef heeft geen brandende punten. Als iedereen gaat reageren op alle punten van elkaar dan wordt het misschien wel heel lang. Wat ze proeft bij het verhaal van de wethouder is dat dit inderdaad een vrij grove schets is. Het is een visie, een stip op de horizon. Allerlei deeldocumenten komen stap voor stap naar de raad toe, met het gevraagde budget erbij. Daar kan ze zich op zich wel in vinden. Aan de andere kant, als dan iedere keer een deeldocument beoordeeld moet worden en men weet niet precies wat er over een half jaar of jaar nog komt, dan kan ze zich daar op zich wel in vinden. Men weet dan wel hoe het in het verhaal past, want er is de visie. Uit het verhaal van de wethouder kreeg ze sterk het gevoel alsof, nou ja, de gemeente is al heel lang in gesprek met de verschillende sportverenigingen en men weet in grote lijnen wat hun wensen zijn, en soms kreeg ze het gevoel dat er

iedere keer nog gesprekken nodig zijn en dit en dat. Er kan al best wel een goed plan neer gezet worden en een toetsingskader om wat sneller stappen te maken, maar misschien is ze daar dan iets te voortvarend in. Dat zijn de twee punten die ze nog wilde noemen. Verder denkt ze dat het in grote lijnen zo goed is. De voorzitter vraagt of ze zou willen dat het college nog iets doet zoals bij de onderwijsconstructie. Moet het een amendement worden? Hij wil het even toetsen. Mevrouw Verhoef denkt dat de wethouder zelf ook aangaf dat er steeds deelstukken komen, waarover dan steeds een beslissing wordt genomen. Er moet wel ergens worden gezegd, dat dit een visie is op grote lijnen en dat de deelbeslissingen nog genomen moeten worden. Hoe dat precies in het vat gegoten moet worden, weet ze niet.

Mevrouw Gabin heeft vernomen dat de raad één keer per jaar geïnformeerd gaat worden over de voortgang m.b.t. de uitvoering van de acties uit deze visie. Dat lijkt haar een goed voornemen. Ze wil nog even benadrukken dat in de visie zelf staat dat iedere inwoner de mogelijkheid moet hebben om te kunnen sporten, wat ook passend is bij elke bevolkingsgroep. Ze hoopt dit terug te zien in het proces. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer gaat door met zijn eerste termijn. Hij begint bij het einde. Hij denkt dat hij de kapstok in de tijd, zo noemt hij het maar even, kan volgen. Hij worstelt toch nog even, de visie zonder een zichtbare visie op accommodatie problematiek of uitdaging, daar wil hij toch nog even op kauwen, dus hij gaat het niet als hamerstuk doorsturen. Verder wil hij het college vragen om de ambities, als het kan, toch iets anders te formuleren in het kader van het moeten. Als het om ambitie 1 gaat wil hij voorstellen: maak het overgrote deel van de bevolking mogelijk om te sporten, zodat de individuele vrijheid erin gebracht wordt. Dat de gemeente faciliteert in kwalitatief, adequate en voldoende sportvoorzieningen, dat is niet veel anders dan wat ze zegt, maar het is toch wat vriendelijker en minder zuur. Als het om de vitaliteit gaat, wil hij inbrengen, dat deze vitaliteit een andere is dan wat ooit besproken is in het kader van de rekenkamer. Hij zou willen kijken naar het voorbeeld van de gemeente Arnhem, die een bepaald plan heeft m.b.t. wat vitaliteit is en dan gaat het vooral om het faciliteren door de gemeente als het gaat over kwaliteit, continuïteit, strategie, maatschappelijk actief, vrijwilligerswerk. Dat is iets anders dan een sportloket. De vitaliteit is in deze raad geweest met een andere lading. Het is hem niet helemaal duidelijk waarom de wethouder dat verlaten heeft. Hij zit even met die stip aan de horizon. Moet er toch niet iets gezegd worden over het bieden van ruimte voor nieuwe sportvormen en het verbreden van het sportaanbod? Het slimmer omgaan met accommodaties zit waarschijnlijk in die accommodatienota, als het gaat om zelfwerkzaamheid, eigen beheer en exploitatie. Het is misschien muggenziften, omdat het taalkundig is, maar hij vindt het wel belangrijk. Hij is blij overigens dat niet gekozen wordt voor topsport. Het staat er wel in, maar hij zou het als ambitie wat steviger willen. Misschien moet toch eens bekeken worden of de vakleerkracht lichamelijke oefening herintroduceerd moet worden. Hij leest in stukken, dat kinderen geen koprol meer kunnen maken en dat soort zaken over motoriek. Het is misschien toch nog een droom voor de toekomst, ook een stip op de horizon. Al met al, hij kijkt wel heel plezierig naar de nota, en hij sport zich helemaal gek, in tegenstelling tot de heer Hoek. En hij zit nog even met de accommodatienota, want daar heeft hij toch even tijd voor nodig. Maar verder prima. En de financiën, ja, hij begrijpt wat de wethouder zegt, maar hij vindt het een lastige, maar accommodatie zit hem meer dwars. Dat was het. Geen vragen.

De heer Markus is blij met de toezegging, dat de wethouder aangeeft, om die PM posten in te vullen bij de kaderbrief. De CU snapt dat men in sommige gevallen nog een slag om de arm moet houden. Het gaat erom, dat er geen ambitie neergelegd wordt en dat de sport over 2 jaar teleurgesteld moet worden met: sorry, het geld is op, we gaan de ambitie niet waar maken. Daar moet men voor waken. Men moet wel iets neerzetten, waarvan men weet dat het lukt. Dat is wat de CU inzichtelijk wil krijgen met die invulling van die PM posten, ook al is dat met een slag om de arm, dat men er een gevoel bij krijgt, dat de dingen die voorgesteld worden de komende jaren haalbaar lijken, dan lijkt de visie financieel ook gedekt te zijn. Natuurlijk snapt hij dat er in de toekomst allerlei veranderingen kunnen optreden, wisselingen kunnen zijn, helder, maar dat de raad aan de voorkant wel die zekerheid krijgt dat het nu een haalbare kaart lijkt te zijn. De CU is blij met de stip aan de horizon en houdt wel van wat ambitie. Als het financieel onderbouwd kan worden, gaat de CU voor de onderwijsvisieconstructie, dat lijkt een goede weg om in te zetten.

Mevrouw Heijbloem was al vrij positief. Deze visie strekt tot 2030; ze denkt dat de komende jaren heel anders met gezondheid en met zelfzorgen en met voeding e.d. omgegaan zal worden. Misschien op een manier die men zich nu nog amper kan voorstellen. Die visie past daar heel goed in.

De heer Hoek vindt het een prima idee om de visie, nota, als een soort kapstoknota te zien om er dan iedere keer een ambitie uit te lichten en die wat meer in praktische zin op te tuigen. Zo is dat toen ook met de beleidsaccenten gedaan en daar heeft hij een bijzonder goed gevoel aan overgehouden. Dat is

een goede insteek, denkt hij. Zijn verzoek is om het even leesbaar te houden en evenveel pagina's als dit, want de kracht zit in duidelijk, kort en bondig definiëren van wat men wil. Als dat het geval is, kan het als hamerstuk door. Dank u wel. De voorzitter zegt dat dat niet zal gebeuren, omdat er een verzoek was om er een bespreekstuk van te maken.

De heer Bergwerff begrijpt de beantwoording van de wethouder goed aangaande de tarieven. Daar is hij blij mee en het heeft een last bij hem weg genomen. Verder vond hij het jammer dat hij dat niet uit de beantwoording van de technische vraag kon halen, anders had hij het vooraf al begrepen, maar in ieder geval bedankt voor deze duidelijke uitleg. Hij snapt ook, dat het een visie is, maar toch blijft hij erop hameren, dat hij iets meer had willen zien in de visie over de wensen, die hij eerder heeft genoemd, van de sportverenigingen. Verder accepteert hij het voorstel om de raad een indicatie te geven over de kosten. Vanzelfsprekend zijn dat niet de exacte kosten, maar met een indicatie zou hij al blij zijn. Het CDA is het verder eens met L3B, maar hij gaat niet alles herhalen. Het CDA stuurt het ook niet door als een hamerstuk. Dank u.

Mevrouw Hermans is blij dat de wethouder het gebruik van de buitenruimte zo goed wil ondersteunen en dat ze bereid is de PM posten voor een deel in te vullen. Daarnaast kan de VVD zich aansluiten bij de heer Hoppenbrouwer en de heer Bergwerff. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove hoort van een aantal fracties inderdaad het verzoek om te komen met een invulling van de PM posten bij de kadernota. Ze laat het even aan de commissie of de commissie samenvat dat het college dat moet doen. Verder denkt ze dat het goed is om te reageren op GL, want dat had ze in de eerste termijn niet gedaan. Het college vindt het inderdaad heel belangrijk dat iedereen die wil ook kan sporten. Daarom zal met het jeugdsportfonds gekeken blijven worden naar wat kinderen nodig hebben. Maar ook voor 18plus, kijken naar op welke manier daar eventueel tegemoet gekomen kan worden. Het is voor het college echt nog een vraag of daar überhaupt iets voor gedaan kan worden, maar het staat nu in elk geval in de visie om daar naar te kijken, zodat iedereen die wil ook echt kan sporten en lid kan worden van een vereniging. Verder: de gemeente was met de sportverenigingen in gesprek en blijft met sportverenigingen in gesprek. Ook de halfjaarlijkse avond van de sport blijft gefaciliteerd worden. Dan komen ook de zachte waarden nog steeds aan de orde, meneer Hoppenbrouwer, als het gaat over vitaliteit gaat. Hoe wordt een bestuur ondersteund? Hoe zorgt men ervoor dat er voldoende vrijwilligers zijn? Dat zijn belangrijke vragen die o.a. daar aan bod komen. Dus ook bij vitaliteit blijven dat onderwerpen die men in het oog houdt. Verder wil ze iedereen bedanken voor deze behandeling. De heer Hoek zei, dat als de nota gezien wordt als een soort kapstok, dan zou het prettig zijn als de individuele ambities eruit gelicht worden en praktisch ingevuld gaan worden, dat dan ook weer contact wordt gezocht met alle verenigingen en partijen die het aangaat. Wethouder Van Tatenhove gaat dat zeker doen. Daar kan hij op rekenen.

De voorzitter heeft nog een vraag om de verwachtingen te managen. Het is niet aan hem om de wethouder te verzoeken om nog iets aan die nota te veranderen voor de raad, maar zijn praktische vraag is: is de wethouder dat van plan? Zo niet, dan zouden commissieleden eventueel een amendement kunnen voorbereiden. Wethouder Van Tatenhove hoorde niet iedereen zeggen dat ze dat willen. Wat haar betreft is het oké om dat te doen, om bij de kadernota te komen met een invulling van de PM-posten. Dan wordt er een zinnetje bij gemaakt, net als bij de cultuurnota en bij de onderwijsnota. Dat kan, dus dat wil ze doen. De voorzitter zou dit dan willen afspreken. Wil iemand hier iets van zeggen. Hij heeft niet kunnen constateren, dat de meerderheid daar behoefte aan heeft. Moet de nota precies zo naar de raad? Wat wethouder Van Tatenhove betreft de nota wel, maar het raadsvoorstel zou dan een kanttekening erbij moeten hebben. Bij de kadernota komt ze dan met invulling van de PM posten, als dat zinnetje in het raadsvoorstel opgenomen wordt. Als de meerderheid het op die manier wil, dan komt bij de individuele plannen een voorstel m.b.t. de financiering. De voorzitter kijkt om zich heen of er mensen zijn die daar bezwaar tegen hebben. Dan zou het zomaar kunnen, dat dat een goed idee is. Het raadsvoorstel wordt aangepast. Verder constateert hij, dat het voorstel als bespreekstuk behandeld kan worden in de raad.

6.b Integraal beleid voor Toezicht en Handhaving Sociaal Domein 2019-2022

De heer Barendregt denkt bij het woord handhaven in eerste instantie aan het rijkswapen en daarmee aan de rijksoverheid. De vermaarde spreuk op het rijkswapen luidt in vertaling immers: ik zal handhaven. Ook de gemeentelijke overheid heeft handhavingstaken en gaat flink uitbreiden als het gaat om het toezicht op de rechtmatigheid en kwaliteit van de voorzieningen en verstrekkingen binnen het sociaal domein. Handhaven klinkt wellicht streng, maar is onontbeerlijk bij het stand houden van de onderlinge solidariteit. Volgens WIJ werkt een stuk gedegen handhaving dan ook in ieders voordeel. In het te bespreken raadsvoorstel van vanavond worden 4 fases van de keten van toezicht en handhaving besproken. De 4 fases van de keten zijn: preventie, signalering, toezicht onderzoek en handhaving. De

uitwerking van deze begrippen richt zich vooral op de uitvoeringspraktijk. Met andere woorden: welk effect heeft het beleid op de inwoner met een voorziening of verstrekking? Het is echter ook belangrijk om te kijken naar de zelfredzame burger, hij of zij die geen of nog geen gebruik maakt van een voorziening of een verstrekking en het sociaal domein mede mogelijk maakt door hard te werken en belasting af te dragen. Welk effect heeft het beleid op hem of haar? Een woord als vertrouwen kent in die zin meerdere dimensies. Zo dient de hulp vragende inwoner binnen een klimaat van vertrouwen zorg en/of ondersteuning te krijgen. Tegelijkertijd moet iedere burger van Lansingerland erop kunnen vertrouwen dat de geboden hulp bij de juiste personen terecht komt. De heer Lieverse hoort hem zeggen, dat hij instemt met die cirkel van naleving. Hij heeft vast de kritiek gelezen, die de adviesraad sociaal domein hierop heeft. Wat vond hij daar van? De heer Barendregt heeft dat zeker gelezen, maar hij vond dat de kritiek zeer genuanceerd was. Ze spreken van een zekere balans, die er moet zijn, tussen een drietal factoren, waaronder ook handhaving. Dus daar kan hij zich volledig in vinden. Dat genuanceerde verhaal brengt hij ook namens WIJ vanavond. Hij zou graag afsluiten met de volgende zin. Een gedegen vorm van handhaving vormt hierbij een waarborg voor onderlinge solidariteit, nu en in de toekomst. Dank u wel.

Mevrouw Bouman heeft er eens even goed naar gekeken. Het zal iedereen duidelijk zijn dat de kwaliteitsborging en het tegengaan van onrechtmatigheid en fraude zeer belangrijk is. Er is nu een voorstel, een beleidsplan en ze heeft eens even gekeken hoe dat nu allemaal zit. Er is een uitvoeringsmedewerker, die met allerlei aanvragen te maken krijgt m.b.t. participatiewet, WMO of jeugdwet en die doet de gevalsbehandeling. Nu wordt de raad geconfronteerd met de mededeling dat er twee toezichthouders rechtmatigheid sociaal domein bij komen. Dat is al in het coalitieakkoord en in het collegeprogramma naar voren gebracht. Prima. Helder. Echter, dan komt ze even op de gevalsbehandeling, het is een toezichthouder rechtmatigheid. Ze heeft even moeite met de terminologie. Dat is waarschijnlijk voor de backoffice, maar is de gemeente daar van? Als het gaat over een toezichthouder rechtmatigheid, dan gaat het over de rechtmatigheid van de gevalsbehandeling. In de gevalsbehandeling kan iets rechtmatig geweest zijn. De medewerker uitvoering houdt zich bezig met de gevalsbehandeling. Als een medewerking uitvoering geconfronteerd wordt met misschien een vorm van fraude in welke zin van ook, dan zou hij daar op moeten gaan acteren, boete, maatregel, handhaving. Zijn er problemen met het geheel, het is nu uitbesteed aan de gemeente Pijnacker en ze ziet dat het met ruim € 5ton toch niet goed gegaan is in het traject, dan zou deze medewerker uitvoering bij een medewerking handhaving te rade moeten gaan en dan zou de medewerking handhaving het nodige kunnen gaan regelen. In haar optiek is de constructie, zoals het er nu staat, niet overtuigend en helder, want ze heeft het zelf altijd anders begrepen. Rechtmatigheid zit hem in de gevalbehandeling. En onrechtmatigheid kan ook een medewerker zijn, die onrechtmatig gehandeld heeft. Een medewerker kan dat beoordeling, want die doet een toets in het dossier en constateert dat de gevalsbehandeling niet goed geweest is. Los van het feit, dat een belanghebbende, een klant, onrechtmatig gehandeld heeft, fraude gedaan heeft of een organisatie heeft fraude gepleegd. Er is een aantal zaken waarvan zij denkt dat het door elkaar heen loopt. Er is kwaliteitsborging, dat moet hoog in het vaandel staan. Dat moet een toezichthouder zijn of een andere benaming. Dus over de kwaliteit. En de handhaving moet niet onder de noemer toezichthouder rechtmatigheid gebracht worden. Daar heeft ze moeite mee. Dat er het e.e.a. moet gebeuren, prima. Ze hoopt dat het ook gaat lukken, maar zoals het nu omschreven staat, kan ze het er niet mee eens zijn.

Mevrouw Draak wil graag even beginnen met complimenten aan de wethouder en ambtenaren. Ze is echt onder de indruk van het gepresenteerde beleid. Het is positief van insteek. De doelen zijn vooral gericht op wat men nodig heeft. Natuurlijk gaat het ook over toetsen op rechtmatigheid, dat is heel erg belangrijk. En kwaliteit wil men ook meten, dat is ook belangrijk. De VVD vindt het moedig dat de gemeente Lansingerland hierin een trendsetter durft te zijn. Men kan ook eens om zich heen kijken hoe een ander dat doet, maar ze begrijpt uit de brief van de wethouder dat de gemeente hier iets nieuws doet. Dat vindt ze heel mooi. Ze loopt even de 4 fases langs met een aantal vragen waar ze op gestuit is. Bijvoorbeeld de voorlichting en de controle aan de start. Dat lijkt haar hartstikke belangrijk, om mensen van tevoren te vertellen wat de verwachtingen zijn. Krijgt de inwoner die een uitkering of bepaalde hulp krijgt ook inzage in wat er voor hem of haar wordt ingekocht en krijgt hij de facturen te zien? Waar het gaat om fraude met organisaties, daarbij is degene die de zorg krijgt ook een belangrijke informatiebron in. Over de samenwerking met Pijnacker Nootdorp heeft ze een aantal dingen gelezen. Op zich is ze hartstikke voor samenwerking, maar ze kon niet helemaal duidelijk krijgen waarom samenwerking met Pijnacker Nootdorp beter zou zijn voor de onafhankelijkheid van de functionaris. Hoe kan het voorkomen dat fraude gemeente-overstijgend is? Ze ziet niet dat een bepaalde persoon in twee gemeenten kan wonen, maar ze ziet vast iets over het hoofd. Een kleine noot van kritiek, die ze op het rapport heeft, is dat ze het wel heel erg in algemene termen vond. Ze leest over signalen van onrechtmatigheid, kwaliteit verbeterpunten, onderzoek doen, ingewikkelde zaken. Ze vraagt zich concreet af wat een toezichthouder dan gaat vinden bij het toetsen op kwaliteit? Wat is er dan wel of niet voldoende gebeurd? Welke acties

komen er dan? Hoe komt zo'n functionaris daar achter? Is dat bijvoorbeeld aan de keukentafel, het keukentafelgesprek? Wat fraude betreft, gaat het veel over onrechtmatig verkregen. Daar kan ze zich wel iets bij voorstellen, maar ze probeert toch te zoeken, ook voor de inwoners van Lansingerland die willen weten dat hun belastinggeld goed wordt besteed, naar wat er gebeurd is. Is er een factuur gestuurd voor luxe trapliften en hebben ze een basistraplift gekregen? Of had de persoon recht op bijstand en later niet meer? Ze hoopt dat de wethouder wat concretere termen kan gebruiken waar men nou tegenaan loopt bij fraude, want de bedragen zijn best aanzienlijk. Ze had nog een korte vraag. Er worden veel stakeholders genoemd. Dat kwam net ook even bij de sportnota aan de orde. Moeten er nou heel veel nieuwe contacten gelegd worden, omdat het beleid ook nieuw is? Of staat er al heel veel, in de zin van allerlei mensen die met deze vormen van fraude en contact te maken hebben? De laatste, wellicht een detail, maar ze vond het overzicht van de bevoegdheden van de toezichthouders best nog wel vergaand. Ze wil graag van de wethouder weten hoe het nu kan voorkomen dat een toezichthouder sociaal domein een auto gaat controleren? Ze heeft er geen plaatje bij. Daar wil ze graag wat meer over weten. Samenvattend. De VVD ondersteunt dit stuk van harte. Dank u wel.

Mevrouw Heijbloem zegt dat de cijfers wel laten zien dat het nodig is, zo'n beleid. Wat D66 betreft een goed initiatief. Ze heeft wel 3 vragen. De eerste gaat over waarom er tot nu toe geen toezichthouder op de rechtmatigheid was ingesteld voor de WMO en de jeugdwet? De jeugdwet is er nog niet zo heel erg lang, maar de WMO loopt al vanaf 2007. Ze snapt dat de gemeente Lansingerland aan doelmatigheid, maar ze vindt het eigenlijk wel laat. Vraag 2: wat doet de gemeente Lansingerland zelf aan het toetsen van de rechtmatigheid? De zogenaamde tweede lijn. Dat kon ze uit het stuk niet zo goed halen. Als derde was ze wel een beetje verrast, misschien ook wel een beetje door haar onkunde, maar de GGD biedt blijkbaar toezicht op WMO en jeugdwet, bijzondere taken voor de GGD. Van oudsher is de core business toch een andere, volgens haar. Hoe is de gemeente Lansingerland bij deze partijen gekomen? Waren er alternatieven?

De heer Crielaard zegt dat het voor L3B belangrijk is dat misbruik van sociale voorzieningen streng wordt aangepakt. L3B is daarom blij met het voorliggende stuk, waarmee het college uitvoering geeft aan de capaciteitsuitbreiding toezicht en handhaving, zoals opgenomen in het coalitieakkoord. De geschatte kosten voor de totale omvang van fraude in het sociaal domein van bijna € 8ton maakt de noodzaak tot uitbreiding ook goed duidelijk. Dit addendum 2019-2022 vervangt het beleidsplan Hoogwaardig handhaven bij werk en inkomen 2014-2017. In het vorige beleidsplan wordt de ambitie uitgesproken om de handhaving nog hoogwaardiger en effectiever in te zetten voor werk en inkomen. Dit wilde het college destijds bevorderen en bewaken door uitkeringen rechtmatig en doelmatig te verstrekken. De termen doelmatigheid en efficiëntie komen niet terug in dit nieuwe addendum. Hij wil aan de wethouder vragen of met dit nieuwe stuk de controle op de doelmatigheid vervalt. Ook is hij benieuwd of het vorige beleidsplan is geëvalueerd, of daar lessen uit getrokken zijn, voor het opstellen van dit nieuwe stuk. Hij werd nog getriggerd door de tekst van mevrouw Bouman betreffende die rechtmatigheid. Ook L3B is heel benieuwd naar de beantwoording van de vragen van mevrouw Bouman, dus daar sluit L3B zich bij aan. Verder kan L3B zich goed vinden in de uitgangspunten van dit beleidsplan. In het stuk staat dat in 2013 door een intensievere controle aan de poort bijna de helft van de aanvragen is gestopt. L3B is blij dat de succesvolle controle aan de poort wordt gecontinueerd. Verder staat in het stuk dat via de jaarrapportage sociaal domein de raad wordt geïnformeerd over de onderzochte signalen van onrechtmatigheid, kwaliteitverbeterpunten enzovoorts. L3B kijkt uit naar die cijfers. Dank u wel.

De heer Lieverse ondersteunt de doelstelling van dit raadsvoorstel, maar helaas moet de CU vast stellen, dat de toon, die uit het raadsvoorstel spreekt, de CU minder aanstaat. De CU ondersteunt dat kwetsbare inwoners hulp en ondersteuning nodig hebben en dat zij beschermd moeten worden. Ook vindt de CU het gunstig dat de verschillende wetgevingen naast elkaar gelegd worden, wat kan helpen om ontschotting tegen te gaan, zowel aan de voorkant als bij de rechtmatigheidscontrole. Waarom de CU het jammer vindt dat een aantal dingen mist is in deze notitie, is dat het verbeteren van kwaliteit en hulp aan die kwetsbare medemens niet uitgewerkt wordt in deze notitie, hoe dat precies vorm te geven. Daarom was zijn interruptie bij WIJ erop gericht, dat de term dienstverlening heel weinig gebruikt wordt in deze notitie. Dat was één van de kritiekpunten van de adviesraad sociaal domein, om dit juist een kernpunt te laten zijn en om het in de cirkel van naleving een centrale plaats te geven. Een detailpunt, wat de CU niet gunstig vindt, is dat er ergens gesproken wordt over extern draagvlak creëren. Er staat dat er is afgestemd met diverse teammanagers. Volgens de CU heeft dat geen plaats in deze notitie en kan het ook helemaal weg gelaten worden. Voordat hij een aantal wensen formuleert, na beantwoording van de wethouder, een aantal vragen. Vragen die misschien technisch zijn, kunnen in algemene zin beantwoord worden. Weet de burger waar aan te kloppen als ze hier problemen over hebben? Wat is de doorlooptijd van een aanvraag naar een eventuele voorziening? Hoe zit het met klachten en bezwaarschriften? Dus omgekeerd, niet het toezicht door de gemeente, maar juist als een cliënt zelf problemen heeft met de

voorziening. Hoe maatwerk te verzorgen? En hoe de doelstelling na te streven? Hoe dit vorm te geven? Zodat mensen zelfredzaam gemaakt worden. Dit voor de eerste termijn.

De heer Xhemaili zegt dat het nieuwe beleidsplan tegemoet komt aan een aantal punten, die de PvdA in het verleden al heeft benoemd. De PvdA vindt het belangrijk dat er evenwicht is in het beleid van het sociaal domein van de drie wetten: participatiewet, jeugdwet en WMO. Voorheen lag de nadruk bij de participatiewet, bijvoorbeeld alleen handhaving en onderzoek van rechtmatigheid. Nu is er bij alle drie de wetten aandacht voor rechtmatigheid maar ook voor de kwaliteit van de dienstverlening. Dat doet de PvdA deugd. Toch een aantal zorgpuntjes. De punten die voor de fractie als verbeterpunten worden gezien, zijn duidelijke en individuele voorlichting voor cliënten over wat er wel en niet is toegestaan bij het aanvragen van voorzieningen en verstrekkingen. Hiermee hoopt men te voorkomen dat per ongeluk en concreet of onjuiste informatie wordt aangeleverd wat als frauduleus wordt gezien. Daarmee wordt onterechte fraude voorkomen. De PvdA verwacht dat er ook minimaal net zoveel aandacht wordt geschonken aan het voorlichten van inwoners, hoe zij het beste toegang kunnen krijgen tot bepaalde voorzieningen en verstrekkingen. Kan de wethouder dit laatste garanderen? Dus niet alleen uitgaan van straffen, maar ook hoe inwoners de juiste middelen kunnen aanleveren om fraude te voorkomen, op voorhand. Heel belangrijk vindt hij het om te benadrukken, dat indien er wel of niet terecht fraude wordt geconstateerd, dat er rekening wordt gehouden met de financiële situatie van een inwoner. Vaak zijn de indieners bij het sociaal niet vermogend, anders vragen ze geen hulp aan. Kan de wethouder hiermee rekening houden bij het vervolgen van fraude? De PvdA wil ook de ASD aanhalen en hun advies benadrukken. Punt 2.1: hier geeft de ASD aan, dat het college ook een rol moet hebben in het voorkomen van fraude, zoals hij net benoemde, door goede voorlichting te garanderen en te gebruiken. Kan het college bevestigen dat voorlichting ook een prominente rol hierin krijgt? Punt 2.3, zorgvuldig omgaan met privacy van inwoners bij een rechtmatigheidstoets. Kan het college bevestigen dat privacybescherming boven opsporing gaat bij vermeende fraude? Hoe wordt dat nu geregeld? Punt 3.4, het advies aan het college is om een handhavingsstrategie te ontwikkelen. Indien deze nog niet bestaat: hoe wordt er besloten wat een gepaste handhavingsstrategie is? Hoe wordt willekeur tegen gegaan? Dat vindt de PvdA vrij belangrijk. Hierin dient volgens de ASD ook rekening gehouden te worden met inzicht en handelingsbekwaamheid van inwoners. Wat kan de wethouder daar over zeggen? Hier is de PvdA het helemaal eens met de ASD. In grote lijnen kan de PvdA het nieuwe beleidsplan steunen, maar hoort graag de andere reacties en antwoorden van de wethouder. Dank u wel.

Wat mevrouw Gabin is opgevallen in het beleid is dat het toezicht op kwaliteit als rechtmatigheid door elkaar lopen. Wanneer men handhaaft, doet men dat met hetzelfde doel, namelijk uitkeringsgerechtigden naar werk inleiden. Maar op het gebied van rechtmatigheid gaat het vooral om het opsporen van uitkeringsfraude. Wat overigens ingewikkelder ligt dan wordt geschetst. Er moet namelijk gekeken worden welk onderdeel hiervan uitkeringsfraude is en wat onder instellingsfraude valt. Vragen over de exacte cijfers en percentages van dit onderscheid is een technische vraag, dus dat zal ze voor vanavond even laten. Dat dit proces in de praktijk gepaard gaat met veel tijd en geld, staat buiten kijf. GL is het eens met het advies of de kanttekeningen van ASD. Het beleid lijkt erg gericht te zijn op handhaving met de inzet van strenge maatregelen i.p.v. preventief handelen. Het staat voorop dat fraude moet worden aangepakt, maar dat dient met zorgvuldige overwegingen worden opgespoord en bestraft. Fraude of misstanden gaan vaak gepaard met diepere problematiek van het individu. Om dan hun uitkering te beëindigen vindt ze een zware inbreuk op hun privéleven en financiële stabiliteit. GL had liever gewild, dat het beleid een nadruk legde op de oorzaak van fraude i.p.v. het achteraf te bestraffen. Met deze benadering zou een signaal zijn afgegeven, dat de gemeente actief aanwezig is in de preventieve fase en als het eventueel nodig is ook de nodige maatregelen kan treffen op het gebied van repressief toezicht. Dan is het gevoel dat de burger wordt opgejaagd minder en zal het beleid ook sneller worden geaccepteerd door een breder publiek. Dank u.

De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten.

Schorsing

Na de schorsing heropent de voorzitter de vergadering en geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder Arends heeft veel mooie woorden gehoord over dit plan. Iedereen herkent het, dat het belangrijk is dat de zorg die voor inwoners wordt ingekocht en geregeld van hoge kwaliteit is. En dat alles wat aan centjes besteed wordt op de goede manier besteed wordt. En dat het op die kwaliteit zit en ook op de rechtmatigheid. Van eigenlijk iedereen hoort ze dat het belangrijk is om dat goed te regelen hier in Lansingerland. Er zijn veel vragen gesteld en die loopt ze zo even langs. Er zit wel een algemeenheid in de vragen of er voldoende aan preventie wordt gedaan. Worden inwoners en organisaties ingelicht? Wat is de norm? Wat verwacht de gemeente? Met organisaties worden vooraf

afspraken gemaakt, waar de kwaliteit aan moet voldoen. Wat is de kwaliteitsnorm? Wat moet het opleidingsniveau zijn? Wat wordt verwacht van de hoeveelheid uren? Wat wil de gemeente dat er geregeld wordt voor het geld? Dat is aan de ene kant heel belangrijk en aan de andere kant is het heel belangrijk, dat inwoners heel goed geïnformeerd worden. Als ze een uitkering bij de gemeente aanvragen, dan worden ze uitgebreid geïnformeerd, zo gebeurt het ook. Er zijn workshops, bijeenkomsten, folders en daarnaast wordt op de website veel informatie verstrekt, wat ook goed leesbaar is voor de inwoners. Eigenlijk straalt het plan uit, dat de gemeente wil voorkomen dat er geen goede kwaliteit wordt gegeven en dat mensen of organisaties onrechtmatig gebruik maken van de belastingcenten, die men er met elkaar aan wil geven. Daar ligt vooral die focus op. Dan wil ze de vragen van de fracties langs gaan. Van de heer Barendregt heeft ze niet zozeer een concrete vraag gehoord. Van mevrouw Bouman wel. De wethouder heeft even moeten kraken in haar hoofd, want in het begin volgde ze haar niet helemaal. Het was even zoeken naar wat de vraag was. Ze begrijpt dat de constructie voor haar niet helder is. Er zijn toezichthouders en mensen die handhaven. Dat is ook gescheiden. Een toezichthouder voert het onderzoek uit. En degene die handhaaft bekijkt wat passend is, goed op maat, welke handhaving daar bij past. Dat is niet in één persoon verenigd. Als dat de vraag was, dan is dit het antwoord daar op. In de tweede termijn kan ze laten weten of dat kloppend is of niet. Over kwaliteit en handhaving: dat vindt ook het personeel heel belangrijk, dat er een hele hoge kwaliteit is. Dat is te lezen, ook in de deskundigheidsbevordering. Het is een nieuwe taak, dus het is heel belangrijk dat het goed aangeleerd wordt, goed eigen gemaakt wordt, zodat het goed uitgevoerd kan worden. Mevrouw Draak stelde meerdere vragen. Over aan de poort informeren heeft ze net wat verteld, dat daar vooral de focus op ligt. Dan de samenwerking met Pijnacker Nootdorp. In het verleden was er een constructie met Investiga. Daarna is de keuze gemaakt om de uitvoering te laten doen door Zoetermeer. Dat was echt een lage capaciteit daarvoor. Het college wilde het naar de gemeente zelf toe trekken. De raad heeft ervoor gekozen om er een grote investering op te doen, dus er komt 2 extra fte toezichthouder. Maar toch is het wel klein, dus dat is ook wel een risico met uitval of ziekte, terwijl het college wel wil dat dingen doorgaan. Met de nabije gemeente is contact gezocht. Zij zijn ook met dit vraagstuk bezig en ze willen het ook op deze manier uitvoeren. Daarom is het belangrijk om die samenwerking te doen, ook om elkaar te kunnen vervangen, ook om elkaar feedback te kunnen geven, op kwaliteit ook. Zijn er nou hele complexe dossiers, dan is het belangrijk om de mogelijkheid te hebben om het extern uit te zetten. Gevraagd werd naar wat voorbeelden. Dat snapt de wethouder, want men kan er zelf wel wat bij bedenken, maar in het stuk staan geen concrete voorbeelden. Wat houdt het in als niet aan de kwaliteit wordt gehouden? Met organisaties worden afspraken gemaakt m.b.t. kwaliteit. Dan moet gedacht worden aan bijvoorbeeld het opleidingsniveau. Als dat een taak is voor HBO professionals, hoger opgeleiden, en iemand laat dat door een vrijwilliger doen, dan voldoet het niet aan de kwaliteitsnorm. Ook kan gedacht worden aan een instelling waar een bepaalde bescherming nodig is en aanwezigheid van een professional in de nacht en die is er niet. Dan kunnen er onveilige situaties plaats vinden. Dat wil de gemeente niet. Er zijn allerlei voorbeelden, calamiteiten, incidenten, en dat kan heel ver gaan. Daarover wil de gemeente vooraf heldere afspraken maken met voorzieningen en organisaties. Ontbreekt het eraan, dan worden ze erop aangesproken en dan worden er stappen gelopen. De VVD noemde een voorbeeld van fraude in de WMO of jeugdwet, met een lift of zoiets. Als afgesproken wordt dat iemand 10 uur begeleiding krijgt en die persoon zegt maar 4 uur gekregen te hebben, terwijl er wel een rekening is van 10 uur, dan wil niemand dat die 10 uur betaald gaan worden als er maar 4 uur geleverd is. Binnen de participatiewet kan het zijn, dat iemand een uitkering verstrekt wordt en dat die persoon zwart bij werkt. Dan is iemand in staat om gewoon te werken. Hij heeft dan al een betaalde baan en dan is het niet nodig dat hij nog een uitkering van de gemeente krijgt. Dat zou een vorm van fraude kunnen zijn. Maar het kan ook zijn dat iemand vertelt op een adres te wonen, waar hij niet blijkt te wonen, want hij woont bijvoorbeeld bij iemand anders in, die ook een uitkering heeft en dus ook de uitkering houdt. Dat zijn voorbeelden, die met dit kader te maken kunnen hebben of wat aangetroffen kan worden. De VVD stelde ook een vraag over stakeholders. Ze begreep die vraag niet helemaal goed. Er wordt al heel veel samen gewerkt in het sociaal domein, maar deze samenwerking integraal met toezicht en handhaving is wel echt nieuw. Dus de samenwerking met de stakeholders moet opnieuw vorm krijgen, maar er wordt al veel samen gewerkt met andere partijen binnen het sociaal domein breed. De bevoegdheden van iemand die in het sociaal domein werkt, de VVD had het over een auto: als een jeugdconsulent in een woning komt om het over de kinderen te hebben en die constateert dat er dingen gebeuren waarbij onderbuikgevoelens zijn en er staat een Bentley voor de deur, de wethouder chargeert het even, dan kan men zich wel afvragen of dat klopt. Dan moeten daar vragen over gesteld kunnen worden, omdat er iets signaleerd wordt, want de gemeente wil dat dingen rechtmatig gebeuren. D66 stelde een vraag over de toezicht op rechtmatigheid, over de jeugdwet en de WMO. Dat is inderdaad nieuw. Dat was eigenlijk een blinde vlek. Veel gemeenten dachten dat goed geregeld te hebben, want de GGD keek er op kwaliteit wel naar, maar het was niet goed geregeld. Veel gemeenten niet en die zijn daar net als Lansingerland wel een inhaalslag aan het maken, omdat het een verantwoordelijkheid is van de gemeente. Dus het klopt, wat D66 daarin schetst. De tweede lijn, hoe daar toezicht wordt gehouden op kwaliteit, want men heeft ook te maken met de inspectie van gezondheid en jeugd, is een ander orgaan. Ook werd gevraagd

of het iets nieuws was van de GGD. Nee, dat is niet iets nieuws, dat is al lang hun primaire taak, dus dat is geen nieuwe vraag aan hen. L3B vroeg zich af of doelmatigheid vervallen is. Nee, dat is niet vervallen, want in de praktijk wordt dat natuurlijk gedaan. Er zijn veel beleidsstukken bij het sociaal domein juist ook over die doelmatigheid. Dit stuk is erg groot en concentreert zich vooral op die rechtmatigheid en op toezicht op kwaliteit. Of het vorige beleidsplan geëvalueerd is. Nou ja, geëvalueerd, de medewerkers hebben er goed naar gekeken. Ook gekeken wat behouden moet blijven en wat versterkt moet worden. Daar is dus wel heel goed naar gekeken. En daar is ook de afweging gemaakt in een soort van evaluatie. Er is geëvalueerd dat het met Zoetermeer te weinig is en dat de gemeente dit naar zich toe wil trekken. Gevraagd werd wat wel en wat niet werkt. De wethouder noemde net het voorbeeld van Zoetermeer, dat is een voorbeeld. Misschien mist de wethouder nog een vraag, maar die kan dan in de tweede termijn gesteld worden. Dan de heer Lieveerse. Hij vroeg of de gemeente vooral preventief wil werken. Of zit het op de repressie of de harde lijn? In het begin van haar woordvoering gaf de wethouder dat al aan, de nadruk ligt vooral bij het goed informeren van mensen om te voorkomen dat geen goede kwaliteit wordt geleverd en om te voorkomen dat mensen mogelijk een fout maken, omdat ze het vooraf niet goed weten. Er is ook duidelijk een verschil. Mensen maken fouten, dat kan iedereen. Dan wordt met elkaar gekeken hoe dat opgelost gaat worden. Dat is iets heel anders dan iemand die heel bewust kiest om een uitkering te ontvangen, waarbij hij weet dat het niet zijn recht is om die uitkering te krijgen. Daar voert de gemeente lik op stuk. Dat vindt de gemeente niet goed. De heer Lieveerse stelde de concrete vraag over maatwerk. Er zijn de harde zaken van fraude en de softes van het onbenul. Maar zelfs in die eerste situatie kan een gezin er de dupe van worden. Wat is dan maatwerk in zo'n situatie? Wethouder Arends vindt het heel belangrijk om maatwerk te hebben. Zo staat het ook in het stuk. Er zijn verschillende maatregelen en per individu wordt er gekeken, want er zit altijd een verhaal achter een situatie. Natuurlijk moet gekeken worden naar de consequentie van de maatregel. Aan de andere kant moet duidelijk zijn, dat iemand ook een eigen verantwoordelijkheid heeft. Als iemand er bewust voor kiest om misbruik van het systeem te maken, dan moet de gemeente, als lokale overheid, het signaal geven dat dat niet geaccepteerd wordt. Dan kan dat consequenties hebben. Natuurlijk wordt dan gekeken wat passend is. Als iemand 240 km/u op de snelweg rijdt, krijgt hij echt een boete of dan raakt hij wel zijn rijbewijs kwijt. Het kan voor komen, dat hij dan niet meer kan werken, maar dat heeft wel te maken met het gedrag dat hij moedwillig op dat gaspedaal gedrukt heeft. Zo moet hij het zien. Eigenlijk zit alles in de regel: voorkomen en goed informeren. Maar wie bewust 240 km/u op de snelweg gaat rijden, loopt het risico een boete te krijgen. De heer Lieveerse wil interrumpen. De voorzitter roept allen op tot spoed. De heer Lieveerse wacht dan tot de tweede termijn. Wethouder Arends had ook nog de vraag waar mensen kunnen aankloppen. Ze kunnen bij de gemeente aankloppen als ze zelf signalen of vragen hebben en dan worden ze door de gemeente geholpen. Er is ook een meldpunt voor als mensen zich zorgen maken of signalen hebben, dan kan dat bij de gemeente gesignaleerd worden. Klachten en bezwaren. De gemeente heeft echt een heel goede procedure als het over bezwaar en beroep gaat, dus dat zal onder die procedure behandeld worden. De heer Xhemaili vertelde zijn zorgen over de voorlichting. Daar heeft de wethouder al uitgebreid over geïnformeerd. Gevraagd werd of er rekening gehouden kon worden met de financiële situatie. Ja, zeker als het over een fout gaat, bijvoorbeeld als iemand niet wist dat hij bepaalde informatie moest geven. Natuurlijk wordt daar dan goed rekening mee gehouden. Dan wordt wel gekeken of het geld, wat gegeven is, terug gevorderd kan worden. Niet dat er een boete is, maar wel dat wat niet nodig was om te geven terug moet. Dan wordt gekeken wat passend is, gezien de financiële situatie van een gezin of een persoon. De PvdA deelt de zorgen van de ASD, of het niet teveel op de zware straffen zit en repressie, maar op de preventie en het voorkomen van. Daar heeft de wethouder al aandacht aan besteed. Mevrouw Gabin vroeg een beetje hetzelfde, of het niet te streng is en of het preventief gericht is. Dat heeft ze beantwoord. Dank u wel. Mevrouw Gabin had toch nog een vraagje. De wethouder zei dat het erom gaat om mensen goed te informeren. Hoe kan de wethouder garanderen dat mensen de nodige informatie in goede orde hebben ontvangen en ook begrepen? Kan het niet zo zijn, dat er een standaard eis wordt gesteld bij een aanvraag, zodat dan met zekerheid gesteld kan worden, dat diegene de nodige informatie heeft ontvangen? Wethouder Arends zegt dat het heel belangrijk is, dat de inwoner natuurlijk de nodige informatie krijgt en dat ook goed kan begrijpen. Daarom zijn er ook verschillende vormen van informatievoorziening. Als iemand een uitkering vraagt, krijgt hij daar informatie over, wat de rechten en de plichten daarbij zijn. Daar zijn ook workshops voor, waar mensen aan deel kunnen nemen, zodat ze uitleg daarover krijgen. Dus dat is op een heel persoonlijke manier. Daarnaast is er een folder, waarin het geschreven staat. Dan is er ook nog een website. Bij het brede gesprek met de brede uitvraag aan de keukentafel heeft de inwoner alle kans om daar vragen over te stellen en de professional heeft alle ruimte om informatie te verschaffen die daar nodig is. Dat is goed geregeld. Als het plan aangenomen wordt, kan het op die manier ook uitgevoerd worden. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Crielaard wil de wethouder bedanken voor de beantwoording van de vragen. Dat is wat hem betreft duidelijk. De wethouder had het over een eventuele vierde vraag. Hij kan zich herinneren dat hij twee vragen heeft gesteld, over doelmatigheid en de evaluatie, dus al zijn vragen zijn beantwoord. Wel schiet hem net een vraag te binnen. Mevrouw Draak had het over de bevoegdheden en de wethouder zei in de beantwoording dat goed gekeken wordt naar de situatie van gezinnen. Is zijn aanname terecht dat die toezichthouders ook over een discretionaire bevoegdheid beschikken om goed te kijken wat de situatie is en hoe er het best op geacteerd kan worden. Dank u wel.

De heer Lieverse zegt dat de heer Crielaard de vraag stelt, die hij zelf ook had willen stellen, over discretionaire bevoegdheid, dus dat scheelt. Is het mogelijk om als strafmaatregel, maar dat klinkt zo onvriendelijk en hij wil het zien als een positieve vorm van straf geven, een begeleiding op te leggen. Er wordt verwezen naar de keukentafelgesprekken. Is het ook mogelijk om te zeggen: als u zich niet weet te gedragen omtrent deze uitkeringen, dan moet u accepteren dat wij u vaker bezoeken, zodat wij u in de gaten kunnen houden hoe het gaat thuis.

Mevrouw Bouman is het niet eens met de beantwoording van haar vraag aan de wethouder t.a.v. de gevalsbehandeling. Want in de gevalsbehandeling van de intake tot en met het verlenen van de vergunning tot en met het bekijken of alles wel goed gaat, in die hele gevalsbehandeling kan ook een zekere rechtmatigheid c.q. onrechtmatigheid plaats vinden. Dan zegt zij, dat daar een toezichthouder voor is binnen de gemeente om ook die gevalsbehandeling op rechtmatigheid te beoordelen. Dan moet waar nu over gesproken wordt, over onrechtmatig handelen van een instantie of een belanghebbende, een klant, niet een toezichthouder rechtmatigheid genoemd worden, maar medewerking handhaving. Vandaar dat ze dat zo benoemt. Men gaat verwarring in terminologie krijgen. Dank u wel.

Mevrouw Draak wil de wethouder graag bedanken. Ze was een beetje op zoek naar dat het wat meer ging leven. Dat is niet alleen bij de beantwoording van haar vragen gebeurd, maar eigenlijk in de beantwoording van alle vragen. Voor haar blijft het een beetje verbazingwekkend, dat ze bij de bijdrage van GL zoveel negatiefs hoort, want ze vond het echt een heel positief document, waarin juist heel veel gesproken wordt over preventie en voorlichting en dat dit op de goede manier gebeurt en dat er maatwerk mogelijk is. Wat de VVD betreft, is het een uitstekend stuk zo. Dank u wel.

Mevrouw Heijbloem zit nog even te kauwen op wat het CDA zegt. Ze heeft het zelf over de tweede en derde lijn gehad en dat is ook haar punt. Om wetgeving rechtmatig uit te voeren zou de gemeente een interne controlemechanisme moeten hebben. Dat kan niet liggen bij een externe instantie. De wethouder noemt dat kwaliteit, maar kwaliteit is wat anders dan rechtmatigheid. Dus daarin gaat D66 mee, want dat is niet helemaal helder.

Wethouder Arends heeft toch nog de bonusvraag. De gemeente mag zelf kiezen welke maatregel opgelegd wordt. Dat doet niet de toezichthouder, maar de eigen medewerkers. De vraag werd gesteld of mensen in de gaten gehouden kunnen worden. Dat vindt ze een beetje lastig. De gemeente is niet van de politie ofzo. Natuurlijk, als mensen vragen hen bij te staan met een stuk begeleiding, dan kan dat. Ook bij het invullen van de formulieren. Heb ik het rechtmatig ingevuld, maak ik geen fouten? Of heeft ze de vraag niet goed begrepen. De heer Lieverse merkt op, dat de wethouder uit een onderneming komt waar ook zo gewerkt wordt. Er is een verschil tussen opleggen en zo presenteren dat het geaccepteerd wordt. Hij zou graag zien, dat probleemgezinnen op die manier gevolgd worden. Juist om niet alleen die uitkeringsfraude te bestraffen, maar om het gezin te beschermen. Wethouder Arends denkt dat het in elke haarvat van de organisatie zit, als gekeken wordt naar de hele breedte van het sociaal domein, dat men gezinnen wil beschermen en wil men gezinnen recht doen. Alleen bij diegenen, die misbruik maken, gaat de gemeente recht doen en een maatregel daar op leggen. De wethouder moest even zoeken naar de vraag van mevrouw Bouman. Ze heeft het over de gevalsbehandeling en ook hoe dat intern gedaan wordt. De gemeente noemt dat toetsers, hier intern. Daarnaast zijn controles op de interne kwaliteit. In die zin is dat voor de processen intern geregeld. Dit was hem.

De voorzitter vraagt de commissie of het als hamerstuk of als bespreekstuk naar de raad gaat. Zijn er mensen, die hier een bespreking van willen maken? Hij constateert, dat het voorstel als hamerstuk behandeld kan worden in de raad.

7a. Actualiteiten uit het college

Wethouder Van Tatenhove meldt dat het college bezig is met de voorbereiding voor het integraal huisvestingsplan. Er is een opdracht gegeven aan een bureau om een schouw te maken van alle onderwijslocaties, een redelijk uitgebreide schouw, kan ze wel zeggen. Er wordt niet alleen gekeken

naar de technische kwaliteit, maar ook naar de duurzaamheidsaspecten en het gebruik van het gebouw voor het onderwijsconcept. Parallel doet de wethouder bezoeken aan de onderwijslocaties. Ze heeft gesprekken met directeuren en ze loopt door de scholen. Van verschillende directeuren heeft ze de vraag gekregen of in aanloop naar dat integraal huisvestingsplan misschien ook de raad uitgenodigd zou kunnen worden om eens kennis te maken met de verschillende locaties, zodat de onderwijsdirecteuren de raad zelf kunnen informeren m.b.t. wat er speelt, wat ze doen, waar ze tegenaan lopen, wat de wensen zijn. De wethouder wil vragen om de beeldvorming tijdig te organiseren, zodat die directeuren daar een rol in kunnen spelen. Neemt het college daarvoor het initiatief of neemt de commissie het initiatief om die beeldvorming te organiseren? Neem dan deze vraag van een aantal directeuren daarin mee. De voorzitter stelt voor om het geëigende pad te bewandelen, namelijk het indienen van een voorstel bij de agendacommissie. Wethouder Van Tatenhove vindt dat prima. In het vervolg hierop nog een puntje. Van het bestuur van het Spectrum heeft de wethouder de mededeling gekregen, dat ze hebben besloten dat de Mauritschool vanaf augustus niet meer gebruikt zal worden. De kinderen die nu op de Mauritschool zitten, gaan dan verder bij de Prins Johan Friso. Dat betekent dat de gemeente het schoolgebouw terug krijgt in eigendom. De raad krijgt daar nog een brief over, maar dan is de raad alvast geïnformeerd. Het laatste punt, is dat er een brief komt met de uitnodiging voor de presentatieavond in april, omdat het college de raad wil informeren over het haalbaarheidsonderzoek rond het cultuurhuis in Berkel. Ze verwacht dat die brief deze week nog komt, met die uitnodiging.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter wil hier een procedureel dingetje bij zetten. De heer Hoppenbrouwer heeft het aangekaart op het moment dat het nog de juiste wijze was om dit voor te stellen. tegen overige commissieleden die ook een beeldvormingspunt willen bespreken in de commissie zegt hij, dat de procedure inmiddels veranderd is. Wie er meer over wil weten, kan terecht bij de fractievoorzitter, want er is inmiddels een intakeformulier voor. Daarmee is niet gezegd, dat men nu gebruik kan maken van het recht om bij dit agendapunt even een punt over ouderen te maken.

De heer Hoppenbrouwer bedankt de voorzitter voor zijn flexibiliteit. Er zijn al twee mensen voor hem geweest, de heer Lieverse en mevrouw Gabin. Zij hebben het al even over ouderen gehad. Een aantal partijen heeft een aantal zaken tegen het licht gehouden en zich de vraag gesteld of men fit genoeg is voor de toekomst als het gaat om ouderen. Het ouderenbeleid is grotendeels uitbesteed aan Welzijn Lansingerland en eigenlijk is te zien dat de uitdaging groter wordt. Vandaag het voorbeeld van GL. Het idee van de coalitiepartijen was, er hadden ook andere partijen uitgenodigd kunnen worden, maar ze kwamen toevallig zo samen, of er behoefte is aan een raadsinitiatief of een beeldvorming vanuit de raad om te kijken en na te denken met partijen die er verstand van hebben over de vraag of de gemeente op de toekomst is voorbereid. Als partijen dat willen, kunnen ze via de griffie een vertegenwoordiger aanwijzen, zodat dit georganiseerd kan worden in overleg met de griffie en de agendacommissie. Dank u wel.

De heer Jonker vindt dit een goed idee. Het antwoord is ja.

Mevrouw Verhoef vindt dit op zich een goed idee. Volgens haar is de nieuwe route het voorstel indienen en dan wordt er bij de agendacommissie een prioritering gedaan. Het gaat op de stapel van andere voorstellen, die door de verschillende fracties zijn gedaan op het nieuwe formulier. De voorzitter weet niet of dat een stapel is. Volgens hem moet hier nu niet te moeilijk over gedaan worden. In de toekomst wordt daar wel moeilijk over gedaan. Mevrouw Bouman wil het formeel bekijken. De voorzitter zegt dat contact gelegd moet worden met de heer Hoppenbrouwer om suggesties te doen en te melden wie er namens de fractie over mee wil denken. De heer Hoppenbrouwer zegt dat het via de griffie kan. De heer Lieverse vraagt aan de griffie of ze aan de heer Hoppenbrouwer wil doorgeven, dat hij graag mee doet.

7c. Verbonden partijen

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter merkt op, dat de vraag van mevrouw Gabin al behandeld is bij agendapunt 4.

De heer Jonker zegt dat D66 een bezoek heeft gebracht aan tennisvereniging Triomf. In de Heraut heeft wethouder Van Tatenhove het over het faciliteren van de zogeheten padelbanen. Iedereen weet wel ongeveer wat er speelt en wat de wensen zijn. Ze willen ongeveer 2 extra banen voor de introductie van de aan tennis gerelateerde sport padel. De introductie van deze nieuwe banen kunnen zorgen voor behoud van leden en dus voor vitale verenigingen en meer bewegen van de inwoners. Het financiële verzoek aan de gemeente is een bijdrage aan de kosten van ongeveer € 50.000. D66 begreep van de voorzitter van de vereniging dat de wethouder hier ook positief op gereageerd heeft, dat blijkt ook uit

het krantenartikel, en dat het bedrag eventueel in 2020 beschikbaar zou kunnen komen voor de club. Vraag aan de wethouder. Klopt het dat zij positief staat tegenover een bijdrage van de gemeente aan de tennisclub voor de padelbanen? Is de wethouder aan het verkennen of een bijdrage mogelijk is? Zo ja, wanneer wat de wethouder van plan dit bedrag te reserveren voor de club? Is dit mogelijk in 2019 of 2020? Wethouder Van Tatenhove kent de wens van Triomf en die is inmiddels bij iedereen bekend, denkt ze. Het college staat er inderdaad positief tegenover en ze is inderdaad aan het verkennen hoe dat financieel gedaan kan worden. Ze verwacht dat ze er bij de kadernota / zomerrapportage mee komt, waarbij het nog wel even stoeien wordt, omdat de zomerrapportage eigenlijk een afwijkingsrapportage is en dit wel onder een afwijking van het bestaande beleid gebeurt, maar dat was nog niet financieel vertaald. Dus het is nog even stoeien als het in dit jaar moet, want dat is de grote wens van Triomf, om het niet in de notaperiode te laten vallen, maar om al dit jaar iets te doen. De wethouder stoeit ermee wat ze ermee kan doen, maar ze staat er positief tegenover, met als argument de zojuist besproken visie. De heer Hoppenbrouwer vraagt zich af wat dat betekent voor de precedentwerking. Er gaat ook een dergelijk verzoek uit Bleiswijk komen, daar kan ze op rekenen. Misschien krijgt straks iemand uit Berkel het ook op zijn heupen. Hoe kijkt de wethouder daar tegen aan? Houdt ze daar rekening mee? Wethouder Van Tatenhove heeft van de anderen nog niets gehoord. Ze weet wel dat Bleiswijk erover heeft gedacht, maar ze hebben zich nog niet gemeld. Het wordt tegen de nieuwe visie gelegd en dan wordt het op die manier beoordeeld. Het accommodatiebeleid en de nieuwe visie.

De heer Hoppenbrouwer hoorde de wethouder bij agendapunt 7a al wat roepen over het integraal huisvestingsplan. Op basis van de gesprekken die hij met het onderwijsveld heeft gehad, zijn de onderwijshuisvestingsuitdagingen wat groter, want die liggen namelijk ook in Berkel. Dat is de ene, die hij gehoord heeft, maar er zijn er meerdere. Bleiswijk en in Rodenrijs, daar komt een aantal onderwijsuitdagingen op de gemeente af. Kan het college, de wethouder, in dit geval al iets meer over zeggen in afwachting van het integraal huisvestingsplan? Want die staat pas op Q4 van 2019. Hij vraagt zich af of dat niet te laat is. Er zijn veel meer ontwikkelingen, die hij toevallig weet. Mag de wethouder daar al iets over zeggen? Van één mag het nog niet. Hij vindt dat de wethouder er wel wat opener over zou kunnen zijn. Wethouder Van Tatenhove weet niet precies waar hij op doelt bij die laatste zin. Ze is bezig met het integraal huisvestingsplan. Bij de vorige commissie heeft ze gezegd dat het IHP langer vooruit kijkt dan de situatie van de periode na de zomervakantie. Voor elk nieuw schooljaar zit ze met de scholen rond de tafel om te kijken welke huisvestingsbehoefte zij hebben en hoe die gerealiseerd worden binnen de onderwijsgebouwen die er zijn. In Bergschenhoek is daar bijvoorbeeld het gebruik van de schoolwoningen uit voort gekomen. Voor de concrete huisvestingsvraag voor het volgend schooljaar worden gesprekken gevoerd op dit moment. Voor de langere termijn valt het onder het IHP, wat inderdaad voor het eind van het jaar op de agenda staat. Als hij het heeft over de huisvestingsvraagstukken van de PWA en de Kwakel, dan komt dat in de commissie van april. Maar vanuit vastgoed en onderwijs samen, want het is vooral een vastgoedvraagstuk en dat ligt bij een andere portefeuillehouder.

De voorzitter sluit de vergadering om 23.52 uur. Er is in april de beeldvorming cultuurhuis Berkel. Intussen wil hij de commissie op het hart drukken om technische vragen van tevoren in te dienen, want dat helpt bij het vlotte verloop van de vergadering. Hele fijne avond nog, wel thuis.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.

Raadsvoorstel

Datum Raad
18 april 2019

Portefeuillehouders
Simon Fortuyn en Ankie van
Tatenhove

Registratienummer
BR1900019

Onderwerp
Aanvullend krediet Kindcentrum Rodenrijs

Gevraagde beslissing

1. Een aanvullend krediet, zoals vermeld in bijlage T19.03171, beschikbaar te stellen voor de realisatie van Kindcentrum Rodenrijs en de extra structurele kapitaallasten die hieruit voortvloeien en de bijbehorende dekking te verwerken in de Kaderbrief 2020.
2. Een aanvullend krediet, zoals vermeld in bijlage T19.03171, beschikbaar te stellen voor de realisatie van 191 m² voor buitenschoolse opvang.

Samenvatting

In dit openbare raadsvoorstel zijn alle bedragen met betrekking tot het aanvullend krediet voor Kindcentrum Rodenrijs verwijderd. Dit doen we vanwege de aanbestedingen die we nog moeten starten voor de realisatie van Kindcentrum Rodenrijs. Op het moment dat de betreffende documenten openbaar zijn, dan kan dit economisch en financieel nadelig zijn voor de gemeente. In de geheime bijlage T19.03171 staat het volledige raadsvoorstel inclusief alle bedragen. De geheimhouding ligt op alle geel gearceerde delen in de bijlage. De geheimhouding duurt tot de aanbestedingen met betrekking tot Kindcentrum Rodenrijs zijn afgerond. In dit voorliggende raadsvoorstel verwijzen we vanwege de geheimhouding van de hoogte van de bedragen steeds naar de geheime bijlage T19.03171.

Kindcentrum Rodenrijs is de projectnaam voor de vervangende nieuwbouw van basisscholen Prins Willem-Alexander en De Kwakel in Berkel en Rodenrijs, waar ook buitenschoolse opvang en peuteropvang in worden gehuisvest. De huidige te vervangen schoolgebouwen hebben bouwtechnische en functionele gebreken. In 2013 heeft uw raad al besloten dat vervangende nieuwbouw voor deze scholen noodzakelijk is. Om financiële redenen vanuit de gemeente is de uitvoering hiervan steeds verder opgeschoven. Bij de vaststelling van de Kadernota 2015 heeft uw raad ingestemd met het in de Meerjarenbegroting 2016-2020 opnemen van een investeringskrediet van € 4.500.000,- voor de vervangende nieuwbouw. Wij zijn in 2016 onze besprekingen gestart met de betrokken schoolbesturen Spectrum en Laurentius. Met raadsbesluit BR1700041 heeft uw raad besloten een investeringskrediet van € 338.405,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van 250 m² bruto vloeroppervlak voor buitenschoolse opvang (hierna: BSO). Zoals aangegeven in raadsvoorstel BR1700041 konden we de kosten pas berekenen op het moment dat we een definitief ontwerp van Kindcentrum Rodenrijs hadden. Dat is nu het geval. We hebben de kosten vergeleken met het reeds beschikbaar gestelde krediet. Daaruit bleek dat we op drie punten aanvullend krediet nodig hebben. Ten eerste vanwege de toegenomen bouwkosten, ten tweede vanwege het bouwen volgens de eisen voor energieneutrale gebouwen (ENG) en ten derde voor het toevoegen van de sloopkosten van het huidige gebouw. We hebben een second opinion laten uitvoeren, waaruit blijkt dat we een goede berekening hebben gemaakt. Daarom komen we nu met dit voorstel om aanvullend krediet beschikbaar te stellen. In

bijlage T19.03171 staan alle genoemde bedragen inclusief BTW. Het bouwproces kan pas doorgaan als het aanvullend krediet is vastgesteld. Elke vertraging in besluitvorming betekent daardoor minstens eenzelfde vertraging in de oplevering van Kindcentrum Rodenrijs.

Financiële consequenties

De financiële verwerking vindt plaats in de kaderbrief. Beide beslispunten hebben betrekking op investeringskrediet Kindcentrum Rodenrijs (7421002). In bijlage T19.03171 staan de financiële consequenties beschreven. De investering voor de BSO-ruimte ontvangen we terug van schoolbestuur Spectrum.

Verdere procedure

Na besluitvorming starten we de verdere benodigde werkzaamheden om te komen tot realisatie van Kindcentrum Rodenrijs. Het ontwerp bestemmingsplan leggen we in combinatie met de Omgevingsvergunning naar verwachting nog in 2019 aan u voor. De huidige planning is dat we Kindcentrum Rodenrijs in de zomer van 2021 opleveren en overdragen aan de schoolbesturen.

Juridische aspecten

- Wet op het Primair Onderwijs (WPO)
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Lansingerland 2015

Extern draagvlak/burgerparticipatie

Dit advies is afgestemd met financiën, projectleider Kindcentrum Rodenrijs en de betreffende schoolbesturen Spectrum en Laurentius.

Duurzaamheid

We bouwen Kindcentrum Rodenrijs volgens de eisen voor een energieneutraal gebouw (ENG).

Bijlage

- Geheime versie raadsvoorstel Aanvullend krediet Kindcentrum Rodenrijs, T19.03171 (bijlage staat in de iBabs-map geheime stukken)

Toelichting

Inleiding

Kindcentrum Rodenrijs is de projectnaam voor de vervangende nieuwbouw van basisscholen Prins Willem-Alexander en De Kwakel in Berkel en Rodenrijs, waar ook buitenschoolse opvang en peuter-opvang in worden gehuisvest. De huidige te vervangen schoolgebouwen hebben bouwtechnische en functionele gebreken. In 2013 heeft uw raad al besloten dat vervangende nieuwbouw voor deze scholen noodzakelijk is. Om financiële redenen vanuit de gemeente is de uitvoering hiervan steeds verder opgeschoven. Bij de vaststelling van de Kadernota 2015 heeft uw raad ingestemd met het in de Meerjarenbegroting 2016-2020 opnemen van een investeringskrediet van € 4.500.000,- voor de vervangende nieuwbouw. Wij zijn in 2016 onze besprekingen gestart met de betrokken schoolbesturen Spectrum en Laurentius. Met raadsbesluit BR1700041 heeft uw raad besloten een investeringskrediet van € 338.405,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van 250 m² bruto vloeroppervlak voor buitenschoolse opvang (hierna: BSO). Zoals aangegeven in raadsvoorstel BR1700041 konden we de kosten pas berekenen op het moment dat we een definitief ontwerp van Kindcentrum Rodenrijs hadden. Dat is nu het geval. We hebben de kosten vergeleken met het reeds beschikbaar gestelde krediet. Daaruit bleek dat we op drie punten aanvullend krediet nodig hebben. Ten eerste vanwege de toegenomen bouwkosten, ten tweede vanwege het bouwen volgens de eisen voor energieneutrale gebouwen (ENG) en ten derde voor het toevoegen van de sloopkosten van het huidige gebouw. We hebben een second opinion laten uitvoeren, waaruit blijkt dat we een goede berekening hebben gemaakt. Daarom komen we nu met dit voorstel om aanvullend krediet beschikbaar te stellen. In bijlage T19.03171 staan alle genoemde bedragen inclusief BTW. Het bouwproces kan pas doorgaan als

het aanvullend krediet is vastgesteld. Elke vertraging in besluitvorming betekent daardoor minstens eenzelfde vertraging in de oplevering van Kindcentrum Rodenrijs.

Beoogd maatschappelijk effect

Voorzien in onze wettelijke taak voor adequate onderwijshuisvesting. Met dit voorstel zorgen we dat de basisscholen Prins Willem Alexander en De Kwakel vanaf de oplevering van hun nieuwe schoolgebouw weer in geschikte huisvesting onderwijs kunnen geven. De toevoeging van buitenschoolse opvang en peuteropvang zorgt voor een goede integraliteit. Daarnaast voldoet Kindcentrum Rodenrijs aan de eisen voor energieneutrale gebouwen (ENG). Dit draagt bij aan het verder verduurzamen van Lansingerland.

Argumenten

1.1 De realisatie van Kindcentrum Rodenrijs is noodzakelijk

In 2013 heeft uw raad het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO) vastgesteld. Eén van de huisvestingsvraagstukken hierin is vervangende nieuwbouw van het hoofd- en bijgebouw in 2015 voor onderwijshuisvesting van basisschool Prins Willem Alexander en De Kwakel. Vervangende nieuwbouw voor deze basisscholen is noodzakelijk. Wij hebben bij de behandeling van de Kadernota 2012 de uitvoering een jaar opgeschoven naar 2016. De jaren daarna is dit jaartal om financiële reden verder opgeschoven. In 2014 is een aantal noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd in het kader van veiligheid en kwaliteit om de huidige schoolgebouwen in stand te houden. Het verder uitstellen is om de volgende redenen strikt onwenselijk:

- De kwaliteit van het huidige schoolgebouw is beneden niveau;
- Het huidige schoolgebouw is geen permanente huisvesting en daarom als onderwijshuisvesting niet geschikt voor langere termijn;
- Er wordt niet voldaan aan de verordening voorziening huisvesting onderwijs (hierna: VVHO) omdat:
 - De basisscholen op grond van de VVHO recht hebben op een permanent schoolgebouw voor de ruimtebehoefte van het aantal leerlingen in de stabiele situatie (langer dan 15 jaar);
 - De basisscholen op grond van de VVHO recht hebben op meer vierkante meters dan aanwezig in het huidige schoolgebouw.

1.2 Aanvullend krediet is noodzakelijk om Kindcentrum Rodenrijs te kunnen realiseren

Bij de vaststelling van de Kadernota 2015 heeft uw raad ingestemd met het in de Meerjarenbegroting 2016-2020 opnemen van een investeringskrediet van € 4.500.000,- voor de vervangende nieuwbouw. Daarnaast heeft uw raad in 2017 besloten om een investeringskrediet van € 338.405,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van 250 m² BSO-ruimte (raadsbesluit BR1700041). Het in totaal beschikbaar gestelde krediet van € 4.838.405,- is echter onvoldoende om Kindcentrum Rodenrijs daadwerkelijk te kunnen realiseren. Daarom is aanvullend krediet noodzakelijk. De specificatie en opbouw van het benodigde aanvullend krediet staan in bijlage T19.03171 weergegeven. De verdere onderbouwing staat beschreven in de volgende argumenten.

1.2.1.1 Het eerdere beschikbaar gestelde krediet was gebaseerd op normbedragen 2016

De normbedragen zijn afkomstig van de VNG en vormen onderdeel van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. Op basis van de normbedragen berekenen we de hoogte van de vergoeding voor bijvoorbeeld vervangende nieuwbouw. Bij de VNG-normbedragen is sober en doelmatig bouwen het uitgangspunt. Bij de vaststelling van de Kadernota 2015 heeft uw raad ingestemd met het in de Meerjarenbegroting 2016-2020 opnemen van een investeringskrediet van € 4.500.000,- voor de vervangende nieuwbouw. Volgens de toenmalige leerlingenprognose 2016 en de normbedragen 2016 kwam de hoogte van de vergoeding voor de vervangende nieuwbouw namelijk uit op € 4.448.731,66. De bedoeling van de normbedragen is dat dit overeenkomt met de kosten voor de realisatie van in dit geval vervangende nieuwbouw. De normbedragen worden jaarlijks aangepast en daarnaast werd in de

loop van de tijd steeds duidelijker dat de normbedragen van 2016 (veruit) onvoldoende zouden zijn om de onderwijshuisvesting te kunnen realiseren.

1.2.1.2 We informeerden u eerder over de verwachting dat aanvullend krediet nodig is

In het raadsvoorstel van 6 juli 2017 gaven we aan dat we volgens de geluiden uit de markt rekening moesten houden met een toename van 10% op de huidige normbedragen. Daarbij vermeldde we dat we de bouwkosten pas inzichtelijk konden maken op het moment dat er sprake was van een definitief ontwerp van de vervangende nieuwbouw. Als daaruit zou blijken dat het beschikbaar gestelde krediet onvoldoende zou zijn, dan zouden we uw raad een voorstel voorleggen om krediet toe te voegen. Dat is nu het geval. Op 31 januari 2018 gaven we een presentatie op de beeldvormende avond voor uw raad. Daarin gaven we aan dat de signalen uit de markt op dat moment uitgingen van een ruime overschrijding van de normbedragen, vanwege achtergebleven normbedragen en een enorm overspannen arbeidsmarkt. De signalen duiden toen op percentages van 20% tot 30% overschrijding op de op dat moment meest recente normbedragen, zonder extra duurzaamheidsmaatregelen. De verwachting voor benodigd aanvullend krediet deelden wij ook op dat moment met uw raad.

1.2.1.3 De VNG geeft aan dat normbedragen in 2017 48% te laag zijn

In de ledenbrief van de VNG van 27 november 2018 geeft de VNG aan dat de VNG-norm sinds 2009 achterblijft bij de feitelijke prijsontwikkeling: “per 2017 is dit verschil opgelopen tot 48% ten opzichte van het niveau van het Bouwbesluit. Het gevolg hiervan is dat gemeenten in een later stadium aanvullende kredieten moeten verstrekken.” De VNG heeft daarom begin 2018 besloten de normbedragen eenmalig met 40% te verhogen. Ons uitgangspunt is altijd om de schoolgebouwen binnen de normbedragen te bouwen. In het verleden is dit ook gelukt, maar met de fors gestegen bouwrijzen en de overspannen bouwmarkt lukt dat nu helaas niet. Net als bij andere gemeenten. De VNG heeft daarom eind 2018 een expertiseteam Onderwijshuisvesting ingesteld om meer zicht te krijgen op de ontvangen en gemaakte kosten voor onderwijshuisvesting.

1.2.1.4 Om volgens Bouwbesluit te bouwen is nu meer nodig dan het beschikbaar gestelde krediet

Om de scholen plus BSO ruimte te realiseren was in totaal € 4.838.405,- beschikbaar gesteld, namelijk € 4.500.000,- voor de vervangende nieuwbouw van de scholen en € 338.405,- voor de realisatie van BSO-ruimte. Volgens de kostenberekening op basis van het definitief ontwerp van Kindcentrum Rodenrijs komen de kosten voor het bouwen op het niveau van Bouwbesluit uit op het vermelde bedrag in bijlage T19.03171. Dit is meer dan het beschikbaar gestelde krediet. De toegenomen kosten voor het bouwen volgens Bouwbesluit vormen het eerste onderdeel van het aanvullend krediet. Bouwen volgens Bouwbesluit is de minimaal vereiste variant. Dit komt echter nog niet overeen met de aangeraden luchtkwaliteit voor scholen, zoals vastgelegd in de zogenaamde Frisse Scholen klasse B.

1.2.2.1 ENG kost niet veel meer dan BENG

Vanaf 2020 is het verplicht om te voldoen aan de eisen voor bijna energieneutrale gebouwen (BENG). De Europese richtlijn EPBD stelt dat overheidsgebouwen een voorbeeldfunctie hebben. Daarom moeten nieuwe overheidsgebouwen bij aanvraag van de omgevingsvergunning vanaf 1 januari 2019 al voldoen aan de eisen voor bijna energieneutrale gebouwen (BENG). Onderwijsgebouwen vallen niet onder de definitie van overheidsgebouw. Voor alle overige nieuwbouw (woningbouw en utiliteitsbouw), waar de onderwijs-gebouwen dus ook onder vallen, geldt dat vanaf 1 januari 2020. De omgevingsvergunning voor de vervangende nieuwbouw van Kindcentrum Rodenrijs kan pas worden aangevraagd nadat het aanvullend krediet beschikbaar is gesteld. Het gereed maken van de stukken voor de omgevingsvergunning kost naar verwachting drie maanden. Volgens planning lukt het dan nog om in 2019 de omgevingsvergunning aan te vragen. Op dat moment hoeven we formeel nog niet te voldoen aan de BENG-eisen. Als we echter onverwacht nog vertraging oplopen moeten we wel aan de BENG-eisen voldoen. Daarom zijn de BENG-eisen de minimale variant waar we rekening mee houden. Het verschil met de eisen voor een energie-neutraal gebouw (ENG) is echter gering, zoals te lezen in bijlage T19.03171. Het gebouw wordt pas in 2021 opgeleverd. Om mee te lopen met de

duurzaamheidsontwikkelingen en vanwege het relatief kleine verschil in bedrag tussen BENG en ENG, bouwen we Kindcentrum Rodenrijs daarom volledig energieneutraal (ENG).

1.2.2.2 We voldoen aan de wens van uw raad om volledig energieneutraal te bouwen

In de raadsvergadering van 2 november 2017 is motie M2017-53 aangenomen (T17.38364). Deze motie verzoekt het college te onderzoeken of voortaan het energieneutraal bouwen als eis of wens kan worden meegenomen in aanbestedingen voor de bouw van scholen. Door het energieneutraal bouwen van Kindcentrum Rodenrijs voldoen wij aan de wens van uw raad. In bijlage T19.03171 staat vermeld hoeveel het bouwen van Kindcentrum Rodenrijs volgens de eisen van een energieneutraal gebouw (ENG) meer kost dan het bouwen volgens Bouwbesluit. Dit bedrag vormt het tweede onderdeel van het aanvullend krediet, zoals te zien in bijlage T19.03171. Van dit bedrag kunnen we mogelijk subsidie ontvangen voor zonnepanelen, waardoor de kosten lager uitvallen. Het is echter geen zekerheid dat we deze subsidie ontvangen. Daarom hebben we hier geen rekening mee gehouden in de berekening voor het benodigde aanvullend krediet.

1.2.3 In het aanvullend krediet zijn nu ook de sloopkosten opgenomen

De sloopkosten van de oude onderwijshuisvesting vormen geen onderdeel van de normbedragen. In raadsvoorstel BR1700041 gaven we aan dat we de sloopkosten in de reguliere P&C cyclus zouden opnemen. Om een compleet beeld te geven en in één keer volledig te zijn hebben we de sloopkosten wel opgenomen in dit aanvullend krediet. Het bedrag van de sloopkosten staat in bijlage T19.03171. Dit bedrag vormt het derde onderdeel van het aanvullend krediet, zoals te zien in bijlage T19.03171.

1.3 Alle mogelijke bezuinigingen zijn reeds doorgevoerd

We hebben samen met de architect, de installatieadviseur, de kostendeskundige en de schoolbesturen alle mogelijke bezuinigingen ten opzichte van verschillende ramingen in kaart gebracht. De aanpassingen zijn vervolgens verwerkt in het definitief ontwerp. In bijlage T19.03171 staat hoeveel we daarmee hebben bezuinigd. Het definitief ontwerp bestaat uit een sober en doelmatig gebouw en schoolplein. Verdere bezuinigingen zijn daarom niet mogelijk.

1.4 We besparen kosten doordat tijdelijke huisvesting niet nodig is

In het raadsvoorstel van juli 2017 (BR1700041) verwachtten we dat de scholen tijdens het bouwproces ergens anders gehuisvest moesten worden in tijdelijke huisvesting. Zoals in dat besluit staat aangegeven hielden we rekening met €800.000,- aan kosten, welke we via de P&C cyclus zouden aanvragen. Door het slim positioneren van de vervangende nieuwbouw is het ons gelukt om deze kosten te besparen. De scholen hebben geen tijdelijke huisvesting nodig tijdens het bouwproces.

1.5 Extern bureau bevestigt kostenberekening

Om zeker te weten dat onze berekening van de bouwkosten klopt, vroegen wij een second opinion aan een extern bureau (Multical). Hun berekening kwam uit op bedrag dat slechts 1,2% hoger lag dan onze berekening. Dit bevestigt dat wij onze berekening zeer zorgvuldig hebben uitgevoerd. We kunnen daarom volledig uitgaan van deze berekening.

1.6 Het aanvullend krediet is nodig in 2020 en 2021

De kosten die we verwachten te maken in 2019 kunnen betaald worden vanuit het eerder beschikbaar gestelde investeringskrediet. Het aanvullend krediet is daarom pas nodig in 2020 en 2021. De verdere specificatie hiervan staat in bijlage T19.03171 onder het kopje “kosten, baten, dekking en advies Financiën”.

1.7 Pas na het beschikbaar stellen van het aanvullend krediet kan het bouwproject verder gaan

Voordat we de aanbesteding voor de daadwerkelijke bouw kunnen doen, hebben we zekerheid nodig dat het aanvullend krediet beschikbaar is gesteld. Het hele bouwproject wacht daarom nu op het beschikbaar stellen van het aanvullend krediet, ook al is dit krediet pas vanaf 2020 nodig. Aan de aanbesteding zitten namelijk financiële verplichtingen vast die het reeds beschikbaar gestelde krediet

overstijgen. Als besluitvorming over het krediet later plaatsvindt, dan betekent dat dat de hele bouw en oplevering met minstens diezelfde tijd vertraagt. Het is juist belangrijk om Kindcentrum Rodenrijs zo snel mogelijk te bouwen om de scholen eindelijk adequate onderwijshuisvesting te kunnen geven, zoals al was besloten bij de vaststelling van het IHP in 2013.

2.1 Aanvullend krediet is noodzakelijk om BSO-ruimte te realiseren

Het eerder beschikbaar gestelde krediet van € 338.405,- voor 250 m² BSO-ruimte is ook niet toereikend voor de realisatie. Daarom hebben we ook aanvullend krediet nodig om BSO-ruimte te kunnen realiseren. Dit is onderdeel van het eerste bedrag van het aanvullend krediet, zoals te zien in bijlage T19.03171. Het aanvullend krediet staat beschreven in bijlage T19.03171.

2.2 We krijgen de investering voor de BSO-ruimte terug van schoolbestuur Spectrum

Wij stellen als gemeente alleen krediet beschikbaar om het BSO gedeelte te kunnen bouwen, maar ontvangen deze investering terug van schoolbestuur Spectrum. Hiervoor sluiten wij een overeenkomst met de schoolbesturen af waarin onder andere deze terugbetaling is geregeld.

2.3 We beperken het investeringsrisico door 59 m² minder eigen BSO-ruimte te maken

Van de 250 m² die we in 2017 van plan waren om exclusief voor de BSO te realiseren, hebben we 59m² geïntegreerd in de rest van het schoolgebouw in de algemene ruimten. We onttrekken daarom 191 m² aan de onderwijsbestemming, in plaats van de eerder gecommuniceerde 250 m². Hiermee beperken we het investeringsrisico. De BSO kan de resterende 59 m² via medegebruik van de school huren, waardoor alle partijen nog steeds voldoende ruimte hebben.

Kanttekeningen

1 en 2. Het is geen zekerheid dat de daadwerkelijke bouwkosten binnen het krediet passen

Na besluitvorming over het aanvullend krediet starten we de aanbestedingsprocedure voor de bouw-aannemer en installateurs. Ondanks onze goede kostenberekening met extra controle van een second opinion, bestaat er geen zekerheid dat we daadwerkelijke binnen het aanvullende krediet kunnen blijven. Als blijkt dat we extra aanvullend krediet nodig hebben, komen we terug bij uw raad.

Raadsbesluit

Datum Raad
18 april 2019
Registratienummer
BR1900019

Onderwerp
Kindcentrum Rodenrijs

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- de realisatie van Kindcentrum Rodenrijs noodzakelijk is;
- aanvullend krediet noodzakelijk is om Kindcentrum Rodenrijs te kunnen realiseren;
- het eerdere beschikbaar gestelde krediet gebaseerd was op normbedragen 2016;
- we uw raad eerder informeerden over de verwachting dat aanvullend krediet nodig is;
- de VNG aangeeft dat normbedragen in 2017 48% te laag zijn;
- om volgens Bouwbesluit te bouwen nu meer nodig is dan het beschikbaar gestelde krediet;
- een volledig energieneutraal gebouw niet veel meer kost dan BENG;
- we aan de wens van uw raad voldoen om volledig energieneutraal te bouwen;
- in het aanvullend krediet nu ook de sloopkosten zijn opgenomen;
- alle mogelijke bezuinigingen reeds zijn doorgevoerd;
- we kosten besparen doordat tijdelijke huisvesting niet nodig is;
- een extern bureau de kostenberekening bevestigt;
- het aanvullend krediet nodig is in 2020 en 2021;
- pas na het beschikbaar stellen van het aanvullend krediet het bouwproject verder kan gaan;
- aanvullend krediet noodzakelijk is om BSO-ruimte te realiseren;
- we de investering voor de BSO-ruimte terugkrijgen van schoolbestuur Spectrum;
- we het investeringsrisico beperken door 59m² minder eigen BSO-ruimte te maken.

Gelet op

- Wet op het Primair Onderwijs (WPO);
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Lansingerland 2015.

Besluit(en)

1. Een aanvullend krediet, zoals vermeld in bijlage T19.03171, beschikbaar te stellen voor de realisatie van Kindcentrum Rodenrijs en de extra structurele kapitaallasten die hieruit voortvloeien en de bijbehorende dekking te verwerken in de Kaderbrief 2020.
2. Een aanvullend krediet, zoals vermeld in bijlage T19.03171, beschikbaar te stellen voor de realisatie van 191 m² voor buitenschoolse opvang.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 18 april 2019,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Verzenddatum 22 maart 2019
Ons kenmerk U19.02577
Uw brief van

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Marjonne van Workum

Telefoon
14 010

E-mail
info@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Onderwerp **Opleggen geheimhouding bijlage
raadsvoorstel Kindcentrum Rodenrijs**

Geachte heer, mevrouw,

Het raadsvoorstel over het Aanvullend krediet voor Kindcentrum Rodenrijs (BR1900019) staat op 4 april 2019 op de agenda van de Commissie Samenleving en op 18 april 2019 ligt dit ter besluitvorming voor in de gemeenteraad.

Het college heeft op 19 maart 2019 besloten geheimhouding op te leggen op grond van artikel 25 tweede lid en artikel 86 lid 2 van de Gemeentewet op de geel gearceerde delen uit de bijlage bij het Raadsvoorstel, documentnummer T19.03171. Deze bijlage bevat het raadsvoorstel inclusief alle financiële bedragen. De geheimhouding is opgelegd op grond van artikel 10 lid 2 sub b van de Wet openbaarheid van bestuur, omdat economische en financiële belangen in het geding zijn. Dit is vanwege de aanbestedingen die we nog moeten starten. De geheimhouding duurt tot de aanbestedingen met betrekking tot Kindcentrum Rodenrijs zijn afgerond.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

**FORMULIER BEANTWOORDING TECHNISCHE VRAGEN
TER VOORBEREIDING COMMISSIE BESPREKING**

Betreft commissie	Samenleving, 4-4-2019
Nummer en naam agendapunt:	6.a. Aanvullend krediet Kindcentrum Rodenrijs
Vraag van	Leefbaar 3B, Wouter Hoppenbrouwer
Vraag:	1. De laatste keer dat de raad is geïnformeerd was januari 2018. Was er niet eerder een mogelijkheid om de raad te informeren over deze exorbitante prijsstijging? 2. Op 27 november 2018 heeft de VNG de normbedragen 2019 bekend gemaakt. Als wij aan deze norm vasthouden voor welk bedrag kn deze school dan worden gebouwd. 3. De duurzaamheidsmaatregelen zullen uiteindelijk ook tot kostenreductie leiden. Ziet de gemeente daar nog iets van terug? 4. Kan er via de leerlingenprognose worden aangetoond of de school in deze grootte moet worden gebouwd. 5. In Nederland zijn men op vele plekken geëxperimenteerd (proeftuinen) met het inhoud even aan kindcentra. Voorzichtige conclusie: zoveel gemeenten, zoveel verschillen plannen van aanpak en samenwerkingsvormen. En nog niemand heeft dé oplossing gevonden. Ook de rol van de gemeente in de proeftuinen wordt onderzocht Vraag: wat is onze visie, voor welke aanpak kiest Lansingerland en wanneer is exact besloten dat wij een kindercentra willen?
Beantwoording:	<i>Antwoord op vraag 1:</i> Op 25 juni 2018 bent u in de Kaderbrief 2019-2022 (U18.05939) geïnformeerd over de invloed van de stijging van de normbedragen voor de nieuwbouw van scholen als autonome (onvermijdelijke, beleidsarme) ontwikkeling op de begroting 2019-2022. In die brief staat de volgende tekst: “De VNG adviseert gemeenten om de normbedragen voor de nieuwbouw van scholen eenmalig te verhogen met 40%. De reden hiervoor is dat de jaarlijkse indexering van de normbedragen over de afgelopen jaren de werkelijke prijsontwikkelingen in de markt niet goed blijkt te hebben gevolgd. Op basis van dit advies stijgen de investeringskosten (en

dus de kapitaallasten) voor enkele nieuw te bouwen scholen de komende jaren. Op basis van de ramingen (waar de architect nu mee bezig is), wordt het krediet waar nodig aangepast. Dit zal niet per definitie 40% zijn. De kosten kunnen dus momenteel nog niet inzichtelijk worden gemaakt, waardoor wij de post als p.m. opnemen.”

De daadwerkelijke berekening van de bouwkosten kon pas worden gedaan op basis van het Definitief Ontwerp. Na de raming hebben we hier een bezuinigingsslag op geslagen en een second opinion laten uitvoeren zodat we zekerheid hadden over het aan te vragen krediet. Zodra dit duidelijk was zijn we met voorliggend voorstel gekomen. Er was daarom geen eerdere mogelijkheid om een meer specifieke prijsstijging door te geven dan dit huidige moment.

Antwoord op vraag 2:

Dit antwoord geven we in de geheime beantwoording van de gestelde technische vragen.

Antwoord op vraag 3:

De exploitatie en het beheer en onderhoud van het gehele schoolgebouw ligt bij de scholen. Hier ontvangen de scholen een vergoeding voor vanuit het Rijk. De duurzaamheidsmaatregelen brengen hogere vervangingskosten met zich mee. De vergoeding vanuit het Rijk is voor veel scholen te laag om de kosten voor exploitatie, beheer en onderhoud te kunnen dekken. Het is daarom op dit moment niet de verwachting dat scholen daadwerkelijk geld overhouden door de duurzaamheidsmaatregelen. Op het moment dat we subsidie ontvangen voor de zonnepanelen, dan is dat wel een kostenbesparing voor de gemeente. De volledige subsidie brengen we in mindering op het krediet.

Antwoord op vraag 4:

Ja, het aantal benodigde Bruto Vloer Oppervlakte (BVO) is bepaald op basis van de leerlingenprognose.

Antwoord op vraag 5:

Kindcentrum Rodenrijs is geen proeftuin. De partijen die in Kindcentrum Rodenrijs samenwerken werken op dit moment ook al samen. De naam Kindcentrum

	Rodenrijs is in 2017 meer vanuit praktische invalshoek tot stand gekomen om een kortere naam te kunnen hanteren dan “vervangende nieuwbouw voor basisscholen Prins Willem Alexander en De Kwakel”.
--	--

Werkwijze:

Griffie:

- Op donderdag worden de commissiestukken gepubliceerd.
- Op de dinsdag erna voor 9 uur moeten de technische vragen bij de griffie worden aangeleverd, via de mail.
- De commissiegriffier checkt nog op inhoud technisch/politiek en neemt zo nodig contact op met de vragensteller.
- De commissiegriffier verzamelt de vragen per agendapunt op dit formulier en zet dit formulier via de mail door naar bestuursadvies.
-

Bestuursadvies:

- Geleiden de vraag ambtelijk door en coördineren de beantwoording: zij zetten dit formulier door naar de steller met verzoek de antwoorden in te vullen;

Steller:

- vult de antwoorden op dit formulier in
- slaat het formulier op in Corsa
- geeft het Corsanummer door aan bestuursadvies
-

Bestuursadvies:

- doen een kwaliteit check
- bij akkoord geven zij uiterlijk de vrijdag voor 12 uur het Corsanummer door aan de betreffende commissie griffier (cc griffiebak voor de zekerheid)

Commissiegriffier:

- koppelt de antwoorden aan de agenda en publiceert de agenda opnieuw

**FORMULIER BEANTWOORDING TECHNISCHE VRAGEN
TER VOORBEREIDING COMMISSIE BESPREKING**

Betreft commissie	Samenleving, 4-4-2019
Nummer en naam agendapunt:	6.a. Aanvullend krediet Kindcentrum Rodenrijs
Vraag van	CDA, Dave Bergwerff
Vraag:	01. In januari 2018 was er een beeldvormingsbijeenkomst over het Kindcentrum Rodenrijs. Op bladzijde 21 van de bijbehorende presentatie staat een tabel met als punt 6: 'Voorzieningen buitenspelen, veiligheid en geluidsoverlast tijdens bouw'. Hierachter staat: 'De (eventuele) financiële gevolgen betrekken wij bij de reguliere P&C-cyclus / een separaat voorstel'. - Krijgt de raad deze financiële gevolgen nog onder ogen? Zo ja, heeft u een indicatie wanneer? 02. Tijdens de beeldvorming van januari 2018, blz 16 lijkt het dat er grond vrij komt, klopt dit?. Zo ja, is er bekend wat hiermee wordt gedaan. 03. (Wellicht geheime technische vraag): Zijn de bedragen m² (vierkante meter) afgezet tegen de VNG-norm m²?
Beantwoording:	<i>Antwoord op vraag 1:</i> Deze aspecten zijn allen meegenomen in het voorliggende aanvullende krediet. <i>Antwoord op vraag 2:</i> Het gehele terrein is op dit moment in eigendom van de scholen. Het uitgangspunt is dat dit voor het grootste gedeelte ook zo blijft, behalve de grond die nodig is voor de aanleg van een openbaar fiets-/voetpad tussen de Chrysanthenhof en de Anjerdreef en de parkeerplaatsen langs de Chrysanthenhof en Anjerdreef. <i>Antwoord op vraag 3:</i> Dit antwoord is geheim en geven we daarom in de geheime beantwoording van de gestelde technische vragen.

Werkwijze:

Griffie:

- Op donderdag worden de commissiestukken gepubliceerd.

- Op de dinsdag erna voor 9 uur moeten de technische vragen bij de griffie worden aangeleverd, via de mail.
- De commissiegriffier checkt nog op inhoud technisch/politiek en neemt zo nodig contact op met de vragensteller.
- De commissiegriffier verzamelt de vragen per agendapunt op dit formulier en zet dit formulier via de mail door naar bestuursadvies.

-

Bestuursadvies:

- Geleiden de vraag ambtelijk door en coördineren de beantwoording: zij zetten dit formulier door naar de steller met verzoek de antwoorden in te vullen;

Steller:

- vult de antwoorden op dit formulier in
- slaat het formulier op in Corsa
- geeft het Corsanummer door aan bestuursadvies

-

Bestuursadvies:

- doen een kwaliteit check
- bij akkoord geven zij uiterlijk de vrijdag voor 12 uur het Corsanummer door aan de betreffende commissie griffier (cc griffiebak voor de zekerheid)

Commissiegriffier:

- koppelt de antwoorden aan de agenda en publiceert de agenda opnieuw